

Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης,
Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης

ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Ειδικότητα: Βοηθός
φυσικοθεραπευτή/τριας

Κωδικός: 27-00-01-1

ΣΑΕΚ

Ημερομηνία Έκδοσης
Σεπτέμβριος 2024

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

**Συγγραφή Οδηγού Κατάρτισης
στην ειδικότητα:
«Βοηθός φυσικοθεραπευτή/τριας»**

Συγγραφική ομάδα

Μαρίνα Σαλβαρά
Ευάγγελος Μπούρος
Ευαγγελία Κέντρου

**Σύμβουλος μεθοδολογίας ανάπτυξης
του Οδηγού Κατάρτισης
Φραντζέσκα Φλαμπούρη**

Το περιεχόμενο του Οδηγού Κατάρτισης της ειδικότητας διαμορφώθηκε από τη συγγραφική ομάδα με βάση μεθοδολογικές προδιαγραφές και ειδικά πρότυπα που επεξεργάστηκε το ΚΑΝΕΠ ΓΣΕΕ στο πλαίσιο της Πράξης «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΙΕΚ)» [κωδικός ΟΠΣ (ΜΙΣ) 5069281] του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020», που υλοποιήθηκε από σύμπραξη των κοινωνικών εταίρων, και ειδικότερα από το ΚΑΝΕΠ ΓΣΕΕ (επικεφαλής εταίρος της κοινοπραξίας), το ΙΝΕ ΓΣΕΕ, το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, το ΚΑΕΛΕ ΕΣΕΕ, το ΙΝΣΕΤΕ, καθώς και από τον ΕΟΠΠΕΠ, και συγχρηματοδοτήθηκε από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ). Ο παρών οδηγός εκπονήθηκε υπό την εποπτεία και το συντονισμό του ΚΑΝΕΠ ΓΣΕΕ με στόχο την τήρηση των μεθοδολογικών προδιαγραφών ανάπτυξης των οδηγιών κατάρτισης ΙΕΚ.

Περιεχόμενα

1. Πρόλογος	5
2. Εισαγωγή.....	6
Μέρος Α΄ – ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	8
1. Τίτλος της ειδικότητας και ομάδα προσανατολισμού	9
1.1 Τίτλος ειδικότητας.....	9
1.2 Ομάδα προσανατολισμού (επαγγελματικός τομέας)	9
2. Συνοπτική περιγραφή ειδικότητας.....	9
2.1 Ορισμός ειδικότητας.....	9
2.2 Αρμοδιότητες/καθήκοντα.....	9
2.3 Προοπτικές απασχόλησης στον κλάδο ή τομέα	10
3. Προϋποθέσεις εγγραφής και διάρκεια προγράμματος κατάρτισης.....	11
3.1 Προϋποθέσεις εγγραφής	11
3.2 Διάρκεια προγράμματος κατάρτισης	11
4. Χορηγούμενοι τίτλοι – Βεβαιώσεις – Πιστοποιητικά.....	11
5. Κατατάξεις τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ειδικότητα	12
5.1 Κατάταξη στην ειδικότητα αποφοίτων άλλων ειδικοτήτων της ίδιας ομάδας προσανατολισμού.....	12
5.2 Κατάταξη αποφοίτων της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης στην ειδικότητα	12
6. Πιστοποίηση αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης αποφοίτων ΙΕΚ.....	13
7. Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων	13
8. Πιστωτικές μονάδες.....	14
9. Επαγγελματικά δικαιώματα	15
10. Σχετική νομοθεσία	15
11. Πρόσθετες πηγές πληροφόρησης	16
Μέρος Β΄ – ΣΚΟΠΟΣ & ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ.....	17
1. Σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας	18
2. Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης	18
Μέρος Γ΄ – ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ & ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	21
Γ1 – ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	22
1. Ωρολόγιο πρόγραμμα.....	22

2. Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης	24
2.1 ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄	24
2.2 ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄	34
2.3 ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄	44
2.4 ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄	52
Γ2 – ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	60
1. Αναγκαίος και επιθυμητός εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας	60
2. Διδακτική μεθοδολογία	62
3. Υγεία και ασφάλεια κατά τη διάρκεια της κατάρτισης	63
3.1 Βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας	64
3.2 Μέσα ατομικής προστασίας	65
Μέρος Δ΄ – ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	66
1. Ο θεσμός της πρακτικής άσκησης	67
2. Οδηγίες για τον/την πρακτικά ασκούμενο/η	68
2.1 Προϋποθέσεις εγγραφής στο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης	68
2.2 Δικαιώματα και υποχρεώσεις του/της πρακτικά ασκούμενου/ης	68
2.3 Φορείς υλοποίησης πρακτικής άσκησης	70
3. Οδηγίες για τους/τις εργοδότες/τριες που προσφέρουν θέση πρακτικής άσκησης	71
4. Ο ρόλος του/της εκπαιδευτή/τριας της πρακτικής άσκησης	72
5. Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης	72
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Προφίλ εκπαιδευτών/τριών	80
BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	86
A. Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με την ειδικότητα	87
ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ	87
ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ	87
ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ	87
B. Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με τη μεθοδολογία ανάπτυξης των Οδηγών Κατάρτισης	88
Γ. Σχετική εθνική νομοθεσία	90

1. Πρόλογος

Ο Οδηγός Κατάρτισης της ειδικότητας «Βοηθός φυσικοθεραπευτή/τριας» αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της Πράξης «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΙΕΚ)¹» [κωδικός ΟΠΣ (MIS) 5069281] του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020», που υλοποιήθηκε από σύμπραξη των κοινωνικών εταίρων, και ειδικότερα από το ΚΑΝΕΠ ΓΣΕΕ (επικεφαλής εταίρος της κοινοπραξίας), το ΙΝΕ ΓΣΕΕ, το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, το ΚΑΕΛΕ ΕΣΕΕ, το ΙΝΣΕΤΕ, καθώς και από τον ΕΟΠΠΕΠ, και συγχρηματοδοτήθηκε από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ).

Το έργο αυτό αποτέλεσε μια ολοκληρωμένη παρέμβαση για τη βελτίωση και ενίσχυση του θεσμού της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης σε μια περίοδο κατά την οποία, περισσότερο από ποτέ, το αίτημα της διασύνδεσής του με την αγορά εργασίας είναι επιτακτικό και επίκαιρο. Ιδιαίτερα μετά τη μακρά περίοδο οικονομικής κρίσης και ύφεσης την οποία αντιμετώπισε η ελληνική κοινωνία αλλά και τις συνέπειες από την πανδημική κρίση Covid-19, οι αναδυόμενες προκλήσεις καθιστούν αναγκαία στοχευμένα μέτρα εκσυγχρονισμού του. Το συγκεκριμένο έργο αποτέλεσε συστηματική προσπάθεια αντιμετώπισης χρόνιων αδυναμιών του πεδίου, αναβάθμισης του επιπέδου των παρεχόμενων γνώσεων, των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων, καθώς και βελτίωσης των μαθησιακών αποτελεσμάτων που απορρέουν από την επαγγελματική κατάρτιση σε συγκεκριμένες ειδικότητες.

Καθώς εμπερικλείει μια καινοτομική δέσμη αλληλοσυμπληρούμενων δράσεων, μεθόδων και πρακτικών, επεδίωξε να συμβάλει με πολλαπλασιαστικό τρόπο στην ενίσχυση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του πεδίου της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης. Ειδικότερα, στο πλαίσιο του έργου:

- Διεξήχθη ποιοτική έρευνα με στόχο τη διερεύνηση των χαρακτηριστικών και της δυναμικής που διέπει το πεδίο της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στη χώρα μας και στον ευρωπαϊκό χώρο, προκειμένου να διαμορφωθούν σχετικές προτάσεις πολιτικής.
- Αναπτύχθηκαν:
  - Επικαιροποιημένοι «Οδηγοί Κατάρτισης» για 130 ειδικότητες αρχικής κατάρτισης.
  - Αντίστοιχα εκπαιδευτικά εγχειρίδια για την υποστήριξη της κατάρτισης/εκπαίδευσης των σπουδαστών.
  - Συναφείς τράπεζες θεμάτων για κάθε ειδικότητα.
- Το σύνολο των παραπάνω στηρίχτηκε σε ένα ενιαίο μεθοδολογικό πλαίσιο, μέσω του οποίου επιδιώχθηκε η σύνδεση της κοινωνικής εμπειρίας της εργασίας, της εκπαίδευσης και της πιστοποίησής της, λαμβάνοντας υπόψη το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, καθώς και τις ιδιαιτερότητες του πεδίου της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.

---

¹ Όπου αναφέρεται ο όρος «Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης» ή το αρκτικόλεξο «ΙΕΚ», νοούνται οι Σχολές Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης ή το αρκτικόλεξο «Σ.Α.Ε.Κ», αντίστοιχα, παρ. 2 άρθρο 3 του ν. 5082/2024(Α'9)

Τέλος, με γνώμονα την ενίσχυση της θετικής επενέργειας του έργου σε θεσμικό επίπεδο, αναπτύχθηκε μια μεθοδολογία ευέλικτης τακτικής περιοδικής επανεξέτασης και επικαιροποίησης των περιεχομένων των Οδηγών Κατάρτισης, των Εγχειριδίων και των Τραπεζών Θεμάτων, έτσι ώστε αυτά να βρίσκονται –κατά το δυνατόν– σε αντιστοιχία με τα νέα τεχνολογικά, οργανωσιακά, εργασιακά, περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά δεδομένα και τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και των εκπαιδευομένων.

2. Εισαγωγή

Στόχος του παρόντος εγχειριδίου είναι η περιγραφή των εκπαιδευτικών και λοιπών προδιαγραφών υλοποίησης ενός προγράμματος αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στην ειδικότητα «Βοηθός φυσικοθεραπευτή/τριας» και η ενημέρωση του συνόλου των συντελεστών του, λαμβάνοντας υπόψη τα περιεχόμενα των καθηκόντων και τις ιδιαιτερότητές της, καθώς και τους ισχύοντες θεσμικούς περιορισμούς στο πεδίο.

Απευθύνεται κυρίως στα στελέχη σχεδιασμού, στους/στις εκπαιδευτές/τριες των προγραμμάτων, καθώς και στους σχετικούς φορείς υλοποίησής τους – στα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης. Επιπλέον, αποτελεί ένα χρήσιμο εγχειρίδιο για τους/τις εκπαιδευομένους/ες αλλά και για το σύνολο των υπόλοιπων δυνάμει συντελεστών ενός προγράμματος αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης, ιδιαίτερα για όσους/ες συμμετέχουν στην υλοποίηση της πρακτικής άσκησης/μαθητείας.

Ο Οδηγός αυτός αποτελεί μια συστηματική βάση η οποία περιλαμβάνει σημαντικές πληροφορίες για την κατανόηση του ίδιου του πεδίου της συγκεκριμένης ειδικότητας αλλά και των απαραίτητων προϋποθέσεων για το σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση ενός οποιουδήποτε προγράμματος που στοχεύει στην ποιοτική και αποτελεσματική κατάρτιση μιας ομάδας εκπαιδευομένων.

Στην κατεύθυνση αυτή, για κάθε πρόγραμμα αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης το οποίο δύναται να υλοποιηθεί, είναι απαραίτητο να ληφθούν συστηματικά υπόψη τα εκπαιδευτικά περιεχόμενα αλλά και οι μεθοδολογικές προδιαγραφές που περιλαμβάνονται.

Ειδικότερα, ο Οδηγός Κατάρτισης αποτελείται από τέσσερα (Α'-Δ') μέρη.

- *Το Μέρος Α' παρέχει όλες τις πληροφορίες που αφορούν την περιγραφή της ειδικότητας, τόσο ως ενεργό πεδίο εργασιακής εμπειρίας όσο και ως πεδίο υλοποίησης σχετικών προγραμμάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.*

Περιλαμβάνει την περιγραφή της ειδικότητας, των βασικών εργασιακών καθηκόντων της, των προοπτικών απασχόλησης σε αυτήν, τη σχετική νομοθεσία και τα αναγνωρισμένα επαγγελματικά της δικαιώματα, τις ισχύουσες αντιστοιχίσεις της, τις προϋποθέσεις εγγραφής και τη διάρκεια κατάρτισης των υλοποιούμενων προγραμμάτων, τις κατατάξεις εγγραφής άλλων τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ειδικότητα, καθώς και την κατάταξη του προγράμματος στο Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων, συνοδευόμενα από την παράθεση προτεινόμενων πηγών πληροφόρησης για την ειδικότητα.

- Το Μέρος Β' επικεντρώνεται στον καθορισμό των ευρύτερων αλλά και των επιμέρους ενότητων προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων του προγράμματος κατάρτισης.

Αναφέρεται στις δραστηριότητες που θα είναι σε θέση να επιτελέσουν οι εκπαιδευόμενοι/ες μετά το πέρας της συνολικής κατάρτισής τους στη συγκεκριμένη ειδικότητα.

- Το Μέρος Γ' εστιάζεται στο περιεχόμενο και στη διάρθρωση του προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης, καθώς και στις εκπαιδευτικές προδιαγραφές της υλοποίησής του.

Περιλαμβάνει το ωρολόγιο πρόγραμμα, καθώς και την περίληψη, τους εκπαιδευτικούς στόχους και τις ώρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα κάθε μαθησιακής ενότητας. Επιπλέον, αναφέρεται σε μια σειρά άλλων προδιαγραφών, όπως στον αναγκαίο εξοπλισμό, στους απαραίτητους κανόνες υγείας και ασφάλειας, στην προτεινόμενη διδακτική μεθοδολογία.

- Το Μέρος Δ' εστιάζεται στην περιγραφή του περιεχομένου, των χαρακτηριστικών και των προδιαγραφών υλοποίησης της πρακτικής άσκησης.

Περιλαμβάνεται η περιγραφή του θεσμού της πρακτικής άσκησης και παρέχονται χρήσιμες οδηγίες για τους/τις εκπαιδευόμενους/ες, τους/τις εργοδότες/τριες και τους/τις εκπαιδευτές/τριες στο χώρο εργασίας. Στα περιεχόμενα συγκαταλέγονται επίσης οι ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης.

Τέλος, στο παράρτημα του Οδηγού Κατάρτισης περιλαμβάνεται το προσήκον, ανά μαθησιακή ενότητα, προφίλ εκπαιδευτών/τριών.

Οι Οδηγοί Κατάρτισης ολοκληρώθηκαν σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης & Νεολαίας και ιδιαίτερα με τους Όλγα Καφετζοπούλου, Δημήτρη Σουλιώτη και Αθανάσιο Τσαγκατάκη. Στηρίχτηκαν σε ένα σύνολο πηγών και κειμένων αναφοράς, συμπεριλαμβανομένων των προηγούμενων Οδηγών Κατάρτισης (σπουδών) των ειδικοτήτων, καθώς και σε μια ειδικά προσαρμοσμένη μεθοδολογία ανάπτυξης των Οδηγών Κατάρτισης. Για τη σύνταξή τους συνεργάστηκαν οι Ρένα Βαρβιτσιώτη, Χρήστος Γούλας, Ελένη Θεοδωρή, Ιάκωβος Καρατράσογλου, Κωνσταντίνος Μαρκίδης, Δέσποινα Μπαμπανέλου και Παναγιώτης Νάτσης.

Μέρος Α' – ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

1. Τίτλος της ειδικότητας και ομάδα προσανατολισμού

1.1 Τίτλος ειδικότητας

«Βοηθός φυσικοθεραπευτή/τριας»²

1.2 Ομάδα προσανατολισμού (επαγγελματικός τομέας)

Η ειδικότητα ανήκει στην Ομάδα Προσανατολισμού «Υγείας και Πρόνοιας».

2. Συνοπτική περιγραφή ειδικότητας

2.1 Ορισμός ειδικότητας

Ο/Η «Βοηθός φυσικοθεραπευτή/τριας» εργάζεται υπό την επίβλεψη πτυχιούχου φυσικοθεραπευτή/τριας σε εργαστήρια φυσικοθεραπείας και λοιπούς χώρους όπου παρέχεται φυσικοθεραπεία και ενσωματώνεται σε ειδικές μονάδες και ομάδες όπου εφαρμόζονται τεχνικές αποκατάστασης ασθενών. Ο/Η «Βοηθός φυσικοθεραπευτή/τριας» είναι σε θέση να υποδέχεται και να τοποθετεί τον/την ασθενή στο χώρο θεραπείας, να προετοιμάζει το χώρο εργαστηρίου φυσικοθεραπείας, να υποβοηθά το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια στην εφαρμογή φυσικοθεραπευτικών μεθόδων και να συμμετέχει στη γραμματειακή υποστήριξη του εργαστηρίου φυσικοθεραπείας.

2.2 Αρμοδιότητες/καθήκοντα

Ο/Η «Βοηθός φυσικοθεραπευτή/τριας» ασκεί (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά) τις παρακάτω αρμοδιότητες/ καθήκοντα:

- Υποδέχεται τον/την ασθενή στο χώρο θεραπείας.
- Τοποθετεί ή/και μεταφέρει τον/την ασθενή στην κατάλληλη θέση για την εφαρμογή θεραπείας.
- Μεριμνά για τη σωστή, λειτουργική και αναπαυτική θέση του/της ασθενή στο κρεβάτι.
- Καταγράφει (ελέγχει αδρά) τη γενική κατάσταση της υγείας του/της ασθενή (για παράδειγμα πίεση, σφίξεις, θερμοκρασία σώματος) πριν από την εφαρμογή θεραπείας.
- Ενημερώνει το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια για το ιστορικό-κάρτα του/της ασθενή.
- Υποβοηθά το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια:
  - i. στην εκτέλεση κινήσεων και ασκήσεων των ασθενών
  - ii. στην εφαρμογή μέσων ηλεκτροθεραπείας, θερμοθεραπείας και ακτινοθεραπείας

---

²ΦΕΚ 2661/Β'/30-5-2022

- iii. στην αντιμετώπιση ορθοπεδικών και αθλητικών κακώσεων
  - iv. στην εφαρμογή φυσικοθεραπευτικών μεθόδων για την αντιμετώπιση αναπνευστικών, καρδιαγγειακών, ρευματικών και νευρολογικών παθήσεων
  - v. στην κινητοποίηση βαρέως πασχόντων ασθενών (πολυκαταγματιών, ημιπληγικών, παραπληγικών, τετραπληγικών) και μετεγχειρητικών ασθενών
  - vi. στην εφαρμογή προγραμμάτων ομαδικών και ατομικών δραστηριοτήτων για άτομα τρίτης ηλικίας / υπερήλικες
  - vii. στην ηθική και ψυχολογική στήριξη σε ακρωτηριασμένους/ες ασθενείς, σε επώδυνες θεραπευτικές προσεγγίσεις και σε άτομα τρίτης ηλικίας
  - viii. κατά την εκπαίδευση και προσαρμογή του ατόμου με αισθητικοκινητικά προβλήματα (ΑμεΑ) σε παραγωγικές δραστηριότητες, μέσα σε περιβάλλον που έχει σχεδιαστεί από ειδικούς/ές φυσικοθεραπευτές/τριες για τις ανάγκες εγκεφαλικής δυσλειτουργίας.
- Προετοιμάζει τα απαραίτητα υλικά για κάθε φυσικοθεραπευτική πράξη.
  - Ελέγχει την καλή λειτουργία και τη συντήρηση των μηχανημάτων.
  - Εποπτεύει τη διακίνηση των αναλώσιμων υλικών.
  - Μεριμνά για την καθαριότητα, την απολύμανση και την υγιεινή του χώρου.
  - Εξασφαλίζει τους κανόνες ατομικής προστασίας των προσώπων που κινούνται στο χώρο του εργαστηρίου φυσικοθεραπείας.
  - Διεκπεραιώνει την τηλεφωνική επικοινωνία και την ηλεκτρονική αλληλογραφία του εργαστηρίου φυσικοθεραπείας.
  - Ενημερώνει την κάρτα του/της ασθενή (παρουσιολόγιο).
  - Διατηρεί αρχείο με στατιστικά στοιχεία σχετικά με το είδος και τον αριθμό των επισκέψεων φυσικοθεραπείας.
  - Ταξινομεί τα παραπεμπτικά των ασφαλιστικών ταμείων και φροντίζει τη διεκπεραίωσή τους.
  - Χειρίζεται τα ηλεκτρονικά προγράμματα που διαθέτει το εργαστήριο φυσικοθεραπείας.

2.3 Προοπτικές απασχόλησης στον κλάδο ή τομέα

Ο/Η κάτοχος διπλώματος της ειδικότητας «Βοηθός φυσικοθεραπευτή/τριας» μπορεί να εργαστεί στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, σε όλους τους χώρους όπου παρέχεται φυσικοθεραπεία, υπό την επίβλεψη πτυχιούχου φυσικοθεραπευτή/τριας.

Ειδικότερα, οι κάτοχοι διπλώματος της ειδικότητας μπορούν να εργαστούν ως παραγωγικά στελέχη σε:

- Εργαστήρια φυσικοθεραπείας
- Ιδρύματα και κέντρα αποθεραπείας και αποκατάστασης ΑμεΑ (κινητικές αναπηρίες)
- Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ)
- Ιατρεία θεραπευτικών λουτροπηγών
- Ειδικά κέντρα αποκατάστασης
- Νοσοκομεία, κλινικές, θεραπευτήρια που διαθέτουν ανάλογα τμήματα
- Αθλητικά κέντρα και χώρους άθλησης.

Στους ανωτέρω χώρους απασχόλησης απαιτείται η νόμιμη άδεια λειτουργίας εργαστηρίου φυσικοθεραπείας και η παρουσία-επίβλεψη πτυχιούχου φυσικοθεραπευτή/τριας, με άδεια άσκησης επαγγέλματος.

3. Προϋποθέσεις εγγραφής και διάρκεια προγράμματος κατάρτισης

3.1 Προϋποθέσεις εγγραφής

Προϋπόθεση εγγραφής των ενδιαφερομένων είναι να είναι κάτοχοι απολυτήριων τίτλων εκπαιδευτικών μονάδων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ως ακολούθως: Γενικό Λύκειο (ΓΕΛ), Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑΛ), Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο (ΤΕΛ), Ενιαίο Πολυκλαδικό Λύκειο (ΕΠΛ), Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο (ΤΕΕ) Β΄ Κύκλου σπουδών, καθώς και οι ισότιμοι προς τους προαναφερόμενους τίτλοι.

Οι γενικές προϋποθέσεις εγγραφής στα ΙΕΚ ρυθμίζονται στον εκάστοτε ισχύοντα «Κανονισμό Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ)».

3.2 Διάρκεια προγράμματος κατάρτισης

Η επαγγελματική κατάρτιση στα ΙΕΚ ξεκινά κατά το χειμερινό ή εαρινό εξάμηνο, διαρκεί κατ' ελάχιστον τέσσερα (4) εξάμηνα και δεν δύναται να υπερβαίνει τα πέντε (5) συνολικά εξάμηνα θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένης σε αυτά της περιόδου πρακτικής άσκησης ή μαθητείας.

Η συνολική διάρκεια της κατάρτισης που υλοποιείται στο ΙΕΚ είναι 1.200 ώρες, ενώ της πρακτικής άσκησης είναι 960 ώρες.

4. Χορηγούμενοι τίτλοι – Βεβαιώσεις – Πιστοποιητικά

Οι απόφοιτοι των ΙΕΚ μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της κατάρτισής τους λαμβάνουν Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΒΕΚ) και μετά την επιτυχή συμμετοχή τους στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο ΕΟΠΠΕΠ λαμβάνουν Δίπλωμα Ειδικότητας της Επαγγελματικής

Εκπαίδευσης και Κατάρτισης επιπέδου πέντε (5). Οι απόφοιτοι των ΙΕΚ οι οποίοι πέτυχαν στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο ΕΟΠΠΕΠ μέχρι την έκδοση του διπλώματος λαμβάνουν Βεβαίωση Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

5. Κατατάξεις τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ειδικότητα

5.1 Κατάταξη στην ειδικότητα αποφοίτων άλλων ειδικοτήτων της ίδιας ομάδας προσανατολισμού

Η κατάταξη της συγκεκριμένης περίπτωσης πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 4763/2020 (ΦΕΚ 254/Α) και του άρθρου 8 της με αρ. Κ5/160259/15-12-2021 (ΦΕΚ 5837/Β) απόφασης του Γενικού Γραμματέα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας.

Ειδικότερα: α) Οι κάτοχοι ΒΕΚ των ΙΕΚ και του Μεταλυκειακού Έτους – Τάξης Μαθητείας δύνανται να κατατάσσονται σε συναφείς ειδικότητες των ΙΕΚ, με απαλλαγή από τα μαθήματα τα οποία ήδη έχουν διδαχθεί, ή κατατάσσονται σε εξάμηνο πέραν του Α' και σε συναφείς ειδικότητες ΙΕΚ, σύμφωνα με τους Οδηγούς Κατάρτισης και ύστερα από έγκριση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Εφαρμογής Επαγγελματικής Κατάρτισης της ΓΓΕΕΚΔΒΜ & Ν. Για το λόγο αυτό, υποβάλλουν σχετική αίτηση στο ΙΕΚ που επιθυμούν να φοιτήσουν από την 1η έως την 15η Σεπτεμβρίου κάθε έτους, συνοδευόμενη από έγγραφο ταυτοποίησης και τη Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης που κατέχουν. β) Σε περίπτωση που ο/η υποψήφιος/α κατατάσσεται σε εξάμηνο που δεν λειτουργεί την τρέχουσα περίοδο κατάρτισης, διατηρεί το δικαίωμα εγγραφής στο εξάμηνο της ειδικότητας στην οποία κατατάχθηκε.

5.2 Κατάταξη αποφοίτων της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης στην ειδικότητα

Η κατάταξη αποφοίτων της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 4763/2020 (ΦΕΚ 254/Α).

Ειδικότερα: α) Η κατάρτιση των αποφοίτων της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης (ΕΠΑΛ), καθώς και των κατόχων ισότιμων τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης, διαρκεί σε ΙΕΚ από δύο (2) μέχρι τρία (3) εξάμηνα, συμπεριλαμβανομένης σε αυτά περιόδου πρακτικής άσκησης ή μαθητείας, εφόσον πρόκειται για τίτλο σε ειδικότητα του επαγγελματικού τομέα από τον οποίο αποφοίτησαν από το ΕΠΑΛ ή ισότιμη δομή δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης. β) Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα ΕΕΚΔΒΜ & Ν (σύμφωνα με την παρ. 18, άρθρο 34 του Ν. 4763/2020) καθορίζονται οι αντιστοιχίες ανά ειδικότητα για την εγγραφή σε ΙΕΚ από ΕΠΑΛ και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα.³

---

³ Η υπάρχουσα απόφαση για την κατάταξη των αποφοίτων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στα ΙΕΚ είναι η με αρ. πρωτ. Κ1/149167/23-09-2015 του Γενικού Γραμματέα Διά Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς, όπως αυτή συμπληρώθηκε με τις Κ1/47016/18-03-2016,

6. Πιστοποίηση αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης αποφοίτων ΙΕΚ

Η διαδικασία πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης αποφοίτων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) της ειδικότητας «Βοηθός φυσικοθεραπευτή/τριας» διενεργείται από τον ΕΟΠΠΕΠ σύμφωνα με το Ν.4763/20 (254 Α'). Το εξεταστικό σύστημα καθώς και η Τράπεζα Θεμάτων δύνανται να υιοθετούν τις αρχές του διεθνές προτύπου EN ISO/IEC 17024 ως προς την εγκυρότητα, την αξιοπιστία και την αντικειμενικότητα.

7. Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων

Το «Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων» κατατάσσει τους τίτλους σπουδών που αποκτώνται στη χώρα σε οκτώ (8) επίπεδα. Το Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης που χορηγείται στους αποφοίτους ΙΕΚ έπειτα από πιστοποίηση αντιστοιχεί στο πέμπτο (5ο) από τα οκτώ (8) επίπεδα.

Τα επίπεδα των τίτλων σπουδών που χορηγούν τα ελληνικά εκπαιδευτικά ιδρύματα και η αντιστοίχισή τους με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων είναι τα παρακάτω:

Πίνακας 1. Τύποι προσόντων

Κ1/157361/26-09-2016 και Κ1/160215/ 26-9-2018 και όπως αυτή μπορεί να τροποποιηθεί σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 4763/2020 (ΦΕΚ 254/Α) και θα ισχύει.

Αντιστοίχιση Ευρωπαϊκού & Ελληνικού Πλαισίου Προσόντων

Η δράση υλοποιείται με συγχρηματοδότηση της Ε.Ε. Πρόγραμμα ERASMUS+ (Δράσεις 2018-2020 του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. για το Εθνικό Σχέδιο Συντακτικού του Επαγγελματικού Πλαισίου Προσόντων, EDF-NCF).

<https://www.eoppep.gr/index.php/el/qualification-certificate/national-qualification-framework>.

8. Πιστωτικές μονάδες

Οι πιστωτικές μονάδες προσδιορίζονται με βάση το Ευρωπαϊκό Σύστημα Πιστωτικών Μονάδων για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ECVET) από το φορέα που έχει το νόμιμο δικαίωμα σχεδιασμού και έγκρισης των προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης. Το ECVET είναι ένα από τα ευρωπαϊκά εργαλεία που αναπτύχθηκαν για την αναγνώριση, συγκέντρωση και μεταφορά πιστωτικών μονάδων (credits) στο χώρο της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Με το σύστημα αυτό μπορούν να αξιολογηθούν και να πιστοποιηθούν

οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι ικανότητες (μαθησιακά αποτελέσματα) που απέκτησε ένα άτομο κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής του εκπαίδευσης και κατάρτισης, τόσο εντός των συνόρων της χώρας του όσο και σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι πιστωτικές μονάδες για τις ειδικότητες των ΙΕΚ θα προσδιοριστούν από τους αρμόδιους φορείς όταν εκπονηθεί το εθνικό σύστημα πιστωτικών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

9. Επαγγελματικά δικαιώματα

Δεν έχει μέχρι σήμερα ρυθμιστεί η ειδικότητα «Βοηθός φυσικοθεραπευτή/τριας» και δεν έχουν καθοριστεί τα επαγγελματικά δικαιώματα.

10. Σχετική νομοθεσία

Παρατίθεται παρακάτω το ισχύον θεσμικό πλαίσιο που αφορά τη λειτουργία των ΙΕΚ, καθώς και τις συγκεκριμένες ρυθμίσεις για την ειδικότητα:

- «Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης & Νεολαίας (ΓΓΕΕΚΔΒΜ & Ν)», όπως εκάστοτε ισχύει.
- ΦΕΚ 4146/Β/09-09-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αρ. ΦΒ7/108652/Κ3. *Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας.*
- ΦΕΚ 3938/Β/26-08-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αρ. Κ5/97484. *Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.*
- ΦΕΚ 254/Α/21-12-2020. Νόμος υπ' αρ. 4763/2020. *Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης των επαγγελμάτων (ΕΕ L 173), κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας και άλλες διατάξεις.*

Σε κάθε περίπτωση, ανατρέχετε στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού (<http://www.minedu.gov.gr>), καθώς και της Γενικής Γραμματείας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης (<https://gsvetlly.minedu.gov.gr/>).

11. Πρόσθετες πηγές πληροφόρησης

- *O*NET Resource Center. Nation's primary source of occupational information. Physical Therapist Assistants* <https://www.onetonline.org/link/summary/31-2021.00>
- Οδηγός σπουδών ειδικότητας (2017)
<http://www.gsae.edu.gr/attachments/article/1427/%CE%92%CE%9F%CE%97%CE%98%CE%9F%CE%A3%20%CE%A6%CE%A5%CE%A3%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%98%CE%95%CE%A1%CE%91%CE%A0%CE%95%CE%99%CE%91%CE%A3.pdf>
- Πανελλήνιος Σύλλογος Φυσικοθεραπείας / Νομοθετικό Πλαίσιο
<https://psf.org.gr/nomothesia.php?page=7&id=1>
- ΦΕΚ 476 (18/03/2008)
https://files.psf.org.gr/img/enimerosi_files/02072020_231908_be5b.pdf

***Μέρος Β' – ΣΚΟΠΟΣ & ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ***

1. Σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας

Ο βασικός σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας είναι να προετοιμάσει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες για την επαγγελματική τους σταδιοδρομία στην ειδικότητα «Βοηθός φυσικοθεραπευτή/τριας». Επιδιώκεται, μέσω της θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης αλλά και της πρακτικής άσκησης, να αποκτήσουν τις αναγκαίες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για την άσκηση της ειδικότητας «Βοηθός φυσικοθεραπευτή/τριας».

2. Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης

Οι γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που θα αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι/ες κατά τη διάρκεια της κατάρτισής τους οργανώνονται σε ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων, που καλύπτουν το σύνολο του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας.

Πιο συγκεκριμένα, για την ειδικότητα «Βοηθός φυσικοθεραπευτή/τριας» διακρίνουμε τις παρακάτω ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων:

(α) «Υποδοχή και προετοιμασία ασθενών»

(β) «Προετοιμασία εργαστηρίου φυσικοθεραπείας»

(γ) «Υποβοήθηση του/της φυσικοθεραπευτή/τριας κατά την εφαρμογή φυσικοθεραπευτικών μεθόδων και μέσων»

(δ) «Γραμματειακή υποστήριξη εργαστηρίου φυσικοθεραπείας».

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα επιμέρους προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα ανά ενότητα, που προσδιορίζουν με σαφήνεια όσα οι εκπαιδευόμενοι/ες θα γνωρίζουν ή/και θα είναι ικανοί/ές να πράττουν, αφού ολοκληρώσουν το πρόγραμμα κατάρτισης της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Πίνακας 2. Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	
ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Με την ολοκλήρωση του προγράμματος κατάρτισης, ο εκπαιδευόμενος/η θα είναι ικανός/ή να:
A. «Υποδοχή και προετοιμασία ασθενών»	<ul style="list-style-type: none"> • Υποδέχεται τον/την ασθενή στο χώρο θεραπείας με ευγένεια και σεβασμό. • Τοποθετεί ή/και να μεταφέρει τον/την ασθενή στην κατάλληλη θέση για την εφαρμογή θεραπείας, ακολουθώντας τους κανόνες ασφαλούς

	<p>μετακίνησης ασθενών.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Καταγράφει επαρκώς (να ελέγχει αδρά) τη γενική κατάσταση της υγείας του/της ασθενή (για παράδειγμα πίεση, σφίξεις) πριν από την έναρξη της φυσικοθεραπείας. ● Ενημερώνει εμπειριστατωμένα με τους κατάλληλους επιστημονικούς όρους το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια για το ιστορικό-κάρτα του/της ασθενή. ● Παρέχει διακριτικά ηθική και ψυχολογική στήριξη στους/στις ασθενείς, σύμφωνα με τις αρχές της συμπερίληψης. ● Εξασφαλίζει τους όρους ατομικής προστασίας των προσώπων που κινούνται στο χώρο του εργαστηρίου φυσικοθεραπείας.
<p>Β. «Προετοιμασία εργαστηρίου φυσικοθεραπείας»</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Οργανώνει το εργαστήριο φυσικοθεραπείας με βάση τις καθημερινές ανάγκες του προγράμματος. ● Προετοιμάζει τα απαραίτητα αναλώσιμα υλικά και τα κατάλληλα μέσα που απαιτούνται στην εκάστοτε φυσικοθεραπευτική πράξη. ● Επιμελείται τη διακίνηση αναλώσιμων υλικών και την προμήθεια των απαραίτητων σε ποσότητα και των κατάλληλων σε ποιότητα υλικών. ● Ελέγχει την καλή λειτουργία και συντήρηση των φυσικοθεραπευτικών μηχανημάτων. ● Φροντίζει για την υγιεινή του χώρου, του εξοπλισμού και των υλικών σύμφωνα με τα ισχύοντα υγειονομικά πρωτόκολλα.
<p>Γ. «Υποβοήθηση του/της φυσικοθεραπευτή/τριας κατά την εφαρμογή φυσικοθεραπευτικών μεθόδων και μέσων»</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Υποβοηθά το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια κατά την εκτέλεση κινήσεων και ασκήσεων. ● Υποβοηθά το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια κατά την εφαρμογή μέσων ηλεκτροθεραπείας, θερμοθεραπείας και ακτινοθεραπείας. ● Υποβοηθά το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια κατά την αντιμετώπιση ορθοπεδικών και αθλητικών κακώσεων. ● Υποβοηθά το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια κατά την εφαρμογή φυσικοθεραπευτικών μεθόδων για την αντιμετώπιση αναπνευστικών, καρδιαγγειακών, ρευματικών και νευρολογικών παθήσεων. ● Υποβοηθά το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια κατά την

	<p>εφαρμογή προγραμμάτων ομαδικών και ατομικών δραστηριοτήτων για υπερήλικες / τρίτη ηλικία.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Υποβοηθά το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια κατά την εκπαίδευση και προσαρμογή του ατόμου με αισθητικοκινητικά προβλήματα (ΑμεΑ) σε παραγωγικές δραστηριότητες, μέσα σε περιβάλλον που έχει σχεδιαστεί από ειδικούς/ές φυσικοθεραπευτές/τριες για τις ανάγκες εγκεφαλικής δυσλειτουργίας. • Υποβοηθά το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια κατά την κινητοποίηση βαρέως πασχόντων ασθενών (πολυκαταγματιών, ημιπληγικών, παραπληγικών, τετραπληγικών) και μετεγχειρητικών ασθενών. • Υποβοηθά το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια στη χρήση βοηθημάτων κίνησης, βάδισης και αυτοεξυπηρέτησης. • Υποβοηθά το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια κατά την παροχή πρώτων βοηθειών σε άτομα που βρίσκονται σε επείγουσα κατάσταση. • Μεριμνά για την αποφυγή κατακλίσεων και για τη σωστή, λειτουργική και αναπαυτική θέση του/της ασθενή στο κρεβάτι. • Φροντίζει για την ομαλή λειτουργία των συσκευών οξυγονοθεραπείας.
<p>Δ. «Γραμματειακή υποστήριξη εργαστηρίου φυσικοθεραπείας»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ενημερώνει κάθε φορά την κάρτα του/της ασθενή (παρουσιολόγιο) και να διατηρεί επικαιροποιημένο το αρχείο. • Τηρεί στατιστικά στοιχεία σχετικά με το είδος και τον αριθμό των επισκέψεων φυσικοθεραπείας με τρόπο αξιοποιήσιμο από το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια. • Διεκπεραιώνει επαρκώς την τηλεφωνική επικοινωνία του εργαστηρίου φυσικοθεραπείας. • Τηρεί την αλληλογραφία του εργαστηρίου φυσικοθεραπείας. • Ταξινομεί ορθά τα παραπεμπτικά των ασφαλιστικών ταμείων και να φροντίζει την έγκαιρη διεκπεραίωσή τους, υπό τις οδηγίες του/της φυσικοθεραπευτή/τριας.

***Μέρος Γ' – ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ &
ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ***

Γ1 – ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

1. Ωρολόγιο πρόγραμμα

Παρατίθεται το ωρολόγιο πρόγραμμα της ειδικότητας «Βοηθός φυσικοθεραπευτή/τριας», με παρουσίαση των εβδομαδιαίων ωρών θεωρίας (Θ), εργαστηρίων (Ε), καθώς και του συνόλου (Σ) αυτών ανά μάθημα και ανά εξάμηνο:

Πίνακας 3. Ωρολόγιο πρόγραμμα

ΕΞΑΜΗΝΟ		Α			Β			Γ			Δ		
Α/Α	ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ
1	Ανατομία	2	0	2									
2	Φυσιολογία	2	0	2									
3	Στοιχεία νοσολογίας	2	0	2									
4	Στοιχεία ορθοπαιδικής/χειρουργικής	2	0	2									
5	Στοιχεία ρευματολογίας	2	0	2									
6	Κινησιολογία ανθρώπινου κορμού	0	2	2									
7	Αρχές δεοντολογίας / Βιοηθική στη φυσικοθεραπεία	2	0	2									
8	Εισαγωγή στη μάλαξη	1	2	3									
9	Πρακτική εφαρμογή στην ειδικότητα	0	3	3	0	3	3	0	3	3	0	3	3
10	Βασικές αρχές φυσικοθεραπείας σε παιδιά και				2	0	2						

	εφήβους												
11	Στοιχεία νευρολογίας/ψυχ ιατρικής				2	0	2						
12	Βασικές αρχές φυσικοθεραπείας στην τρίτη ηλικία				2	0	2						
13	Κινησιολογία άκρων				2	0	2						
14	Άσκηση: Ασφάλεια και εφαρμογή στο μυοσκελετικό σύστημα				2	0	2						
15	Κινησιοθεραπεία				0	3	3						
16	Βασικές αρχές μάλαξης				0	2	2						
17	Αρχές μετακίνησης ασθενών				0	2	2						
18	Ειδικά θέματα μάλαξης							0	2	2			
19	Συντήρηση και τεχνολογία εργαστηρίου φυσικοθεραπείας							2	0	2			
20	Αρχές εφαρμογής φυσικών μέσων							2	2	4			
21	Πρώτες βοήθειες / Περίδεση							2	2	4			
22	Βασικές αρχές φυσικοθεραπείας στον αθλητισμό							2	0	2			
23	Άσκηση: Ασφάλεια και εφαρμογή σε νευρολογικές παθήσεις							0	3	3			
24	Νοσηλευτική										2	0	2
25	Βοηθήματα										2	3	5

	βάδισης, κίνησης και αυτοεξυπηρέτησης												
26	Οργάνωση και διοίκηση εργαστηρίου φυσικοθεραπείας										2	0	2
27	Άσκηση: Ασφάλεια και εφαρμογή σε ειδικές πληθυσμιακές ομάδες										2	3	5
28	Υγεία και ασφάλεια στο χώρο του φυσικοθεραπευτηρίου										0	3	3
ΣΥΝΟΛΟ		13	7	20	10	10	20	8	12	20	8	12	20

2. Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης

2.1 ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄

2.1.A ANATOMIA

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευομένους/ες στη μελέτη της ανατομικής δομής του ανθρώπινου σώματος, ώστε να αναγνωρίζουν τα ανατομικά μέρη που το απαρτίζουν και να εξοικειωθούν μαζί τους. Οι εκπαιδευόμενοι/ες έρχονται σε επαφή με την ανατομική ορολογία και τους διάφορους ανατομικούς όρους σχέσεων, θέσεων και περιοχών του ανθρώπινου σώματος. Στην ενότητα αυτή περιγράφονται αναλυτικά η δομή, η μορφολογία, η τοπογραφία και η αρχιτεκτονική οργάνωση των ιστών, των οργάνων και των συστημάτων του ανθρώπινου οργανισμού, καθώς και η αλληλεπίδραση και η σχέση που έχουν τα συστήματα μεταξύ τους. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ανατομία των οστών και των αρθρώσεων (οστεολογία, αρθρολογία-συνδεσμολογία), καθώς και στην ανατομία των βασικών μυών (μυολογία). Γίνεται, τέλος, αναφορά σε ανατομικές διαταραχές οι οποίες συσχετίζονται με παθολογικές καταστάσεις που μπορούν να εμφανιστούν, στα αίτια εμφάνισης αυτών των διαταραχών και πώς αυτές συσχετίζονται με παθολογικές καταστάσεις. Η εμβάθυνση στις σχέσεις ανάμεσα στις ανατομικές δομές του ανθρώπινου

οργανισμού ενισχύει την κατανόηση πολλών λειτουργικών προβλημάτων που παρουσιάζουν οι ασθενείς.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Προσδιορίζουν τα ανατομικά μέρη του ανθρώπινου σώματος.
- Κατονομάζουν τα οστά, τα μαλακά μόρια και τα νεύρα που απαρτίζουν μια ανατομική περιοχή.
- Αναλύουν τα μέρη που απαρτίζουν κάθε ένα σύστημα του ανθρώπινου οργανισμού.
- Περιγράφουν τη λειτουργία των διαφόρων συστημάτων του ανθρώπινου οργανισμού (ερειστικού και μυϊκού συστήματος, αναπνευστικού, καρδιαγγειακού, πεπτικού, ουροποιητικού, γεννητικού και νευρικού συστήματος, ενδοκρινών αδένων και αισθητηρίων οργάνων).
- Επιδεικνύουν τα ανατομικά μέρη και όργανα του ανθρώπινου σώματος επί προπλασμάτων.
- Εντοπίζουν τα ανατομικά οδηγά ψηλαφητά σημεία στο ανθρώπινο σώμα.
- Ψηλαφούν συγκεκριμένες ανατομικές δομές (μύες, τένοντες, συνδέσμους, οστά) στο ανθρώπινο σώμα.
- Ερμηνεύουν ανατομικούς χάρτες των διαφόρων συστημάτων του ανθρώπου.
- Συσχετίζουν ανατομικές αποκλίσεις που εμφανίζονται στο ανθρώπινο σώμα με αντίστοιχες παθολογικές καταστάσεις.
- Συμμετέχουν σε ομάδες εργασίας με χρήση προπλασμάτων.
- Συνεργάζονται με το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια, κάνοντας χρήση της κατάλληλης ιατρικής ορολογίας.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θ: 2 Ε: 0 Σ: 2

2.1.B ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας «Φυσιολογία» είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να αποκτήσουν βασικές γνώσεις φυσιολογίας, ώστε να κατανοήσουν την πολυσύνθετη λειτουργία του ανθρώπινου οργανισμού.

Ειδικότερα, στην ενότητα αυτή αναπτύσσονται οι βασικές θεωρίες και αρχές που διέπουν τη φυσιολογική λειτουργία του ανθρώπινου οργανισμού, από το επίπεδο του κυττάρου και του ιστού έως το επίπεδο των οργάνων και των πολυδιάστατων και πολύπλοκων συστημάτων του. Αναπτύσσεται επίσης η λειτουργική

αλληλεξάρτηση, η σχέση συνεργασίας-ανταγωνισμού και η αλληλεπίδραση που έχουν τα συστήματα του ανθρώπινου οργανισμού μεταξύ τους.

Πιο συγκεκριμένα, αναλύονται οι θεμελιώδεις αρχές/έννοιες που συναντώνται στην ολοκληρωμένη λειτουργία του ανθρώπινου σώματος, συμπεριλαμβανομένων των φυσικών, χημικών και μοριακών νόμων οι οποίοι καθορίζουν την κυτταρική λειτουργία, καθώς και των ομοιοστατικών μηχανισμών του ανθρώπινου οργανισμού.

Τέλος, γίνεται αναφορά σε παραδείγματα απόκλισης και διαταραχής της φυσιολογικής λειτουργίας του ανθρώπινου οργανισμού και των συστημάτων του, με αποτέλεσμα τη δημιουργία παθολογικών και επιβλαβών καταστάσεων για τον άνθρωπο.

● Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Ονομάζουν τους ιστούς και τις δομές που αποτελούν κάθε σύστημα του ανθρώπου.
- Αναλύουν τις διεργασίες που γίνονται σε κυτταρικό επίπεδο στον ανθρώπινο οργανισμό.
- Αναγνωρίζουν τις φυσιολογικές λειτουργίες του ανθρώπινου οργανισμού σε επίπεδο κυττάρου, ιστού, οργάνου και λειτουργικού συστήματος (νευρικό, μυϊκό, αναπνευστικό, κυκλοφορικό, πεπτικό, ερειστικό, ανοσοποιητικό, ουροποιητικό, αναπαραγωγικό).
- Περιγράφουν τον τρόπο με τον οποίο κάθε σύστημα συμμετέχει στις λειτουργίες του οργανισμού συνολικά.
- Αναλύουν τους ρυθμιστικούς μηχανισμούς των συστημάτων του ανθρώπινου σώματος.
- Διακρίνουν τη φυσιολογική λειτουργία ενός συστήματος σε σχέση με την παθολογική.
- Αναπαριστούν τη δομή και την οργάνωση ενός κυττάρου από έναν συγκεκριμένο ιστό του ανθρώπου.
- Σχεδιάζουν τη μορφολογία των κύτταρων κάθε ιστού του ανθρώπινου οργανισμού (επιθηλιακού, συνδετικού, νευρικού, μυϊκού).
- Υπολογίζουν τις ζωτικές ενδείξεις του ανθρώπινου οργανισμού.
- Αναλύουν την αλληλεπίδραση και τη συνεργασία μιας ομάδας οργάνων που εξυπηρετούν μια ανθρώπινη λειτουργία και συνιστούν την έννοια του συστήματος.
- Συζητούν με ιατρικούς όρους για θέματα φυσιολογίας με το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια.

● Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θ: 2 Ε: 0 Σ: 2

2.1.Γ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΟΣΟΛΟΓΙΑΣ

● Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας «Στοιχεία νοσολογίας» είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να αποκτήσουν τις βασικές γνώσεις αναφορικά με τα σημαντικότερα νοσήματα και μηχανισμούς παθοφυσιολογίας που εμφανίζονται στα συστήματα του ανθρώπινου οργανισμού.

Ειδικότερα, στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται τα αντιπροσωπευτικότερα νοσήματα των συστημάτων του ανθρώπινου οργανισμού και περιγράφονται τα κυριότερα συμπτώματα και η αναμενόμενη κλινική εικόνα των ασθενών. Επιπλέον, αναλύονται τα αίτια και το υπόστρωμα που οδήγησαν στην εμφάνιση-εκδήλωση των νοσηρών αυτών καταστάσεων.

Δίνεται μεγαλύτερη έμφαση στη λειτουργία, τη δομή και την παθολογία του αιμοποιητικού, του καρδιαγγειακού, του λεμφικού, του πεπτικού, του αναπνευστικού και του ουροποιητικού συστήματος. Αναλύονται επίσης και άλλες παθήσεις του ανθρώπινου οργανισμού, όπως μεταβολικά νοσήματα, παθήσεις του δέρματος, αλλεργίες, αλλεργικές αντιδράσεις και νοσήματα του κολλαγόνου, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/ες να αποκτήσουν την απαραίτητη θεωρητική κατάρτιση.

Αναφέρονται, τέλος, τα μέτρα πρόληψης, καθώς και οι συνηθέστερες και οι νεότερες θεραπείες (συντηρητικές-φαρμακευτικές-επεμβατικές) σχετικά με την αντιμετώπιση κάθε νοσολογικής κατάστασης.

● Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Αναγνωρίζουν τα αντιπροσωπευτικότερα νοσήματα των συστημάτων του ανθρώπινου οργανισμού (παθήσεις αιμοποιητικού, κυκλοφορικού, αναπνευστικού, πεπτικού, ουροποιητικού συστήματος, καθώς και άλλες παθήσεις, όπως παθήσεις αίματος, σακχαρώδης διαβήτης, αλλεργίες και αλλεργικές αντιδράσεις, νοσήματα κολλαγόνου, δερματικά νοσήματα).
- Διατυπώνουν τα κυριότερα συμπτώματα κάθε νόσου.
- Ονομάζουν τις συνηθέστερες θεραπείες για κάθε πάθηση (συντηρητικές-φαρμακευτικές-χειρουργικές).
- Διακρίνουν διάφορες νόσους που εμφανίζουν κοινά συμπτώματα.
- Συσχετίζουν σημεία και συμπτώματα με αντίστοιχες νόσους.
- Μετρούν τις ζωτικές ενδείξεις των ασθενών (ρυθμός αναπνοής, καρδιακή συχνότητα, θερμοκρασία σώματος, αρτηριακή πίεση).
- Αναλύουν τις αιτίες των σημαντικότερων νοσημάτων.
- Εκτιμούν τη σημασία της πρώιμης διάγνωσης των συμπτωμάτων μιας νόσου για τη μετέπειτα αποκατάσταση του/της ασθενή.
- Ενθαρρύνουν –κατά την άσκηση των καθηκόντων τους– τους ασθενείς που πάσχουν από κάποιο νόσημα ή σύνδρομο.
- Επιδεικνύουν σεβασμό στα προβλήματα υγείας των ασθενών.
- Ευαισθητοποιούνται ως προς ομάδες ατόμων που νοσούν.

● Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θ: 2 Ε: 0 Σ: 2

2.1.Δ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗΣ/ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ

● **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας «Στοιχεία ορθοπεδικής/χειρουργικής» είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευομένους/ες στις βασικές έννοιες της παθολογίας και τραυματολογίας του ορθοπεδικού/χειρουργημένου ασθενή, ώστε να αποκτήσουν το απαραίτητο θεωρητικό υπόβαθρο για την κατάλληλη αντιμετώπιση του/της ασθενή, υπό τις οδηγίες του/της υπεύθυνου/ης φυσικοθεραπευτή/τριας.

Ειδικότερα, παρουσιάζονται οι βασικές αρχές της ορθοπεδικής και χειρουργικής, περιγράφονται τα κύρια σημεία και συμπτώματα των κακώσεων του μυοσκελετικού συστήματος, καθώς επίσης των οργάνων και των συστημάτων που επηρεάζουν τη λειτουργία αυτού. Αναφέρονται ακόμη οι συνηθέστερες χειρουργικές παθήσεις και τα πιθανότερα αίτια που προκάλεσαν την εμφάνισή τους. Η ενότητα, επιπρόσθετα, πραγματεύεται τη διαγνωστική και τη θεραπευτική προσέγγιση (συντηρητική ή χειρουργική) των ανωτέρω κακώσεων και παθήσεων και επισημαίνει το ρόλο της φυσικοθεραπείας στην αποτελεσματική αντιμετώπισή τους, αλλά τονίζει και τον σημαντικό ρόλο που κατέχει η πρόληψη στην αντιμετώπιση των μυοσκελετικών παθήσεων. Τέλος, γίνεται αναφορά στη σπουδαιότητα του ρόλου της φυσικοθεραπείας στην αποτελεσματική και ποιοτική αντιμετώπιση των ορθοπεδικών και των χειρουργικών ασθενών.

● **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Προσδιορίζουν τις βασικές αρχές της ορθοπεδικής και χειρουργικής.
- Αναγνωρίζουν τα κύρια σημεία και συμπτώματα κακώσεων του μυοσκελετικού συστήματος (κατάγματα γόνατος, κακώσεις γόνατος, κακώσεις ποδοκνημικής, κατάγματα σπονδυλικής στήλης, φλεγμονώδεις παθήσεις οστών, ακρωτηριασμοί, τραυματισμοί περιφερικών νεύρων και αγγείων, παθήσεις της σπονδυλικής στήλης, παθήσεις άνω άκρου, παθήσεις κάτω άκρου).
- Διακρίνουν τα κύρια σημεία και συμπτώματα χειρουργικών παθήσεων (π.χ. μόλυνση-λοιμώξη-φλεγμονή, εκδορές-εκχυμώσεις-αιματώματα, τραύματα, κακώσεις κρανίου, παθήσεις θώρακα-πνευμόνων, παθήσεις πεπτικού, κήλες, κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις, κακώσεις σπονδυλικής στήλης, κακώσεις νεύρων, όγκοι).
- Διατυπώνουν τη διαγνωστική προσέγγιση ορθοπεδικών/χειρουργικών παθήσεων.
- Κατατάσσουν τα είδη των ορθοπεδικών/χειρουργικών επεμβάσεων.
- Αντιλαμβάνονται τη θεραπευτική προσέγγιση των ορθοπεδικών/χειρουργικών παθήσεων.
- Αναλύουν τα πιθανότερα αίτια των μυοσκελετικών κακώσεων.
- Ανακαλύπτουν το ρόλο της φυσικοθεραπείας στην αντιμετώπιση των ορθοπεδικών και χειρουργημένων ασθενών.
- Κατατάσσουν τις κακώσεις με βάση τον προσβεβλημένο ιστό (κακώσεις μαλακών μορίων, κάταγμα, εξάρθρωμα).

- Συμμετέχουν στην ομάδα αποκατάστασης του ορθοπεδικού/χειρουργημένου ασθενή, υπό την επίβλεψη του/της φυσικοθεραπευτή/τριας.
- Υποκινούν άτομα ως προς τη σημασία της πρόληψης των ορθοπεδικών/χειρουργικών παθήσεων.

● **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θ: 2 Ε: 0 Σ: 2

2.1.Ε ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ

● **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας «Στοιχεία ρευματολογίας» είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να αποκτήσουν βασικές γνώσεις ρευματολογίας, ώστε να εμπεδώσουν την απαραίτητη θεωρητική κατάρτιση για την ορθή προσέγγιση και αντιμετώπιση του/της πάσχοντα/ουσας από ρευματική νόσο κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Πιο συγκεκριμένα, στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται οι συχνότερες ρευματικές παθήσεις σε ενήλικες και παιδιά, η κατηγοριοποίηση, τα πιθανότερα αίτια, τα κύρια συμπτώματα, καθώς και οι ιδιαιτερότητές των ρευματικών νοσημάτων.

Γίνεται επίσης αναφορά στις εργαστηριακές μεθόδους έγκαιρης διάγνωσης, στους παράγοντες κινδύνου που συντελούν στην εμφάνιση ή στην ενεργοποίηση μιας ρευματικής νόσου, στη δυνατότητα πρόληψης της εκδήλωσης αυτής, στις σύγχρονες δυνατότητες θεραπείας και στην αποκατάσταση του/της ασθενή με ρευματική νόσο (φαρμακευτική, άσκηση, φυσικοθεραπεία κ.ά.).

Τέλος, η ενότητα πραγματεύεται το μέγεθος των επιπτώσεων των ρευματικών παθήσεων σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο, το πώς επηρεάζεται το άτομο στην καθημερινότητά του (ατομικό επίπεδο) και, εν συνεχεία, το πώς επηρεάζεται το κοινωνικό σύνολο/κοινωνία (κοινωνικό επίπεδο).

● **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Κατονομάζουν τις συχνότερες ρευματικές παθήσεις (εκφυλιστικές αρθρίτιδες, ρευματοειδής αρθρίτιδα, χρόνια αρθρίτιδα παιδών, σύνδρομο ερυθηματώδους λύκου, αγκυλοποιητική σπονδυλίτιδα).
- Διατυπώνουν τους συνηθέστερους τρόπους αντιμετώπισης/θεραπείας των ρευματικών νοσημάτων.
- Προσδιορίζουν τα αίτια για καθεμία ρευματική νόσο.
- Διακρίνουν τα κύρια συμπτώματα μεταξύ των ρευματικών νόσων.
- Αναγνωρίζουν τους παράγοντες κινδύνου για την εμφάνιση ρευματικής νόσου.
- Αντιστοιχούν σε κάθε ρευματική νόσο τους ενδεχόμενους τρόπους αντιμετώπισης.
- Περιγράφουν την κλινική εικόνα των ασθενών με ρευματική νόσο.

- Διευκρινίζουν τις ιδιαιτερότητες των συχνότερων ρευματικών νοσημάτων.
- Υποβοηθούν το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια στην αντιμετώπιση των ασθενών με ρευματοπάθειες.
- Ερμηνεύουν τις επιπτώσεις που δημιουργούν οι ρευματικές παθήσεις σε ατομικό και κοινωνικό επίπεδο.
- Υποστηρίζουν την ενημέρωση για τη διάγνωση, θεραπεία και αποκατάσταση της ρευματικής νόσου.
- Αντιμετωπίζουν τον/την ασθενή με ρευματική νόσο με ενσυναίσθηση.

● **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θ: 2 Ε: 0 Σ: 2

2.1.ΣΤ ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΚΟΡΜΟΥ

● **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας «Κινησιολογία ανθρώπινου κορμού» είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να αποκτήσουν βασικές γνώσεις αναφορικά με τις αρχές και τους κανόνες που διέπουν την κίνηση του ανθρώπινου σώματος, με έμφαση στις κινήσεις του κορμού, της πυέλου και της κεφαλής.

Η συγκεκριμένη ενότητα αποτελεί μια ισχυρή βάση για το γνωστικό αντικείμενο της κινησιολογίας του ανθρώπου και συνδέεται με τη μαθησιακή ενότητα «Κινησιολογία άκρων» του Β' εξαμήνου.

Ειδικότερα, στην ενότητα αυτή οι εκπαιδευόμενοι/ες εισάγονται στην ορολογία των κινήσεων του ανθρώπινου σώματος. Στο πλαίσιο της ενότητας, περιγράφονται οι λειτουργίες και οι ιδιότητες των βιολογικών ιστών και των ανατομικών στοιχείων του κορμού της πυέλου και της κεφαλής του ανθρώπινου σώματος. Αναφέρονται επίσης οι εσωτερικές και εξωτερικές δυνάμεις που ασκούνται στο ανθρώπινο σώμα, καθώς και στα συστήματα μοχλών που δημιουργούνται σε αυτό.

Τέλος, παρουσιάζονται οι παράμετροι που επηρεάζουν την όρθια στάση και την κίνηση του κορμού, καθώς και οι πιθανές παρεκκλίσεις από τα φυσιολογικά πρότυπα κίνησης.

● **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Αναγνωρίζουν τις αρθρώσεις που συμμετέχουν στην κίνηση του κορμού του ανθρώπου.
- Κατονομάζουν τις κινήσεις του κορμού και της κεφαλής, καθώς και τα επίπεδα πάνω στα οποία γίνονται οι κινήσεις αυτές.
- Περιγράφουν την κινηματική των αρθρώσεων της σπονδυλικής στήλης, της πυελικής ζώνης και της κεφαλής του ανθρώπου.
- Αναλύουν τα επίπεδα και τους άξονες όπου εκτελείται μια κίνηση.
- Ερμηνεύουν τις πιθανές παρεκκλίσεις από τα φυσιολογικά πρότυπα κίνησης.

- Σχεδιάζουν τις φορτίσεις που δέχεται η σπονδυλική στήλη του ανθρώπου σε διάφορες στάσεις (όρθια, καθιστή, ύπτια, πλάγια).
- Αναλύουν παραμέτρους που επηρεάζουν την όρθια στάση και την κίνηση του κορμού (κέντρο βάρους, γραμμή βαρύτητας, βάση στήριξης, μυϊκή δραστηριότητα, μοχλοβραχίονας αντίστασης κ.λπ.).
- Αναπαριστούν έκκεντρη και σύγκεντρη μυϊκή δραστηριότητα.
- Πραγματοποιούν ψηλάφηση στις ανατομικές δομές του κορμού.
- Υιοθετούν σωστά πρότυπα στάσης στην καθημερινότητά τους.
- Υποκινούν τους ασθενείς να υιοθετούν σωστά πρότυπα στάσης.

● **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θ: 0 Ε: 2 Σ: 2

2.1.Ζ ΑΡΧΕΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ / ΒΙΟΗΘΙΚΗ ΣΤΗ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

● **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η μαθησιακή ενότητα «Αρχές δεοντολογίας / Βιοηθική στη φυσικοθεραπεία» έχει σκοπό να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευομένους/ες στις αρχές δεοντολογίας και στους κανόνες ηθικής που διέπουν το επιστημονικό και επαγγελματικό πεδίο της φυσικοθεραπείας. Σε γενικές γραμμές είναι μια εισαγωγή στους γραπτούς και άγραφους νόμους και στις αρχές που ακολουθούν τα επαγγέλματα υγείας στην Ελλάδα αλλά και διεθνώς.

Συγκεκριμένα, στην ενότητα αυτή παρουσιάζεται το ισχύον θεσμικό πλαίσιο που ρυθμίζει το επάγγελμα του/της «Βοηθού φυσικοθεραπευτή/τριας» και αναλύονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτό. Αναφέρονται επίσης οι αρχές δεοντολογίας και ηθικής που πρέπει να χαρακτηρίζουν τη συμπεριφορά τους απέναντι στους φυσικοθεραπευτές, στους άλλους επαγγελματίες υγείας, στους ασθενείς και στο συγγενικό τους περιβάλλον. Οι εκπαιδευόμενοι/ες, τέλος, έρχονται σε επαφή με αξίες όπως ο σεβασμός, η κατανόηση, η εξασφάλιση της συναίνεσης και η φροντίδα προς τον/την ασθενή, αλλά και με την ανάλυση βασικών σύγχρονων προβληματισμών βιοηθικής που προκύπτουν από την εξέλιξη στο χώρο της υγείας.

● **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Αναγνωρίζουν το ισχύον θεσμικό πλαίσιο στο οποίο υπάγεται το επάγγελμα του/της «Βοηθού φυσικοθεραπευτή/τριας».
- Περιγράφουν τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματά τους που απορρέουν από αυτό το πλαίσιο.
- Προσδιορίζουν τις βασικές αρχές δεοντολογίας και τους κανόνες ηθικής στο χώρο της υγείας.
- Εφαρμόζουν τις βασικές αρχές δεοντολογίας και τους κανόνες ηθικής στην επικοινωνία τους με τους/τις επαγγελματίες της υγείας και τους/τις ασθενείς.

- Εξετάζουν το ισχύον θεσμικό πλαίσιο που διέπει το επάγγελμα του/της βοηθού φυσικοθεραπευτή/τριας.
  - Αναλύουν σύνθετες κοινωνιολογικές έννοιες στο χώρο της υγείας.
  - Προσομοιάζουν στην τάξη περιπτώσεις επαγγελματικής και δεοντολογικής συμπεριφοράς προς συναδέλφους και λοιπούς συνεργάτες.
  - Αναλύουν βασικούς σύγχρονους προβληματισμούς βιοηθικής που προκύπτουν από την εξέλιξη στο χώρο της υγείας.
  - Δημιουργούν ρεαλιστικούς στόχους ως προς την επαγγελματική τους αποκατάσταση μέσα στο χώρο της φυσικοθεραπείας, στον ιδιωτικό ή στον δημόσιο τομέα.
  - Συνεργάζονται με άτομα για την επίλυση καταστάσεων/προβλημάτων στη βάση των αρχών δεοντολογίας και των κανόνων ηθικής στο χώρο της υγείας.
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θ: 2   Ε: 0   Σ: 2

2.1.Η ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΜΑΛΑΞΗ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας «Εισαγωγή στη μάλαξη» είναι η εισαγωγή των εκπαιδευομένων στην έννοια και στις αρχές της μάλαξης. Πρόκειται για μια εισαγωγική ενότητα και αποτελεί το πρώτο μέρος και συνεπώς τη βάση του γενικότερου γνωστικού αντικειμένου της μάλαξης. Συνδέεται με τις μαθησιακές ενότητες «Βασικές αρχές μάλαξης» και «Ειδικά θέματα μάλαξης», που πραγματοποιούνται στο Β' και στο Γ' εξάμηνο αντίστοιχα.

Στη συγκεκριμένη ενότητα αναλύονται τα ευεργετικά αποτελέσματα και η επίδραση της μάλαξης –και γενικότερα της κινητοποίησης των μαλακών μορίων του ανθρώπου– στους ιστούς και στα συστήματα του ανθρώπινου σώματος. Γίνεται επίσης ιδιαίτερη αναφορά στην προετοιμασία του χώρου και του εξοπλισμού του εργαστηρίου φυσικοθεραπείας, καθώς και στη σωστή τοποθέτηση (ανατομική) του/της ασθενή πριν από την υποβοήθηση του/της φυσικοθεραπευτή/τριας στην εφαρμογή της μάλαξης.

Τέλος, η ενότητα πραγματεύεται την άρτια προετοιμασία, την κατάλληλη εμφάνιση και συμπεριφορά του/της βοηθού φυσικοθεραπευτή/τριας απέναντι στον/στην ασθενή κατά την υποβοήθηση του/της φυσικοθεραπευτή/τριας στην εφαρμογή της μάλαξης.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Αναγνωρίζουν τις βασικές αρχές της μάλαξης.
- Προσδιορίζουν τις βασικές τεχνικές μάλαξης (θωπείες, ολισθήσεις, ανατρίψεις, πλήξεις, δονήσεις, ζυμώματα, πελεκισμοί).

- Ερμηνεύουν την επίδραση της μάλαξης στα συστήματα του ανθρώπινου οργανισμού.
- Κατονομάζουν τα κατάλληλα υλικά επαφής για τη μάλαξη (έλαια, λοσιόν, πούδρα, θεραπευτικές αλοιφές κ.ά.).
- Εφαρμόζουν ψηλάφηση στις ανατομικές δομές του ανθρώπινου σώματος.
- Οργανώνουν κατάλληλα το χώρο εφαρμογής της μάλαξης (θερμοκρασία, φωτισμός, μουσική, κρεβάτια, εξοπλισμός και αναλώσιμα υλικά), όπως απαιτείται κάθε φορά.
- Προετοιμάζονται κατάλληλα οι ίδιοι/ες για την υποβοήθηση του φυσικοθεραπευτή/τριας \στην εφαρμογή της μάλαξης.
- Τοποθετούν τον/την ασθενή σε κατάλληλη θέση χαλάρωσης ανάλογα με την περιοχή ή το μέλος που θα εφαρμοστεί μάλαξη.
- Παρατηρούν τη γενική κατάσταση του/της ασθενή (συχνότητα αναπνοής, χρώμα δέρματος, εφίδρωση κ.λπ.) για την εφαρμογή της μάλαξης.
- Υιοθετούν σωστά πρότυπα συμπεριφοράς προς τους/τις ασθενείς.
- Υιοθετούν τις αρχές δεοντολογίας, διαπολιτισμικότητας και βιοηθικής για τη βέλτιστη επικοινωνία με τον/την ασθενή.

● **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θ: 1 Ε: 2 Σ: 3

2.1.Θ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

● **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η μαθησιακή ενότητα «Πρακτική εφαρμογή στην ειδικότητα» έχει σκοπό την εμπέδωση, εμπάθунση και διεύρυνση των θεωρητικών και εργαστηριακών γνώσεων και την ανάπτυξη των επαγγελματικών ικανοτήτων/δεξιοτήτων των εκπαιδευομένων, μέσω της εκπόνησης εργασιών-δραστηριοτήτων που τους ανατίθενται.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της πρακτικής εφαρμογής της ειδικότητας, δίνεται η δυνατότητα ανάπτυξης εργασιών και δραστηριοτήτων όπως είναι: διαθεματικά προγράμματα / σχέδια δραστηριοτήτων (project), μελέτες περίπτωσης (case studies) προς διερεύνηση και ανάλυση, επισκέψεις σε χώρους εργασίας (φυσικοθεραπευτήριο, κέντρο αποκατάστασης, νοσοκομείο, αθλητικό σωματείο κ.ά.), συναντήσεις με έμπειρους επαγγελματίες της ειδικότητας ή ειδικούς του συγκεκριμένου κλάδου. Οι συγκεκριμένες δραστηριότητες μπορούν να αναπτύσσονται σε μεγαλύτερη ή μικρότερη χρονική έκταση.

Πιο συγκεκριμένα, προτείνεται η εκπόνηση σεναρίων εφαρμογής πάνω στις αρμοδιότητες/καθήκοντα του/της βοηθού φυσικοθεραπευτή/τριας (υποδοχή και τοποθέτηση ασθενή, προετοιμασία χώρου, υποβοήθηση φυσικοθεραπευτή/τριας κατά την εφαρμογή φυσικοθεραπευτικών μεθόδων) και η ανάθεση και η εκπόνηση εργασιών με θεωρητικό και πρακτικό μέρος επί συγκεκριμένων θεματικών ενοτήτων (ορθοπεδική/χειρουργική, νοσολογία, ρευματολογία), με σκοπό την έμπρακτη εφαρμογή και τον εμπλουτισμό των γνώσεων που αποκόμισε ο/η εκπαιδευόμενος στις μαθησιακές ενότητες του Α΄ εξαμήνου.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Ανακαλούν τις κατάλληλες κάθε φορά θεωρητικές και εργαστηριακές γνώσεις τους προκειμένου να αντεπεξεέλθουν στην εργασία που τους ανατίθεται.
- Συνδυάζουν τις απαιτούμενες γνώσεις και δεξιότητες για την ανταπόκρισή τους σε σύνθετα θέματα.
- Προσεγγίζουν διαθεματικά τα ζητήματα που εμπíπτουν στο πεδίο των μαθησιακών ενοτήτων του Α΄ εξαμήνου, διευρύνοντας την οπτική τους.
- Εφαρμόζουν στην πράξη γνώσεις και δεξιότητες για να αντεπεξεέλθουν σε project με πρακτικό θέμα.
- Αξιοποιούν οριζόντιες δεξιότητες (επικοινωνιακές, ομαδοσυνεργατικές, ψηφιακές) στην εκτέλεση των εργασιών τους.
- Επιδεικνύουν επαγγελματικές και οριζόντιες δεξιότητες που ενισχύουν την επαγγελματική τους συμπεριφορά.
- Χρησιμοποιούν τις τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ) για την ανάπτυξη και σύνθεση εργασιών και δραστηριοτήτων.
- Αναπτύσσουν κριτικό στοχασμό μέσα σε ένα περιβάλλον γόνιμης αλληλεπίδρασης.
- Υιοθετούν τις αξίες της συλλογικότητας και της συνεργασίας.
- Συνεργάζονται αρμονικά και δημιουργικά σε ομάδες εργασίας.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θ: 0 Ε: 3 Σ: 3

2.2 ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄

2.2.Α ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΕΦΗΒΟΥΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας «Βασικές αρχές φυσικοθεραπείας σε παιδιά και εφήβους» είναι να αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι/ες τις βασικές γνώσεις σχετικά με τη φυσιολογική ανάπτυξη και την παθοφυσιολογία που οδηγούν σε παθήσεις σε παιδιά και εφήβους, ώστε να έχουν την απαραίτητη θεωρητική κατάρτιση για την ορθή προσέγγιση και αντιμετώπιση των παιδιών και εφήβων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Ειδικότερα, στην ενότητα αυτή αρχικά περιγράφονται οι φυσιολογικές λειτουργίες και τα στάδια ανάπτυξης των παιδιών και των εφήβων και οι ιδιαίτερες ανάγκες τους για υγιή σωματική και ψυχική ανάπτυξη.

Στη συνέχεια επισημαίνονται οι συχνότερες παθήσεις παιδιών και εφήβων (επιδημιολογία, κλινικές εκδηλώσεις, μακροχρόνιες επιπτώσεις, θεραπευτικές προσεγγίσεις) και αναλύονται οι πιθανότερες αιτίες εμφάνισης των συγκεκριμένων παθήσεων, καθώς επίσης και οι νεότερες και πιο διαδεδομένες θεραπευτικές προσεγγίσεις για την αποκατάστασή τους. Τέλος, η ενότητα πραγματεύεται τη φυσικοθεραπευτική προσέγγιση σε παιδιά και εφήβους με αισθητικοκινητικά προβλήματα / εγκεφαλική δυσλειτουργία και νευροαναπτυξιακές διαταραχές

(ΑμεΑ).

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Αναγνωρίζουν τις κυριότερες παθήσεις των παιδιών και εφήβων.
- Περιγράφουν τη φυσιολογική ανάπτυξη των παιδιών και εφήβων.
- Διατυπώνουν προβλήματα φυσιολογικής ανάπτυξης των παιδιών και εφήβων.
- Προσδιορίζουν τις αισθητικοκινητικές διαταραχές των νευρολογικών παθήσεων των παιδιών και των εφήβων (βλάβες ΚΝΣ και ΠΝΣ).
- Ονομάζουν τα κυριότερα συμπτώματα των παθήσεων του μυοσκελετικού συστήματος των παιδιών και των εφήβων (π.χ. νεανική ιδιοπαθής αρθρίτιδα).
- Αναλύουν αισθητικά, κινητικά και λειτουργικά ελλείμματα έπειτα από βλάβη του νευρικού ή του μυοσκελετικού συστήματος σε παιδιά και εφήβους.
- Ερμηνεύουν τους ρυθμιστικούς κινητικούς μηχανισμούς του βρέφους/παιδιού.
- Παρουσιάζουν τα φυσιολογικά στάδια κινητικής και ψυχοδιανοητικής ανάπτυξης (φυσιολογικά αντανακλαστικά).
- Αναλύουν τις βασικότερες θεραπευτικές παρεμβάσεις στις παθήσεις των βρεφών/παιδιών/εφήβων.
- Υποβοηθούν το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια στην εκπαίδευση και προσαρμογή των παιδιών/εφήβων με αισθητικοκινητικά προβλήματα (ΑμεΑ) σε παραγωγικές δραστηριότητες, μέσα σε περιβάλλον που έχει σχεδιαστεί από ειδικούς/ές φυσικοθεραπευτές/τριες για τις ανάγκες εγκεφαλικής δυσλειτουργίας.
- Συμπεριφέρονται με ενσυναίσθηση σε παιδιά και εφήβους με ιδιαίτερες ανάγκες.
- Συμμετέχουν σε διεπιστημονικές ομάδες αποκατάστασης παιδιών και εφήβων με παθοφυσιολογία, υπό την επίβλεψη του/της φυσικοθεραπευτή/τριας.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θ: 2 Ε: 0 Σ: 2

2.2.Β ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑΣ/ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η μαθησιακή ενότητα «Στοιχεία νευρολογίας/ψυχιατρικής» έχει σκοπό να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευομένους/ες στις βασικές έννοιες και αρχές της νευρολογίας και της ψυχιατρικής, ώστε να αποκτήσουν τις βάσεις για την κατανόηση των κυριότερων παθήσεων του νευρικού συστήματος του ανθρώπου.

Στην ενότητα αυτή περιγράφονται οι βασικές αρχές και λειτουργίες του νευρικού συστήματος του ανθρώπου, καθώς και οι αποκλίσεις από τη φυσιολογική

λειτουργία αυτού. Γίνεται επίσης αναφορά στις ιδιαιτερότητες ατόμων με ψυχικά νοσήματα, ατόμων με συνύπαρξη ψυχικής και σωματικής νόσου, στα κλινικά συμπτώματα, στα πιθανότερα αίτια, καθώς και στις φυσικοθεραπευτικές μεθόδους αντιμετώπισης-προσέγγισης των νευρολογικών/ψυχιατρικών παθήσεων. Τέλος, πραγματοποιείται ειδική αναφορά στον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν οι ψυχολογικοί παράγοντες στην υγεία ενός ατόμου, στην πρόληψη της ψυχολογικής αντίδρασης στη σωματική νόσο, στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ασθενών με ψυχική και σωματική νόσο, στην ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση του προσωπικού υγείας και στη βελτίωση της επικοινωνίας του/της βοηθού φυσικοθεραπευτή/τριας με τον/την ασθενή.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Αναγνωρίζουν τις βασικές αρχές νευρολογίας και ψυχιατρικής.
- Προσδιορίζουν τις κυριότερες παθήσεις του νευρικού συστήματος.
- Αναγνωρίζουν την ψυχιατρική νοσολογία (σχιζοφρένεια, διπολική διαταραχή, αγχώδεις και καταθλιπτικές διαταραχές).
- Περιγράφουν τα κυριότερα συμπτώματα των κυριότερων παθολογικών καταστάσεων – νευρολογικής και ψυχιατρικής φύσης.
- Ορίζουν τις αιτίες εκδήλωσης παθολογίας – νευρολογικής/ψυχιατρικής φύσης.
- Παρουσιάζουν τα φυσιολογικά τενόντια αντανακλαστικά του/της ασθενή.
- Ενημερώνουν το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια για το ιστορικό-κάρτα ασθενή.
- Υποβοηθούν το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια στην εφαρμογή φυσικοθεραπευτικών μεθόδων για την αντιμετώπιση ασθενών με νευρολογικές/ψυχιατρικές παθήσεις.
- Συνεργάζονται με άτομα με νευρολογικές/ψυχιατρικές παθήσεις.
- Προσφέρουν ηθική και ψυχολογική στήριξη σε άτομα με νευρολογικές/ψυχιατρικές παθήσεις.
- Αποδέχονται τα άτομα με νευρολογικές/ψυχιατρικές παθήσεις.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θ: 2 Ε: 0 Σ: 2

2.2.Γ ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΗΛΙΚΙΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της ενότητας «Βασικές αρχές φυσικοθεραπείας στην τρίτη ηλικία» είναι να αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι/ες βασικές γνώσεις αναφορικά με τη γηριατρική και τους τρόπους θεραπευτικής προσέγγισης των ατόμων τρίτης ηλικίας.

Πιο συγκεκριμένα, στην ενότητα αυτή περιγράφονται αρχικά οι χρόνιες παθήσεις που συνδέονται με τη διαδικασία της γήρανσης και αναλύεται ο τρόπος με τον οποίο επιδρά η γήρανση στη λειτουργία, στις δεξιότητες και στις βιολογικές δομές

του ανθρώπινου οργανισμού. Στη συνέχεια παρουσιάζεται η θεραπευτική προσέγγιση στη γηριατρική και οι μέθοδοι αποκατάστασης παθήσεων των ατόμων τρίτης ηλικίας. Γίνεται αναφορά στη φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση των συνηθέστερων καταστάσεων, κακώσεων και ασθενειών που συνδέονται με τη γήρανση, η οποία έχει στόχο τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, των καθημερινών δραστηριοτήτων, την πρόληψη των πτώσεων και τη διατήρηση της ανεξαρτησίας και της αυτοεξυπηρέτησης των ατόμων τρίτης ηλικίας στο νοσοκομείο και σε άλλους φορείς στην κοινότητα.

Τέλος, η ενότητα πραγματεύεται τη σημασία της πρόληψης και της θεραπείας για τα άτομα τρίτης ηλικίας.

● Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Αναφέρουν τις επιδράσεις της γήρανσης στις βιολογικές δομές και στα συστήματα του ανθρώπινου οργανισμού.
- Περιγράφουν τις χρόνιες παθήσεις ατόμων τρίτης ηλικίας (οστεοπόρωση, σαρκοπενία, άνοια, αρθρίτιδες, άτομα με κίνδυνο πτώσης κ.ά.).
- Κατονομάζουν ειδικά προβλήματα θεραπείας ατόμων τρίτης ηλικίας.
- Διατυπώνουν τις γενικές αρχές αντιμετώπισης των ασθενών τρίτης ηλικίας.
- Αναλύουν την επίδραση του γήρατος στα συστήματα του οργανισμού.
- Ερμηνεύουν τη θεραπευτική προσέγγιση στη γηριατρική.
- Αναλύουν τις μεθόδους αποκατάστασης στη γηριατρική.
- Υποβοηθούν το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια στην πρόληψη και αποκατάσταση παθολογικών καταστάσεων που συνδέονται με τη γήρανση.
- Υποβοηθούν το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια στην εφαρμογή προγραμμάτων ομαδικών και ατομικών δραστηριοτήτων για ασθενείς τρίτης ηλικίας.
- Προσφέρουν ηθική και ψυχολογική στήριξη σε άτομα τρίτης ηλικίας.

● Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θ: 2 Ε: 0 Σ: 2

2.2.Δ ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ ΑΚΡΩΝ

● Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας «Κινησιολογία άκρων» είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να αποκτήσουν γνώσεις αναφορικά με τις βασικές αρχές και κανόνες που διέπουν τις κινήσεις των άκρων του ανθρώπινου σώματος, δίνοντας έμφαση στις κινήσεις των δομών που συνθέτουν το άνω και το κάτω άκρο του ανθρώπου. Η ενότητα αυτή συνδέεται και αποτελεί συνέχεια της μαθησιακής ενότητας «Κινησιολογία ανθρώπινου κορμού» του προηγούμενου εξαμήνου.

Πιο συγκεκριμένα, στην ενότητα αυτή περιγράφεται η κινητική, η κινηματική, η μυϊκή και η αρθροκινηματική λειτουργία των άκρων του ανθρώπου (άνω και κάτω άκρο). Αναλύεται η αλληλεπίδραση των ανατομικών δομών των αρθρούμενων οστών (βραχιόνιο, οστό-ωμοπλάτη, οσφύς-πύελος). Αναφέρονται επίσης οι πιθανές παρεκκλίσεις από τα φυσιολογικά πρότυπα κίνησης, καθώς και από το φυσιολογικό εύρος τροχιάς της κίνησης κάθε άρθρωσης. Η ενότητα, τέλος, πραγματεύεται τις φάσεις του φυσιολογικού κύκλου βάδισης του ανθρώπου, καθώς επίσης και τους παράγοντες που συμμετέχουν σε αυτή τη διαδικασία (μαλακά μόρια, οστά, αρθρώσεις).

● Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Αναφέρουν τις αρθρώσεις που συμμετέχουν στην κίνηση των άκρων του ανθρώπου.
- Κατονομάζουν τις κινήσεις και τα επίπεδα πάνω στα οποία γίνονται οι κινήσεις των άκρων του ανθρώπου.
- Περιγράφουν κινήσεις και τις δυνάμεις (εσωτερικές και εξωτερικές) που επιδρούν στις αρθρώσεων του άνω, του κάτω άκρου και της πυέλου.
- Αναγνωρίζουν τους μύες που δρουν στις αρθρώσεις των άκρων του ανθρώπου.
- Αναλύουν τα επίπεδα και τους άξονες όπου εκτελείται μια κίνηση.
- Ερμηνεύουν τις πιθανές παρεκκλίσεις από τα φυσιολογικά πρότυπα κίνησης.
- Σχεδιάζουν τις φορτίσεις που δέχονται τα άκρα σε διαφορετικές θέσεις (μεγάλος-μικρός μοχλοβραχίονας αντίστασης).
- Αναλύουν παραμέτρους που επηρεάζουν την κίνηση των άκρων (μέγεθος εξωτερικής δύναμης, μοχλοβραχίονας δύναμης, μοχλοβραχίονας αντίστασης).
- Παρουσιάζουν έκκεντρα και σύγκεντρα μυϊκή δραστηριότητα στα άκρα.
- Αναπαριστούν τις φάσεις του φυσιολογικού κύκλου βάδισης του ανθρώπου.
- Υιοθετούν λειτουργικά πρότυπα στάσης και κίνησης στην καθημερινότητά τους.
- Υποκινούν και τους ασθενείς να υιοθετούν λειτουργικά πρότυπα στάσης και κίνησης στην καθημερινότητά τους.

● Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θ: 2 Ε: 0 Σ: 2

2.2.Ε ΑΣΚΗΣΗ: ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΟ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

● Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας «Άσκηση: Ασφάλεια και εφαρμογή στο μυοσκελετικό σύστημα» είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να αποκτήσουν γνώσεις αναφορικά με τη φυσιολογία της άσκησης, τα μέσα εφαρμογής της και τα θέματα

ασφάλειας που προκύπτουν σε περιπτώσεις αποκατάστασης ασθενών με μυοσκελετικά προβλήματα. Έτσι, θα μπορούν να συνεργαστούν αποτελεσματικά και αρμονικά με το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια στην εφαρμογή του προγράμματος αποκατάστασης.

Ειδικότερα, στην ενότητα αυτή περιγράφεται διεξοδικά τι συμβαίνει στο ανθρώπινο σώμα όταν αυτό υποβάλλεται σε κάποια μορφή άσκησης, αναλύονται τα στοιχεία φυσιολογίας της άσκησης και οι ιδιαιτερότητες των ασθενών με μυοσκελετικά προβλήματα, ενώ ερμηνεύονται και οι διαφορετικές ανάγκες άσκησης, ανάλογα με την πάθηση των ασθενών.

Επιπλέον, αναφέρονται τα μέσα-εργαλεία που χρησιμοποιούνται για την εφαρμογή της άσκησης και την επίτευξη του στόχου του φυσικοθεραπευτικού προγράμματος αποκατάστασης, ανάλογα με την πάθηση του/της ασθενή και το σκοπό που εξυπηρετεί κάθε φορά. Τέλος, γίνεται αναφορά στις συνθήκες ασφάλειας κατά την εκτέλεση των ασκήσεων.

● Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Διατυπώνουν τα στοιχεία φυσιολογίας της άσκησης.
- Διακρίνουν τις διαφοροποιήσεις των αναγκών στην άσκηση ασθενών με συνδεσμική, μυοτενόντια και οστική παθολογία.
- Ερμηνεύουν την επίδραση της άσκησης στην αποθεραπεία μιας μυοσκελετικής κάκωσης.
- Περιγράφουν τις αρχές ασφάλειας κατά την άσκηση του/της ασθενή.
- Κατονομάζουν τα μέσα εφαρμογής της άσκησης, με στόχο τη βελτίωση της δύναμης, του νευρομυϊκού συντονισμού, της ελαστικότητας.
- Ερμηνεύουν την ορθή χρήση του ειδικού εξοπλισμού άσκησης που χρησιμοποιεί ο/η ασθενής.
- Δημιουργούν τις κατάλληλες συνθήκες για τη σωστή και ασφαλή εκτέλεση των ασκήσεων του προγράμματος αποκατάστασης, υπό την επίβλεψη του/της φυσικοθεραπευτή/τριας.
- Εκτιμούν τη σημασία της άσκησης στην αποκατάσταση μυοσκελετικών παθήσεων.
- Υποβοηθούν το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια στην εκτέλεση κινήσεων και ασκήσεων.
- Συμμετέχουν σε ομάδες αποκατάστασης μυοσκελετικών κακώσεων, υπό την επίβλεψη του/της φυσικοθεραπευτή/τριας.

● Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θ: 2 Ε: 0 Σ: 2

2.2.ΣΤ ΚΙΝΗΣΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

● Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας «Κινησιοθεραπεία» είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να αποκτήσουν βασικές γνώσεις σχετικά με τη θεραπεία μέσω της κίνησης.

Ειδικότερα, στην ενότητα αυτή περιγράφονται οι βασικές αρχές της κινησιοθεραπείας και τα είδη των κινήσεων (ενεργητικές, παθητικές). Αναλύεται επίσης η σχέση της βαρύτητας, του βάρους του μέλους που κινείται, του αρχικού μήκους των μυών (μηκοδυναμική σχέση, μηχανικό πλεονέκτημα), καθώς και της ταχύτητας με την κίνηση. Σε αυτή τη θεωρητική βάση, ερμηνεύονται οι βασικές αρχές του σχεδιασμού προγραμμάτων αποκατάστασης, παθητικής, υποβοηθούμενης, υποστηριζόμενης και ενεργητικής άσκησης, καθώς και οι αρχές που είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με το στόχο του φυσικοθεραπευτικού προγράμματος αποκατάστασης (διατήρηση ή αύξηση του εύρους τροχιάς της άρθρωσης, βελτίωση της δύναμης, της ισχύος, της αντοχής και της ελαστικότητας του μυϊκού συστήματος). Τέλος, η ενότητα πραγματεύεται την τοποθέτηση του/της ασθενή στην κατάλληλη ανατομική θέση, τον έλεγχο της ασφάλειας του εξοπλισμού της κινησιοθεραπείας, τη χρήση κατάλληλων τεχνικών λαβής για την ασφάλεια των ασθενών, κατά την υποβοήθηση του/της φυσικοθεραπευτή/τριας στην εφαρμογή κινησιοθεραπείας.

● Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Διακρίνουν τα είδη των κινήσεων (παθητικές, ενεργητικές).
- Αναγνωρίζουν κινήσεις που εκτελεί ο/η φυσικοθεραπευτής/τρια στον/στην ασθενή.
- Ταξινομούν τις ενεργητικές ασκήσεις (υποβοηθούμενες, υποστηριζόμενες, αναρτώμενες, απλές ενεργητικές, με αντίσταση).
- Κατονομάζουν τις κατηγορίες των διατάσεων (που μπορούν να εκτελέσουν οι ασθενείς).
- Αντιπαραθέτουν παραμέτρους διαφοροποίησης στη δυσκολία εκτέλεσης της άσκησης (μοχλοβραχίονες αντίστασης, μηχανικό πλεονέκτημα).
- Διατυπώνουν ασκήσεις κλειστής και ανοικτής κινητικής αλυσίδας.
- Εκτιμούν τη σημασία της χαλάρωσης των ασθενών στην αρχή και στο τέλος μιας φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης.
- Τοποθετούν τον/την ασθενή σε κατάλληλη ανατομική θέση για την εφαρμογή κινησιοθεραπείας, υπό την επίβλεψη φυσικοθεραπευτή/τριας.
- Ελέγχουν την ασφάλεια του εξοπλισμού κινησιοθεραπείας.
- Υποβοηθούν το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια κατά την εφαρμογή κινησιοθεραπείας.
- Υιοθετούν κατάλληλες τεχνικές λαβής και σωματικής επαφής για την ασφάλεια του/της ασθενή κατά την εφαρμογή κινησιοθεραπείας από το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια.
- Συνεργάζονται αρμονικά με το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια και τον/την ασθενή κατά τη διάρκεια της κινησιοθεραπείας.

● Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θ: 0 Ε: 3 Σ: 3

2.2.2 ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΜΑΛΑΞΗΣ

● **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η μαθησιακή ενότητα «Βασικές αρχές μάλαξης» συνδέεται και αποτελεί συνέχεια της μαθησιακής ενότητας «Εισαγωγή στη μάλαξη» του Α' εξαμήνου. Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να αποκτήσουν εξειδικευμένες γνώσεις και δεξιότητες σχετικά με τους βασικούς χειρισμούς της μάλαξης, ώστε να είναι σε θέση να υποβοηθούν αποτελεσματικά το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια στην εφαρμογή της μάλαξης για τη βελτίωση των δυσλειτουργιών που αφορούν το δέρμα, τις περιτονίες, το μυοτενόντιο σύστημα, το περιφερικό κυκλοφορικό και λεμφικό σύστημα.

Ειδικότερα, στην ενότητα αυτή περιγράφονται οι βασικοί χειρισμοί της μάλαξης και οι κινήσεις που χαρακτηρίζουν κάθε χειρισμό. Αναφέρονται επίσης οι ενδείξεις και οι αντενδείξεις (συνολικές, τοπικές, ιατρικές, συγκεκριμένες περιοχές σώματος) που θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη ο/η βοηθός φυσικοθεραπευτή/τριας πριν από την υποβοήθηση του/της φυσικοθεραπευτή/τριας στην εφαρμογή της μάλαξης.

Δίνεται έμφαση στην προετοιμασία των υλικών και του εξοπλισμού, καθώς και στην κατάλληλη προετοιμασία/τοποθέτηση του/της ασθενή, ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά/πάθηση, σε σχέση με τις τεχνικές μάλαξης που πρόκειται να εφαρμοστούν από το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια.

● **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Κατονομάζουν τους βασικούς χειρισμούς μάλαξης.
- Προσδιορίζουν τις ενδείξεις και τις αντενδείξεις της μάλαξης.
- Ταξινομούν τις κινήσεις κάθε χειρισμού της μάλαξης.
- Αναγνωρίζουν τη διαφοροποίηση στην ένταση και στο ρυθμό των τεχνικών μάλαξης ανάλογα με το προσδοκώμενο αποτέλεσμα (χαλάρωση, τόνωση).
- Προετοιμάζουν τα κατάλληλα υλικά για την εφαρμογή μάλαξης.
- Υποδέχονται τον/την ασθενή με ευγένεια και σεβασμό στο χώρο του φυσικοθεραπευτηρίου.
- Ελέγχουν αδρά τη γενική κατάσταση της υγείας του/της ασθενή (για παράδειγμα πίεση, σφίξεις) πριν από την εφαρμογή της κατάλληλης τεχνικής μάλαξης από το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια.
- Ενημερώνουν το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια για το ιστορικό-κάρτα ασθενή.
- Υποβοηθούν το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια στην εφαρμογή μάλαξης.
- Αντιδρούν εγκαίρως και με κατάλληλο τρόπο σε έκτακτες περιπτώσεις που χρειάζεται να διακοπεί η μάλαξη, υπό τις οδηγίες του/της υπεύθυνου/ης φυσικοθεραπευτή/τριας.
- Υιοθετούν κατάλληλη εργονομική στάση κατά την υποβοήθηση φυσικοθεραπευτή/τριας στην εφαρμογή της μάλαξης.
- Ενθαρρύνουν το αίσθημα εμπιστοσύνης και ασφάλειας του/της ασθενή ως προς τους/τις ίδιους/ίδιες.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θ: 0 Ε: 2 Σ: 2

2.2.Η ΑΡΧΕΣ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗΣ ΑΣΘΕΝΩΝ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας «Αρχές μετακίνησης ασθενών» είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευομένους/ες στις βασικές αρχές μετακίνησης και μεταφοράς ασθενών, ώστε να μπορούν να συνεργαστούν με το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια για την ασφαλή μετακίνηση/μεταφορά ασθενών.

Συγκεκριμένα, στην παρούσα μαθησιακή ενότητα αναφέρονται οι αρχές ασφαλούς μετακίνησης και μεταφοράς ασθενών και παρουσιάζονται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ασθενών με προβλήματα διαφόρων τύπων (μυοσκελετικά, νευρολογικά, μεταβολικά, κατακλίσεις), που απαιτούν ιδιαίτερους χειρισμούς κατά τη μετακίνησή τους. Περιγράφονται επίσης –υπό τη μορφή κατηγοριών– τα μέσα/βοηθήματα που χρησιμοποιούνται για τη μετακίνηση των ασθενών (ζώνες έγερσης-μεταφοράς, όπως σανίδες μεταφοράς, δίσκοι περιστροφής, υπόστρωμα μετακίνησης, ανυψωτικά μηχανήματα, ηλεκτρικά κρεβάτια κ.ά.) και επισημαίνονται τα θέματα ασφάλειας. Τέλος, στο πλαίσιο της ενότητας αυτής, οι εκπαιδευόμενοι/ες εφαρμόζουν στο εργαστήριο λαβές και τεχνικές μετακίνησης/μεταφοράς ασθενών, και εκπαιδεύονται στην ασφαλή μετακίνηση ασθενών από την κλίνη, το αναπηρικό αμαξίδιο, την καρέκλα και το πάτωμα.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Προσδιορίζουν τις αρχές ασφαλούς μεταφοράς/μετακίνησης ασθενών.
- Κατονομάζουν τα μέσα μεταφοράς/μετακίνησης ασθενών.
- Χρησιμοποιούν τις κατάλληλες λαβές μεταφοράς/μετακίνησης ασθενών.
- Τροποποιούν τεχνικές χειρωνακτικής μεταφοράς.
- Αναγνωρίζουν τις δυσχέρειες μετακίνησης ορθοπεδικών/νευρολογικών ασθενών, βαρέως πασχόντων (πολυκαταγματιών, ημιπληγικών, παραπληγικών, τετραπληγικών) και μετεγχειρητικών ασθενών.
- Προετοιμάζουν τον κατάλληλο εξοπλισμό για τη μεταφορά/μετακίνηση ασθενών, υπό τις οδηγίες του/της υπεύθυνου/ης φυσικοθεραπευτή/τριας.
- Ελέγχουν το χώρο για την ασφαλή μεταφορά/μετακίνηση του/της ασθενή, υπό τις οδηγίες του/της υπεύθυνου/ης φυσικοθεραπευτή/τριας.
- Εφαρμόζουν την κατάλληλη τεχνική μεταφοράς/μετακίνησης του/της ασθενή, ανάλογα με την ικανότητα και την προθυμία κατανόησης και συνεργασίας του/της ασθενή (ασθενής μη συνεργάσιμος, ασθενής με τετραπληγία, ασθενής ηλικιωμένος κ.λπ.), υπό τις οδηγίες του/της υπεύθυνου/ης φυσικοθεραπευτή/τριας.
- Εφαρμόζουν μεθόδους μεταφοράς/μετακίνησης ασθενών επί και εκτός κλίνης, υπό τις οδηγίες του/της υπεύθυνου/ης φυσικοθεραπευτή/τριας.

- Εφαρμόζουν τις κατάλληλες τεχνικές μεταφοράς/μετακίνησης βαρέως πασχόντων (πολυκαταγματιών, ημιπληγικών, παραπληγικών, τετραπληγικών) και μετεγχειρητικών ασθενών, υπό τις οδηγίες του/της υπεύθυνου/ης φυσικοθεραπευτή/τριας.
- Εκτελούν άρση ασθενών από το έδαφος, υπό τις οδηγίες του/της υπεύθυνου/ης φυσικοθεραπευτή/τριας.
- Υιοθετούν οι ίδιοι/ες τις βασικές αρχές εργονομίας στις δραστηριότητές τους, με στόχο την αναχαίτιση εμφάνισης μυοσκελετικών κακώσεων ή επαγγελματικών νόσων, λόγω καταπόνησης.
- Εκτιμούν τη σημασία της ασφαλούς μεταφοράς/μετακίνησης ασθενών.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θ: 0 Ε: 2 Σ: 2

2.2.Θ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η μαθησιακή ενότητα «Πρακτική εφαρμογή στην ειδικότητα» έχει σκοπό την εμπέδωση, εμπάθυνση και διεύρυνση των θεωρητικών και εργαστηριακών γνώσεων και την ανάπτυξη των επαγγελματικών ικανοτήτων/δεξιοτήτων των εκπαιδευομένων, μέσω της εκπόνησης εργασιών-δραστηριοτήτων που τους ανατίθενται.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της πρακτικής εφαρμογής της ειδικότητας, δίνεται η δυνατότητα ανάπτυξης εργασιών και δραστηριοτήτων όπως είναι: διαθεματικά προγράμματα / σχέδια δραστηριοτήτων (project), μελέτες περίπτωσης (case studies) προς διερεύνηση και ανάλυση, επισκέψεις σε χώρους εργασίας (φυσικοθεραπευτήριο, κέντρο αποκατάστασης, νοσοκομείο, αθλητικό σωματείο κ.ά.), συναντήσεις με έμπειρους επαγγελματίες της ειδικότητας ή ειδικούς του συγκεκριμένου κλάδου. Οι συγκεκριμένες δραστηριότητες μπορούν να αναπτύσσονται σε μεγαλύτερη ή μικρότερη χρονική έκταση.

Πιο συγκεκριμένα, προτείνεται η εκπόνηση σεναρίων εφαρμογής πάνω στις αρμοδιότητες/καθήκοντα του/της βοηθού φυσικοθεραπευτή/τριας (υποβοήθηση φυσικοθεραπευτή/τριας κατά την εφαρμογή φυσικοθεραπευτικών μεθόδων) και η ανάθεση και η εκπόνηση εργασιών με θεωρητικό και πρακτικό μέρος επί συγκεκριμένων θεματικών ενοτήτων (νευρολογικές παθήσεις, παθήσεις παιδιών-εφήβων, παθήσεις στην τρίτη ηλικία, μετακίνηση/μεταφορά ασθενών, κινησιοθεραπεία), με σκοπό την έμπρακτη εφαρμογή και τον εμπλουτισμό των γνώσεων που αποκόμισε ο/η εκπαιδευόμενος/η στις μαθησιακές ενότητες του Β' εξαμήνου.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Ανακαλούν τις κατάλληλες κάθε φορά θεωρητικές και εργαστηριακές γνώσεις τους προκειμένου να αντεπεξέλθουν στην εργασία που τους ανατίθεται.

- Συνδυάζουν τις απαιτούμενες γνώσεις και δεξιότητες για την ανταπόκρισή τους σε σύνθετα θέματα.
- Προσεγγίζουν διαθεματικά τα ζητήματα που εμπíπτουν στο πεδίο μαθησιακών ενοτήτων του Β΄ εξαμήνου, διευρύνοντας την οπτική τους.
- Εφαρμόζουν στην πράξη γνώσεις και δεξιότητες για να ανταπεξέλθουν σε project με πρακτικό θέμα.
- Αξιοποιούν οριζόντιες δεξιότητες (επικοινωνιακές, ομαδοσυνεργατικές, ψηφιακές) στην εκτέλεση των εργασιών τους.
- Επιδεικνύουν επαγγελματικές και οριζόντιες δεξιότητες που ενισχύουν την επαγγελματική τους συμπεριφορά.
- Χρησιμοποιούν τις τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ) για την ανάπτυξη και σύνθεση εργασιών και δραστηριοτήτων.
- Αναπτύσσουν κριτικό στοχασμό μέσα σε ένα περιβάλλον γόνιμης αλληλεπίδρασης.
- Υιοθετούν τις αξίες της συλλογικότητας και της συνεργασίας.
- Συνεργάζονται αρμονικά και δημιουργικά σε ομάδες εργασίας.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θ: 0   Ε: 3   Σ: 3

2.3 ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄

2.3.Α ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΜΑΛΑΞΗΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η μαθησιακή ενότητα «Ειδικά θέματα μάλαξης» αποτελεί συνέχεια των ενοτήτων «Εισαγωγή στη μάλαξη» και «Βασικές αρχές μάλαξης», που αναφέρονται στις τεχνικές μάλαξης και στον ευεργετικό τους ρόλο στον ανθρώπινο οργανισμό. Η συγκεκριμένη ενότητα έχει σκοπό οι εκπαιδευόμενοι/ες να αποκτήσουν εξειδικευμένες γνώσεις σε θέματα μάλαξης, που αφορούν τις ειδικές πληθυσμιακές ομάδες.

Ειδικότερα, στην ενότητα αυτή αρχικά αναλύονται οι παράγοντες που επηρεάζουν την κατάλληλη θέση για μάλαξη του/της ασθενή. Οι θέσεις που τοποθετούσαν οι εκπαιδευόμενοι/ες τους/τις ασθενείς για μάλαξη στα προηγούμενα εξάμηνα τροποποιούνται τώρα σεβόμενοι/ες τις ιδιαιτερότητες των εκάστοτε ασθενών που ανήκουν στις ειδικές πληθυσμιακές ομάδες.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται ειδικές πληθυσμιακές ομάδες ασθενών (έγκυες, υπέρβαροι/ες ασθενείς, ασθενείς με αναπνευστικά προβλήματα κ.ά.), των οποίων τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά απαιτούν προσεκτικούς και εξειδικευμένους χειρισμούς – από τη στιγμή της τοποθέτησης στο φυσικοθεραπευτικό κρεβάτι μέχρι και την υποβοήθηση του/της φυσικοθεραπευτή/τριας στην εφαρμογή της μάλαξης. Τέλος, η ενότητα πραγματεύεται τη φυσικοθεραπευτική προσέγγιση του/της ασθενή, καθώς επίσης τα οφέλη της παγομάλαξης και της ηλεκτρομάλαξης.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Κατονομάζουν τις ειδικές πληθυσμιακές ομάδες ασθενών.
- Προσδιορίζουν τα χαρακτηριστικά των ασθενών που ανήκουν σε ειδικές πληθυσμιακές ομάδες.
- Αναγνωρίζουν τους παράγοντες που επηρεάζουν την κατάλληλη θέση του/της ασθενούς.
- Προσδιορίζουν θέσεις τοποθέτησης για μάλαξη που αντενδείκνυνται σε ειδικές πληθυσμιακές ομάδες.
- Τοποθετούν τον/την ασθενή στην κατάλληλη θέση για μάλαξη, σεβόμενοι/ες τις ιδιαιτερότητες ειδικών πληθυσμιακών ομάδων.
- Τροποποιούν τη θέση μάλαξης, ανάλογα με τα ειδικά χαρακτηριστικά των ασθενών, υπό τις οδηγίες του/της υπεύθυνου/ης φυσικοθεραπευτή/τριας.
- Παρατηρούν τον/την ασθενή για πιθανές αρνητικές αντιδράσεις κατά τη διάρκεια της μάλαξης, υπό τις οδηγίες του/της υπεύθυνου/ης φυσικοθεραπευτή/τριας.
- Υποβοηθούν το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια στην εφαρμογή μάλαξης σε ειδικές πληθυσμιακές ομάδες.
- Εκτιμούν τα οφέλη της χρήσης παγομάλαξης και ηλεκτρομάλαξης στους ασθενείς.
- Συνεργάζονται με ασθενείς ειδικών πληθυσμιακών ομάδων, υπό τις οδηγίες του/της φυσικοθεραπευτή/τριας.
- Υιοθετούν την ασφαλή και αποτελεσματική προσέγγιση ασθενών ειδικών πληθυσμιακών ομάδων.
- Συμπεριφέρονται με βάση τις αρχές της συμπερίληψης και της ηθικής του επαγγέλματος σε ασθενείς ειδικών πληθυσμιακών ομάδων.

● **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θ: 0 Ε: 2 Σ: 2

2.3.B ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

● **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας «Συντήρηση και τεχνολογία εργαστηρίου φυσικοθεραπείας» είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να αποκτήσουν γνώσεις και δεξιότητες αναφορικά με τη λειτουργία και τη συντήρηση του εξοπλισμού του εργαστηρίου φυσικοθεραπείας.

Στο πλαίσιο της ενότητας αυτής, παρουσιάζονται οι ηλεκτρικές και μηχανικές συσκευές και τα μηχανήματα που αποτελούν τον βασικό εξοπλισμό ενός εργαστηρίου φυσικοθεραπείας, καθώς και οι αρχές λειτουργίας τους. Οι εκπαιδευόμενοι/ες έρχονται σε μια πρώτη επαφή με τα φυσικά μέσα του εργαστηρίου φυσικοθεραπείας, γεγονός που αναδεικνύει τη σύνδεση της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας με τη μαθησιακή ενότητα «Αρχές εφαρμογής φυσικών μέσων» του ίδιου εξαμήνου. Ειδικότερα, αναλύονται οι κανόνες και τα μέτρα υγιεινής που θα πρέπει να εφαρμόζονται πριν από και μετά τη χρήση των φυσικών μέσων. Επίσης τονίζεται η σημασία του τακτικού ελέγχου της καλής λειτουργίας των μηχανημάτων και συσκευών και η σχολαστική τήρηση του προγράμματος συντήρησής τους για την ασφάλεια των ασθενών και του προσωπικού. Τέλος, αναφέρονται οι αρνητικές επιπτώσεις και οι πιθανοί κίνδυνοι

που απορρέουν από την κακή συντήρηση του εξοπλισμού του εργαστηρίου φυσικοθεραπείας.

● **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Κατονομάζουν τον βασικό εξοπλισμό του εργαστηρίου φυσικοθεραπείας.
- Διατυπώνουν τις αρχές λειτουργίας των συσκευών υπερήχων, ψυχρών/θερμών επιθεμάτων.
- Προσδιορίζουν τις αρχές λειτουργίας των συσκευών θερμών λουτρών (παραφινόλουτρο, δινόλουτρο).
- Ταξινομούν τις αρχές λειτουργίας ηλεκτρομαγνητικών συσκευών και συσκευών LASER.
- Παρουσιάζουν μεθόδους μέτρησης διαφόρων τύπων ακτινοβολίας για διασφάλιση ασφαλών επιπέδων.
- Παρακολουθούν το πρόγραμμα συντήρησης των φυσικοθεραπευτικών μηχανημάτων.
- Ελέγχουν την καλή λειτουργία των μηχανημάτων.
- Εφαρμόζουν τους κανόνες υγιεινής για την αποφυγή μετάδοσης μολυσματικών ασθενειών, λόγω κοινής χρήσης συσκευών και μέσων φυσικοθεραπείας (σωστή απολύμανση/αποστείρωση).
- Τροποποιούν τη διάταξη των συσκευών για την καλύτερη εργονομία του χώρου του φυσικοθεραπευτηρίου.
- Οργανώνουν τη διακίνηση και την προμήθεια των απαραίτητων αναλώσιμων υλικών.
- Υποστηρίζουν την αναγκαιότητα της συντήρησης και οργάνωσης του χώρου φυσικοθεραπείας.
- Υιοθετούν κανόνες υγείας και ασφάλειας στο χώρο εργασίας.

● **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θ: 2 Ε: 0 Σ: 2

2.3.Γ ΑΡΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ

● **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας «Αρχές εφαρμογής φυσικών μέσων» είναι η απόκτηση βασικών γνώσεων και δεξιοτήτων από τους/τις εκπαιδευομένους/ες αναφορικά με τις αρχές εφαρμογής των φυσικών μέσων, ώστε να εκτελούν ορθά τις οδηγίες του/της φυσικοθεραπευτή/ριας, κατά την υποβοήθησή του/της στην εφαρμογή ηλεκτροθεραπευτικών μεθόδων και μέσων, σε θεραπευτικά σχήματα για διάφορες παθήσεις και σύνδρομα.

Στο πλαίσιο της ενότητας αυτής, παρουσιάζονται τα είδη των φυσικών μέσων που συναντώνται στο χώρο του εργαστηρίου φυσικοθεραπείας, οι ιδιότητές τους, η ταξινόμηση αυτών (κρυοθεραπεία, θερμοθεραπεία), η επίδρασή τους στους ιστούς του ανθρώπινου σώματος, καθώς επίσης οι ενδείξεις και οι αντενδείξεις για τη

σωστή εφαρμογή τους. Αναλύονται ακόμη οι κυριότερες μέθοδοι χρησιμοποίησης φυσικών μέσων και αναφέρονται τα υλικά και τα μέσα εφαρμογής που απαιτούνται κάθε φορά κατά τη φυσικοθεραπευτική παρέμβαση. Τέλος, επισημαίνεται και ερμηνεύεται η σημασία της τήρησης των μέτρων υγιεινής και ασφάλειας πριν από, κατά τη διάρκεια και μετά τη χρήση των φυσικών μέσων.

● Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Κατονομάζουν τα φυσικά μέσα.
- Κατηγοριοποιούν τα φυσικά μέσα με βάση την επίδρασή τους στον ανθρώπινο οργανισμό.
- Διατυπώνουν τις βασικές αρχές εφαρμογής των φυσικών μέσων.
- Ταξινομούν τις κυριότερες μεθόδους χρησιμοποίησης φυσικών μέσων.
- Διακρίνουν τα φυσικά μέσα που δρουν εν τω βάθει από αυτά που δρουν στους επιπολής ιστούς.
- Προμηθεύουν το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια με τα υλικά και τα εργαλεία που θα ζητηθούν κατά τη διάρκεια των φυσικοθεραπευτικών πράξεων.
- Ελέγχουν αδρά τη γενική κατάσταση των ασθενών πριν από, κατά τη διάρκεια και έπειτα από κάθε φυσικοθεραπευτική συνεδρία.
- Οργανώνουν τη διακίνηση αναλώσιμων υλικών για την εφαρμογή των φυσικών μέσων.
- Εφαρμόζουν τα μέτρα υγιεινής του χώρου πριν από και μετά την εφαρμογή των φυσικών μέσων.
- Υποβοηθούν το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια στην εφαρμογή μέσων ηλεκτροθεραπείας, θερμοθεραπείας και ακτινοθεραπείας.
- Εκτιμούν τη σημασία της χρήσης των φυσικών μέσων ως μέσων θεραπείας και αποκατάστασης των ασθενών.

● Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θ: 2 Ε: 2 Σ: 4

2.3.Δ ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ / ΠΕΡΙΔΕΣΗ

● Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα «Πρώτες βοήθειες / Περίδεση» έχει σκοπό οι εκπαιδευόμενοι/ες να αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες αναφορικά με τις πρώτες βοήθειες και την περίδεση, ώστε αν παραστεί ανάγκη – εντός του εργαστηρίου φυσικοθεραπείας– να μπορούν να συνεργαστούν με τον/την υπεύθυνο/η φυσικοθεραπευτή/τρια στην παροχή πρώτων βοηθειών και περίδεσης σε ασθενείς ή τραυματίες.

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται οι κυριότερες αιφνίδιες-επείγουσες καταστάσεις που απειλούν την ανθρώπινη ζωή, τα σημάδια εκδήλωσής τους, καθώς και ο κατάλληλος τρόπος παροχής πρώτων βοηθειών, ανάλογα με την εκάστοτε κατάσταση και τα διαθέσιμα μέσα που υπάρχουν. Περιγράφεται εν συνεχεία ο απαραίτητος εξοπλισμός των πρώτων βοηθειών που θα πρέπει να υπάρχει στο

χώρο εργασίας του φυσικοθεραπευτηρίου, όπως επίσης η σωστή οργάνωση και ο κατάλληλος τρόπος χρησιμοποίησής του. Αναφέρονται, τέλος, οι βασικές αρχές περίδεσης, τα είδη των επιδέσμων και των ενδιάμεσων υλικών, καθώς και ο τρόπος εφαρμογής τους σε άτομα που το έχουν ανάγκη (κατάγματα, τραυματισμοί, πληγές, εξάρθρωση κ.λπ.).

● Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Προσδιορίζουν τις επείγουσες καταστάσεις που απειλούν την ανθρώπινη ζωή.
- Αναγνωρίζουν τα πρώιμα σημάδια εκδήλωσης μιας επείγουσας κατάστασης που απειλεί την ανθρώπινη ζωή.
- Περιγράφουν τον κατάλληλο τρόπο προσέγγισης του θύματος ανάλογα με την επείγουσα κατάσταση κάθε φορά.
- Διατυπώνουν τις βασικές αρχές περίδεσης.
- Αναπαριστούν τους σωστούς αλγόριθμους πρώτων βοηθειών σε περιπτώσεις όπως λιποθυμία, εγκεφαλικό επεισόδιο, επιληπτική κρίση, έμφραγμα, στηθάγχη, ρινορραγία.
- Ελέγχουν τα ζωτικά σημεία ενός ατόμου (ρυθμός αναπνοής, καρδιακοί παλμοί, θερμοκρασία σώματος κ.λπ.).
- Ταξινομούν επιδέσμους διαφορετικής σκληρότητας και ενδιάμεσα υλικά τοποθέτησης.
- Χρησιμοποιούν τον εξοπλισμό πρώτων βοηθειών, που παρέχεται στους χώρους εργασίας, υπό τις οδηγίες του/της φυσικοθεραπευτή/τριας.
- Υποβοηθούν τον/την υπεύθυνο/η φυσικοθεραπευτή/τρια στην παροχή πρώτων βοηθειών σε αιμορραγία, κακώσεις (όπως εκδορές, θλάσεις, διαστρέμματα, κατάγματα), ηλεκτροπληξία, δηλητηριάσεις, αλλεργικές αντιδράσεις, πνιγμονή, καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση (ΚΑΡΠΑ).
- Εφαρμόζουν επιδέσμους (τριγωνικούς, κυλινδρικούς) όπου αυτοί είναι αναγκαίοι, όπως σε περίδεση αρθρώσεων άνω ή και κάτω άκρου, υπό τις οδηγίες του/της φυσικοθεραπευτή/τριας.
- Εφαρμόζουν ασφαλή μεταφορά (διακομιδή) ασθενή.
- Οργανώνουν σωστά το φαρμακείο πρώτων βοηθειών και περίδεσης του εργαστηρίου φυσικοθεραπείας.
- Συνεργάζονται με τον/την υπεύθυνο/η φυσικοθεραπευτή/τρια για την παροχή πρώτων βοηθειών και την εφαρμογή περίδεσης στο χώρο εργαστηρίου φυσικοθεραπείας.
- Υποστηρίζουν τον/την ασθενή ψυχολογικά κατά την παροχή πρώτων βοηθειών και περίδεσης.

● Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θ: 2 Ε: 2 Σ: 4

2.3.Ε ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΣΤΟΝ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ

● Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας «Βασικές αρχές φυσικοθεραπείας στον αθλητισμό» είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να αποκτήσουν γνώσεις αναφορικά με τις βασικές αρχές της φυσικοθεραπείας στο χώρο του αθλητισμού, ώστε να έχουν την απαραίτητη κατάρτιση για την ορθή προσέγγιση –κατά την άσκηση των καθηκόντων τους– στην υποβοήθηση του/της φυσικοθεραπευτή/τριας για την αντιμετώπιση των αθλητικών κακώσεων.

Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης ενότητας, αρχικά παρουσιάζονται οι βασικότερες αθλητικές κακώσεις των μαλακών μορίων, των οστών και των αρθρώσεων που συμβαίνουν στα κυριότερα αθλήματα και η συχνότητα των κακώσεων αυτών ανά άθλημα. Στη συνέχεια αναλύονται οι πιθανότερες αιτίες, οι μηχανισμοί και οι βασικότεροι παράγοντες (εξωγενείς και ενδογενείς) που συμβάλλουν στη δημιουργία τους. Τέλος, αναφέρονται οι τρόποι αντιμετώπισης των αθλητικών κακώσεων και επισημαίνεται ο σημαντικός ρόλος που κατέχει η πρόληψη από τους εξωγενείς παράγοντες και η λειτουργική αποκατάσταση του/της αθλούμενου/ης, κυρίως για την αποφυγή των κακώσεων αυτών και την ομαλή επανένταξή του/της στις αθλητικές δραστηριότητες.

● Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Αναφέρουν το σκοπό της φυσικοθεραπείας στον αθλητισμό.
- Διακρίνουν τις διαφορές μεταξύ των αθλητικών κακώσεων (θλάση, διάστρεμμα, κάταγμα, σύνδρομο υπέρχρησης, οξεία κάκωση, τενοντοπάθεια κ.λπ.).
- Αναγνωρίζουν τα αίτια που προκαλούν τις αθλητικές κακώσεις.
- Ανακαλύπτουν τη σημασία της πρόληψης στην αποφυγή των αθλητικών κακώσεων.
- Ερμηνεύουν το μηχανισμό της αθλητικής κάκωσης.
- Υποβοηθούν το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια στην αντιμετώπιση αθλητικών κακώσεων.
- Δρουν βοηθητικά στο/στη φυσικοθεραπευτή/τρια στην εφαρμογή περίδεσης σε αθλητές/τριες.
- Υποστηρίζουν τα άτομα που αθλούνται και ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες (π.χ. διαβητικοί, άτομα τρίτης ηλικίας, ΑμεΑ), υπό την επίβλεψη φυσικοθεραπευτή/τριας.
- Υιοθετούν υγιείς συμπεριφορές άθλησης στην καθημερινότητά τους.
- Ενθαρρύνουν τους ασθενείς να υιοθετήσουν υγιείς συμπεριφορές άθλησης στην καθημερινότητά τους.

● Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θ: 2 Ε: 0 Σ: 2

2.3.ΣΤ ΑΣΚΗΣΗ: ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΕ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

● Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα «Άσκηση: Ασφάλεια και εφαρμογή σε νευρολογικές παθήσεις» συνδέεται και είναι συνέχεια της μαθησιακής ενότητας «Άσκηση: Ασφάλεια και εφαρμογή στο μυοσκελετικό σύστημα» του Β' εξαμήνου. Σκοπός της ενότητας αυτής είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να αποκτήσουν γνώσεις αναφορικά με τη φυσιολογία της άσκησης, τα μέσα εφαρμογής της και τα θέματα ασφάλειας σε περιπτώσεις ασθενών με νευρολογικές παθήσεις, ώστε να μπορούν να συνεργαστούν αποτελεσματικά με το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια στην εφαρμογή προγράμματος αποκατάστασης.

Ειδικότερα, στην ενότητα αυτή αρχικά περιγράφονται οι ιδιαιτερότητες των ασθενών με νευρολογικά προβλήματα, όπως τραυματισμοί της σπονδυλικής στήλης, του εγκεφάλου (κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις, αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια) και απομυελινωτικές και εκφυλιστικές παθήσεις του νευρικού συστήματος (πολλαπλή σκλήρυνση, πάρκινσον, μυοπάθειες). Στη συνέχεια παρουσιάζονται τα στοιχεία φυσιολογίας της άσκησης, αναλύονται και ερμηνεύονται οι διαφορετικές ανάγκες άσκησης, ανάλογα με την πάθηση και την ηλικία των ασθενών. Επιπλέον, αναφέρονται τα μέσα που χρησιμοποιούνται για την εφαρμογή της άσκησης, ανάλογα με την πάθηση του/της ασθενή και το σκοπό που εξυπηρετεί κάθε φορά. Τέλος, γίνεται αναφορά στις συνθήκες ασφάλειας κατά την εκτέλεση των ασκήσεων και την εφαρμογή των φυσικοθεραπευτικών προγραμμάτων αποκατάστασης.

● Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Αναγνωρίζουν την κλινική εικόνα των ασθενών με νευρολογικές παθήσεις.
- Αναγνωρίζουν τις αρχές της ασφαλούς άσκησης.
- Περιγράφουν τα κυριότερα συμπτώματα των παθήσεων του κεντρικού νευρικού συστήματος (ΚΝΣ) και του περιφερικού νευρικού συστήματος (ΠΝΣ).
- Διατυπώνουν τις θεραπευτικές προσεγγίσεις στις παθολογικές εκδηλώσεις του ΚΝΣ και του ΠΝΣ.
- Ερμηνεύουν τα στοιχεία φυσιολογίας της άσκησης που ενδείκνυνται για ασθενείς με νευρολογικά προβλήματα.
- Διακρίνουν τις διαφορετικές ανάγκες ασθενών με παθολογία κεντρικού και περιφερικού νευρικού συστήματος.
- Αναλύουν τις διαφοροποιήσεις στις ανάγκες ενηλίκων και παιδιών ασθενών.
- Παρουσιάζουν τα μέσα εφαρμογής της άσκησης, με στόχο τη βελτίωση της λειτουργικότητας, τη μείωση του αυξημένου μυϊκού τόνου, τη βελτίωση της βάδισης και της ισορροπίας.
- Δημιουργούν τις κατάλληλες συνθήκες για τη σωστή και ασφαλή εκτέλεση των ασκήσεων του προγράμματος αποκατάστασης νευρολογικών ασθενών.
- Υποβοηθούν το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια στην κινητοποίηση βαρέως πασχόντων ασθενών (ημιπληγικών, παραπληγικών, τετραπληγικών).

- Υποστηρίζουν τα μέλη της ομάδας αποκατάστασης, αναγνωρίζοντας το ρόλο κάθε μέλους.
- Αποδέχονται τους/τις ασθενείς με νευρολογικές παθήσεις.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θ: 0 Ε: 3 Σ: 2

2.3.2 ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η μαθησιακή ενότητα «Πρακτική εφαρμογή στην ειδικότητα» έχει σκοπό την εμπέδωση, εμβάθυνση και διεύρυνση των θεωρητικών και εργαστηριακών γνώσεων και την ανάπτυξη των επαγγελματικών ικανοτήτων/δεξιοτήτων των εκπαιδευομένων, μέσω της εκπόνησης εργασιών-δραστηριοτήτων που τους ανατίθενται.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της πρακτικής εφαρμογής της ειδικότητας, δίνεται η δυνατότητα ανάπτυξης εργασιών και δραστηριοτήτων όπως είναι: διαθεματικά προγράμματα / σχέδια δραστηριοτήτων (project), μελέτες περίπτωσης (case studies) προς διερεύνηση και ανάλυση, επισκέψεις σε χώρους εργασίας (φυσικοθεραπευτήριο, κέντρο αποκατάστασης, νοσοκομείο, αθλητικό σωματείο κ.ά.), συναντήσεις με έμπειρους επαγγελματίες της ειδικότητας ή ειδικούς του συγκεκριμένου κλάδου. Οι συγκεκριμένες δραστηριότητες μπορούν να αναπτύσσονται σε μεγαλύτερη ή μικρότερη χρονική έκταση.

Πιο συγκεκριμένα, προτείνεται η εκπόνηση σεναρίων εφαρμογής που αφορούν τις αρμοδιότητες/καθήκοντα του/της βοηθού φυσικοθεραπευτή/τριας (συντήρηση και τεχνολογία εργαστηρίου φυσικοθεραπείας), η ανάθεση και η εκπόνηση εργασιών με θεωρητικό και πρακτικό μέρος επί συγκεκριμένων θεματικών ενοτήτων (φυσικοθεραπεία στον αθλητισμό, φυσικά μέσα, πρώτες βοήθειες και περίδωση), με σκοπό την έμπρακτη εφαρμογή και τον εμπλουτισμό των γνώσεων που αποκόμισε ο/η εκπαιδευόμενος/η στις μαθησιακές ενότητες του Γ' εξαμήνου.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Ανακαλούν τις κατάλληλες κάθε φορά θεωρητικές και εργαστηριακές γνώσεις τους προκειμένου να αντεπεξέλθουν στην εργασία που τους ανατίθεται.
- Συνδυάζουν τις απαιτούμενες γνώσεις και δεξιότητες για την ανταπόκρισή τους σε σύνθετα θέματα.
- Προσεγγίζουν διαθεματικά τα ζητήματα που εμπíπτουν στο πεδίο των μαθησιακών ενοτήτων του Γ' εξαμήνου, διευρύνοντας την οπτική τους.
- Εφαρμόζουν στην πράξη γνώσεις και δεξιότητες για να αντεπεξέλθουν σε project με πρακτικό θέμα.
- Αξιοποιούν οριζόντιες δεξιότητες (επικοινωνιακές, ομαδοσυνεργατικές, ψηφιακές) στην εκτέλεση των εργασιών τους.

- Επιδεικνύουν επαγγελματικές και οριζόντιες δεξιότητες που ενισχύουν την επαγγελματική τους συμπεριφορά.
- Χρησιμοποιούν τις τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ) για την ανάπτυξη και σύνθεση εργασιών και δραστηριοτήτων.
- Αναπτύσσουν κριτικό στοχασμό μέσα σε ένα περιβάλλον γόνιμης αλληλεπίδρασης.
- Υιοθετούν τις αξίες της συλλογικότητας και της συνεργασίας.
- Συνεργάζονται αρμονικά και δημιουργικά σε ομάδες εργασίας.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θ: 0 Ε: 3 Σ: 3

2.4 ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄

2.4.A ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας «Νοσηλευτική» είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευομένους/ες στις βασικές έννοιες και αρχές της νοσηλευτικής θεωρίας, ώστε να αποκτήσουν τη βάση για την κατανόηση της νοσηλευτικής περίθαλψης. Ειδικότερα, στην ενότητα αυτή αρχικά αναλύονται οι βασικές έννοιες και αρχές της νοσηλευτικής επιστήμης και στη συνέχεια περιγράφεται ο τρόπος οργάνωσης και λειτουργίας του νοσοκομείου, ενώ παρουσιάζονται επίσης τα μέσα και οι τρόποι εφαρμογής της νοσηλευτικής φροντίδας προς τους/τις ασθενείς και τους/τις νοσηλευομένους/ες. Τονίζεται ακόμη η σημασία της διασφάλισης των συνθηκών υγείας και ασφάλειας των ασθενών (εφαρμογή αποστείρωσης και απολύμανσης, αποφυγή κατακλίσεων, μετακίνηση και μεταφορά ασθενών, συμβουλευτική νοσηλευτική σε ασθενείς που χρειάζονται υποστήριξη κ.ά.). Τέλος, η ενότητα πραγματεύεται τη σημασία και την αναγκαιότητα της αρμονικής συνεργασίας του νοσηλευτικού προσωπικού με το υγειονομικό προσωπικό και συγκεκριμένα με το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια, με απώτερο στόχο την αποτελεσματική και ποιοτική φροντίδα των ασθενών/νοσηλευομένων.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Αναγνωρίζουν τις βασικές έννοιες και αρχές νοσηλευτικής.
- Περιγράφουν την οργάνωση και τη λειτουργία του νοσοκομείου (είσοδος- έξοδος ασθενή, οργανόγραμμα κ.λπ.).
- Ελέγχουν τα ζωτικά σημεία των ασθενών.
- Προσδιορίζουν τις μεθόδους αποστείρωσης-απολύμανσης.
- Εφαρμόζουν τις βασικές αρχές αποστείρωσης και απολύμανσης για την πρόληψη λοιμώξεων.
- Ταξινομούν τα προεγχειρητικά και τα μετεγχειρητικά προβλήματα των ασθενών.
- Αναγνωρίζουν τη σωστή τοποθέτηση του/της ασθενή για την αποφυγή ελκών κατάκλισης.

- Τροποποιούν το περιβάλλον του/της ασθενή για τη διασφάλιση συνθηκών υγείας και ασφάλειας.
  - Διατυπώνουν τα ενδονοσοκομειακά επείγοντα περιστατικά που μπορεί να προκύψουν.
  - Εκτιμούν τη σημασία της ανοσοποίησης και του εμβολιασμού.
  - Υιοθετούν στοιχεία διαπολιτισμικής νοσηλευτικής υποστηρίζοντας τη διαφορετικότητα.
  - Συνεργάζονται με επιστήμονες υγείας στο νοσοκομείο (λ.χ. ιατρός, νοσηλεύτης/τρια, φυσικοθεραπευτής/τρια) για την αντιμετώπιση καταστάσεων/προβλημάτων.
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θ: 2   Ε: 0   Σ: 2

2.4.B ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ ΒΑΔΙΣΗΣ, ΚΙΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ

● **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας «Βοηθήματα βάδισης, κίνησης και αυτοεξυπηρέτησης» είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να εξοικειωθούν με τα βοηθήματα βάδισης και κίνησης, ώστε να μπορούν να υποβοηθούν αποτελεσματικά το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια στην εκπαίδευση των ασθενών, με στόχο τη βελτίωση των κινητικών προτύπων τους και την αυτοεξυπηρέτησή τους.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της ενότητας αυτής, αρχικά διατυπώνονται οι αρχές της κινησιολογίας και της μηχανικής που διέπουν την ανθρώπινη κίνηση και βάδιση. Παρουσιάζονται τα φυσιολογικά πρότυπα βάδισης και διακρίνονται από τα παθολογικά πρότυπα που εμφανίζουν ασθενείς με κινητικά ελλείμματα. Γίνεται επίσης αντιστοίχιση του παθολογικού πρότυπου βάδισης (δρεπανοειδής, χήνεια, καλπαστική, αταξική κ.λπ.) με την παθοφυσιολογία του/της ασθενή. Έτσι, οι εκπαιδευόμενοι/ες έχουν μια πιο πλήρη εικόνα για τη χρήση και την αναγκαιότητα των βοηθημάτων βάδισης και αυτοεξυπηρέτησης.

Στη συνέχεια περιγράφονται τα μέσα υποβοήθησης της βάδισης, της κίνησης και της αυτοεξυπηρέτησης των ασθενών. Τέλος, η ενότητα πραγματεύεται μεθόδους και τεχνικές υποβοήθησης των ασθενών στη χρήση βοηθημάτων που διευκολύνουν τη βάδιση, την κίνηση και την αυτοεξυπηρέτησή τους.

● **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Προσδιορίζουν τις αρχές της κινησιολογίας και της μηχανικής που διέπουν την ανθρώπινη κίνηση και βάδιση.
- Περιγράφουν τα φυσιολογικά και τα παθολογικά πρότυπα βάδισης.
- Αναγνωρίζουν τα μέσα για τη διευκόλυνση και εκπαίδευση της κίνησης σε ασθενείς με κινητική δυσχέρεια.
- Υποβοηθούν το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια στη χρήση ορθοπεδικών ή ορθωτικών μηχανημάτων.

- Συνεπικουρούν το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια στη χρήση προθετικών μηχανημάτων.
- Δρουν βοηθητικά υπό τις οδηγίες του/της υπεύθυνου/ης φυσικοθεραπευτή/τριας στη χρήση ανυψωτήρων και ανακλινόμενων κρεβατιών.
- Υποστηρίζουν τους/τις ασθενείς στη χρήση βακτηριών, αναπηρικών αμαξιδίων, περιπατητήρων, υπό τις οδηγίες του/της υπεύθυνου/ης φυσικοθεραπευτή/τριας.
- Υποβοηθούν το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια στη χρήση σύγχρονων βοηθημάτων βάδισης (ρομποτικά μηχανήματα).
- Συνδράμουν στην καλύτερη αυτοεξυπηρέτηση του/της ασθενή, υπό τις οδηγίες του/της υπεύθυνου/ης φυσικοθεραπευτή/τριας.
- Αποδέχονται τις ιδιαιτερότητες των ασθενών με κινητικά ελλείμματα.
- Υποστηρίζουν τη διαχείριση ασθενών με ιδιαίτερα προβλήματα.

● **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θ: 2 Ε: 3 Σ: 5

2.4.Γ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

● **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακή ενότητα «Οργάνωση και διοίκηση εργαστηρίου φυσικοθεραπείας» είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες στις βασικές έννοιες και αρχές της οργάνωσης και διοίκησης, ώστε να μπορούν να τις εφαρμόσουν στο πλαίσιο των καθηκόντων τους, με σκοπό την ποιοτική παροχή υπηρεσιών και την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία του εργαστηρίου φυσικοθεραπείας. Ειδικότερα, στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται οι βασικές έννοιες και αρχές της οργάνωσης και διοίκησης ενός εργαστηρίου φυσικοθεραπείας και επισημαίνονται τα θετικά αποτελέσματα της εφαρμογής τους στη λειτουργία του. Στη συνέχεια αναλύεται η σημασία του προγραμματισμού και της ταξινόμησης των αναγκών σε σημαντικές και επείγουσες για την αποτελεσματική λειτουργία του εργαστηρίου. Στο πλαίσιο της ενότητας αυτής, περιγράφονται επίσης τα καθήκοντά τους σχετικά με τη γραμματειακή υποστήριξη του εργαστηρίου και τη διεκπεραίωση της τηλεφωνικής επικοινωνίας, καθώς και της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας. Τέλος, δίνεται έμφαση στους τρόπους επικοινωνίας (λεκτικής και μη λεκτικής) και συνεργασίας με το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια, με τους άλλους επιστήμονες υγείας και με τους/τις ασθενείς.

● **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Προσδιορίζουν τις βασικές έννοιες και αρχές της οργάνωσης και διοίκησης ενός εργαστηρίου φυσικοθεραπείας.
- Αναγνωρίζουν τα θετικά αποτελέσματα της ορθής οργάνωσης και διοίκησης στην ποιοτική και αποτελεσματική λειτουργία του εργαστηρίου φυσικοθεραπείας.

- Σχεδιάζουν τις οργανωτικές και διοικητικές ανάγκες του εργαστηρίου φυσικοθεραπείας, υπό τις οδηγίες του/της υπεύθυνου/ης φυσικοθεραπευτή/τριας.
- Προγραμματίζουν το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσής τους, υπό τις οδηγίες του υπεύθυνου/ης φυσικοθεραπευτή/τριας.
- Ιεραρχούν τις ανάγκες γραμματειακής υποστήριξης σε περισσότερο και λιγότερο σημαντικές και επείγουσες σε δεδομένη χρονική στιγμή.
- Διαχειρίζονται το χώρο του εργαστηρίου φυσικοθεραπείας, φροντίζοντας για την αρτιότερη λειτουργία του.
- Διεκπεραιώνουν τη γραμματειακή υποστήριξη του εργαστηρίου φυσικοθεραπείας.
- Ταξινομούν ορθά τα παραπεμπτικά των ασφαλιστικών ταμείων.
- Φροντίζουν την έγκαιρη διεκπεραίωσή τους, υπό τις οδηγίες του/της υπεύθυνου/ης φυσικοθεραπευτή/τριας.
- Διεκπεραιώνουν επαρκώς την τηλεφωνική και ηλεκτρονική επικοινωνία του εργαστηρίου φυσικοθεραπείας.
- Εφαρμόζουν τις αρχές της σαφούς και αποτελεσματικής επικοινωνίας (λεκτικής και μη λεκτικής) με τους/τις ασθενείς και τους/τις επαγγελματίες υγείας.
- Αναγνωρίζουν τη σημασία της διασφάλισης ποιότητας στην παροχή των υπηρεσιών υγείας.
- Διαμορφώνουν κοινή επαγγελματική κουλτούρα βασισμένη στους στόχους του εργαστηρίου φυσικοθεραπείας.
- Υποστηρίζουν την ισότιμη πρόσβαση και τις ίσες ευκαιρίες για όλους/ες ανεξαιρέτως τους/τις ασθενείς.
- Συζητούν με τα μέλη της ομάδας του εργαστηρίου φυσικοθεραπείας σχετικά με θέματα οργάνωσης και διοίκησης του χώρου, με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

● **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θ: 2 Ε: 0 Σ: 2

2.4.Δ ΑΣΚΗΣΗ: ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

● **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η μαθησιακή ενότητα «Άσκηση: Ασφάλεια και εφαρμογή σε ειδικές πληθυσμιακές ομάδες» συνδέεται και είναι συνέχεια των μαθησιακών ενότητων «Άσκηση: Ασφάλεια και εφαρμογή στο μυοσκελετικό σύστημα» του Β' εξαμήνου και «Άσκηση: Ασφάλεια και εφαρμογή σε νευρολογικές παθήσεις» του Γ' εξαμήνου. Η ενότητα αυτή έχει σκοπό να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευομένους/ες στην έννοια και στο περιεχόμενο του όρου ειδικές πληθυσμιακές ομάδες και στα ιδιαίτερα προβλήματα υγείας που αντιμετωπίζουν. Παράλληλα, σκοπεύει να τους/τις μυήσει στις μεθόδους θεραπευτικής προσέγγισης των ομάδων αυτών.

Ειδικότερα, στην ενότητα αυτή περιγράφονται οι ειδικές πληθυσμιακές ομάδες,

τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και οι ανάγκες τους. Στη συνέχεια αναλύονται οι τρόποι φυσικοθεραπευτικής προσέγγισης και παρέμβασης που ενδείκνυνται στις συγκεκριμένες πληθυσμιακές ομάδες (π.χ. προγράμματα αποκατάστασης στο εργαστήριο φυσικοθεραπείας, αποκατάσταση στο νερό). Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην υδροθεραπεία, στις ενδείξεις και τις αντενδείξεις αυτής, καθώς και στον εξοπλισμό της. Οι εκπαιδευόμενοι/ες εφαρμόζουν στο εργαστήριο ή/και σε ειδικές δομές μεθόδους και τεχνικές φυσικοθεραπευτικής αντιμετώπισης και αποκατάστασης ατόμων που ανήκουν σε ειδικές πληθυσμιακές ομάδες, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στην ασφάλεια αυτών.

● Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Κατονομάζουν τις ειδικές πληθυσμιακές ομάδες (π.χ. παιδιά με νοητική αναπηρία και συγγενή προβλήματα, εγκυμονούσες, διαβητικά άτομα, άτομα τρίτης ηλικίας, ακρωτηριασμένοι/ες, πολυκαταγματίες, άτομα σε αιμοκάθαρση, ανοσοκατασταλμένα άτομα, άτομα με αναπηρία).
- Αναγνωρίζουν τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες των ατόμων που ανήκουν σε αυτές τις ομάδες.
- Συσχετίζουν τα προγράμματα αποκατάστασης με κάθε ειδική πληθυσμιακή ομάδα στην οποία πρόκειται να εφαρμοστούν.
- Υποβοηθούν το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια στην εκτέλεση προγραμμάτων αποκατάστασης.
- Συνεπικουρούν το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια στην αντιμετώπιση-διαχείριση ατόμων ειδικών πληθυσμιακών ομάδων.
- Φροντίζουν για την ορθή χρήση των συσκευών οξυγονοθεραπείας.
- Δρουν επικουρικά με το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια στην εφαρμογή προγραμμάτων υδροθεραπείας / αποκατάστασης στο νερό.
- Αναλύουν τις φυσικές ιδιότητες του νερού και την ευεργετική του δράση στην αποκατάσταση.
- Χρησιμοποιούν με ασφαλή και ορθό τρόπο τον ειδικό εξοπλισμό υδροθεραπείας, υπό την επίβλεψη του/της φυσικοθεραπευτή/τριας.
- Δημιουργούν τις κατάλληλες συνθήκες για τη σωστή και ασφαλή εκτέλεση των ασκήσεων του προγράμματος αποκατάστασης, υπό την επίβλεψη του/της φυσικοθεραπευτή/τριας.
- Διακρίνουν τις ενδείξεις και αντενδείξεις της υδροθεραπείας.
- Αναπαριστούν βασικές ασκήσεις ενός προγράμματος αποκατάστασης ειδικών πληθυσμιακών ομάδων.
- Συμπεριφέρονται με ενσυναίσθηση σε άτομα που ανήκουν στις προαναφερθείσες πληθυσμιακές ομάδες.

● Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θ: 2   Ε: 3   Σ: 5

2.4.Ε ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟΥ

● **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας «Υγεία και ασφάλεια στο χώρο του φυσικοθεραπευτηρίου» είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να αποκτήσουν βασικές γνώσεις αναφορικά με τις αρχές ατομικής υγιεινής, υγιεινής χώρου και γενικότερα της υγείας (ψυχικής, σωματικής, κοινωνικής), ώστε να τις εφαρμόζουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Συγκεκριμένα, στην ενότητα αυτή αρχικά αναφέρονται οι βασικές αρχές και οι κανόνες της υγείας και ασφάλειας στο χώρο του εργαστηρίου φυσικοθεραπείας. Στη συνέχεια αναλύονται οι παράγοντες κινδύνου (φυσικοί, χημικοί, βιολογικοί, εργονομικοί) που ενδέχεται να εκδηλωθούν και οι μέθοδοι πρόληψης των παραγόντων αυτών.

Τέλος, γίνεται αναφορά στα βασικότερα επαγγελματικά νοσήματα (ασθένειες που προκαλούνται από χημικούς παράγοντες, από την εισπνοή ουσιών, από φυσικούς παράγοντες, λοιμώδεις και παρασιτικές ασθένειες και ασθένειες του δέρματος) και τονίζεται η σημασία τήρησης των μέτρων ατομικής προστασίας και εφαρμογής των νόμων και των διατάξεων σχετικά με την υγεία και την ασφάλεια στο χώρο εργασίας.

● **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Αναγνωρίζουν τις βασικές αρχές ατομικής και κοινωνικής υγιεινής.
- Προσδιορίζουν τους παράγοντες που επηρεάζουν τη δημόσια υγεία.
- Ερμηνεύουν τη σχέση της εργασίας με την υγεία.
- Κατονομάζουν τους παράγοντες κινδύνου για την ανθρώπινη υγεία (φυσικοί, χημικοί, βιολογικοί, εργονομικοί).
- Παρουσιάζουν την επιδημιολογία των λοιμωδών νοσημάτων.
- Εφαρμόζουν τους νόμους και τις διατάξεις περί υγείας και ασφάλειας στην εργασία.
- Εκτελούν την υγιεινή των χεριών σύμφωνα με τα πρωτόκολλα του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας.
- Συνιστούν ενδεικνυόμενα μέτρα πρόληψης αναφορικά με τις επιβλαβείς για την υγεία συμπεριφορές και πολιτικές.
- Χρησιμοποιούν τα μέτρα ατομικής προστασίας (ΜΑΠ) που τους/τις παρέχονται.
- Ενημερώνουν τον/την υπεύθυνο/η του εργαστηρίου φυσικοθεραπείας για υπαρκτούς κινδύνους που πέφτουν στην αντίληψή τους.
- Υιοθετούν τα κατάλληλα μέτρα και κανόνες ατομικής προστασίας (ΜΑΠ) για την πρόληψη της μετάδοσης λοιμογόνων παραγόντων.
- Υιοθετούν τους κανόνες υγείας και ασφάλειας στο εργαστήριο φυσικοθεραπείας, αλλά και στην καθημερινότητά τους.

● **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θ: 0 Ε: 3 Σ: 3

2.4.ΣΤ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

● **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η μαθησιακή ενότητα «Πρακτική εφαρμογή στην ειδικότητα» έχει σκοπό την εμπέδωση, εμβάθυνση και διεύρυνση των θεωρητικών και εργαστηριακών γνώσεων και την ανάπτυξη των επαγγελματικών ικανοτήτων/δεξιοτήτων των εκπαιδευομένων, μέσω της εκπόνησης εργασιών-δραστηριοτήτων που τους ανατίθενται.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της πρακτικής εφαρμογής της ειδικότητας, δίνεται η δυνατότητα ανάπτυξης εργασιών και δραστηριοτήτων όπως είναι: διαθεματικά προγράμματα / σχέδια δραστηριοτήτων (project), μελέτες περίπτωσης (case studies) προς διερεύνηση και ανάλυση, επισκέψεις σε χώρους εργασίας (φυσικοθεραπευτήριο, κέντρο αποκατάστασης, νοσοκομείο, αθλητικό σωματείο κ.ά.), συναντήσεις με έμπειρους επαγγελματίες της ειδικότητας ή ειδικούς του συγκεκριμένου κλάδου. Οι συγκεκριμένες δραστηριότητες μπορούν να αναπτύσσονται σε μεγαλύτερη ή μικρότερη χρονική έκταση.

Πιο συγκεκριμένα, προτείνεται η οργάνωση και λειτουργία ενός εργαστηρίου φυσικοθεραπείας με τη μέθοδο της μικροδιδασκαλίας, που καλύπτει τις αρμοδιότητες/καθήκοντα του/της βοηθού φυσικοθεραπευτή/τριας (προετοιμασία εργαστηρίου φυσικοθεραπείας), η εκπόνηση σεναρίων εφαρμογής πάνω στις αρμοδιότητες/καθήκοντα του/της βοηθού φυσικοθεραπευτή/τριας (γραμματειακή υποστήριξη εργαστηρίου φυσικοθεραπείας) και η ανάθεση και η εκπόνηση εργασιών με θεωρητικό και πρακτικό μέρος επί συγκεκριμένων θεματικών ενοτήτων (βοηθήματα βάδισης-κίνησης-αυτοεξυπηρέτησης, νοσηλευτική, υγεία και ασφάλεια στο χώρο εργασίας), με σκοπό την έμπρακτη εφαρμογή και τον εμπλουτισμό των γνώσεων που αποκόμισε ο/η εκπαιδευόμενος/η στις μαθησιακές ενότητες του Δ' εξαμήνου.

● **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Ανακαλούν τις κατάλληλες κάθε φορά θεωρητικές και εργαστηριακές γνώσεις τους προκειμένου να αντεπεξέλθουν στην εργασία που τους ανατίθεται.
- Συνδυάζουν τις απαιτούμενες γνώσεις και δεξιότητες για την ανταπόκρισή τους σε σύνθετα θέματα.
- Προσεγγίζουν διαθεματικά τα ζητήματα που εμπíπτουν στο πεδίο των μαθησιακών ενοτήτων του Δ' εξαμήνου, διευρύνοντας την οπτική τους.
- Εφαρμόζουν στην πράξη γνώσεις και δεξιότητες για να αντεπεξέλθουν σε project με πρακτικό θέμα.
- Αξιοποιούν οριζόντιες δεξιότητες (επικοινωνιακές, ομαδοσυνεργατικές, ψηφιακές) στην εκτέλεση των εργασιών τους.
- Επιδεικνύουν επαγγελματικές και οριζόντιες δεξιότητες που ενισχύουν την επαγγελματική τους συμπεριφορά.

- Χρησιμοποιούν τις τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ) για την ανάπτυξη και σύνθεση εργασιών και δραστηριοτήτων.
- Αναπτύσσουν κριτικό στοχασμό μέσα σε ένα περιβάλλον γόνιμης αλληλεπίδρασης.
- Υιοθετούν τις αξίες της συλλογικότητας και της συνεργασίας.
- Συνεργάζονται αρμονικά και δημιουργικά σε ομάδες εργασίας.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θ: 0   Ε: 3   Σ: 3

Γ2 – ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

1. Αναγκαίος και επιθυμητός εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας

1.1 Θεωρητική κατάρτιση

Αναγκαίος εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας

- Πίνακας κιμωλίας
- Πίνακας μαρκαδόρου
- Μέσα προβολής (ηλεκτρονικός υπολογιστής, βιντεοπροβολέας)

Επιθυμητός εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας

- Ηλεκτρονικός υπολογιστής
- Διαδίκτυο
- Τηλεόραση
- Συστήματα παραγωγής και παρουσίασης διαφανειών
- Διαδραστικός πίνακας
- Διάφορα προπλάσματα προς επίδειξη
- Ανατομικοί χάρτες
- Αντίγραφο ανθρώπινου σκελετού

1.2 Εργαστήρια

Αναγκαίος εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας

- Πίνακας κιμωλίας
- Πίνακας μαρκαδόρου
- Μέσα προβολής (βιντεοπροβολέας, τηλεόραση, συστήματα παραγωγής και παρουσίασης διαφανειών, διαδραστικός πίνακας κ.λπ.)
- Ανατομικοί χάρτες
- Παραβάν (μετακινούμενο ή σταθερό)
- Κρεβάτια φυσικοθεραπείας

- Υλικά επαφής-μάλαξης
- Θεραπευτικά κρεβάτια
- Γωνιόμετρα
- Πολύζυγο
- Διάφορα βάρη-βαρακία
- Ράβδοι ασκήσεων
- Ελαστικοί ιμάντες-λάστιχα αντίστασης
- Μηχανήματα πρηνισμού-υπτιασμού αντιβραχίου/άκρας χειρός και κάμψης-έκτασης καρπού
- Εξασκητήρας άκρας χείρας
- Τροχός
- Μικρά βοηθήματα χειρισμού-μεταφοράς των ασθενών (ζώνες έγερσης μεταφοράς, δίσκοι περιστροφής, ειδικά σεντόνια χαμηλής τριβής, σανίδες μεταφοράς)
- Συσκευή υπερήχων
- Συσκευή ηλεκτροθεραπείας
- Παραφινόλουτρο
- Δινόλουτρο
- Συσκευή διαθερμίας (μικροκυματική και βραχέων κυμάτων)
- Συσκευή υπεριώδων και υπέρυθρων ακτίνων
- Φορητή συσκευή TENS
- Θερμά-ψυχρά επιθέματα
- Ελαστικοί επίδεσμοι περίδεσης
- Αποστειρωμένες γάζες
- Αντισηπτικά τραύματος
- Πρόπλασμα ενήλικα πρώτων βοηθειών
- Φορητά βοηθήματα βάδισης (βακτηρίες μασχάλης, αγκώνος)
- Κινητός καθρέπτης
- Δίσκοι ισορροπίας
- Στατικό ποδήλατο
- Μπάλες (διαφόρων μεγεθών)

- Στρώματα γυμναστικής
- Κυλινδρικό όργανο αυτοδιάτασης (foam roller)

Επιθυμητός εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας

- Σύνθετη διασταυρούμενη ηλεκτροθεραπεία με αναρρόφηση (γαλβανικών, φαραδικών, TENS και διαδυναμικών ρευμάτων)
- Εκπαιδευτικός αυτόματος εξωτερικός απινιδωτής (AED)
- Σύστημα ανάλυσης κίνησης-βάδισης (Motion Analysis System, πελματογράφος)

2. Διδακτική μεθοδολογία

Στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών συναντήσεων, αξιοποιείται η συμμετοχική ή/και βιωματική διδασκαλία. Έχοντας ως σημείο εκκίνησης τις βασικές αρχές εκπαίδευσης ενηλίκων αλλά και τη σύνδεση της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας, η εκπαίδευση έχει ένα διπλό σημείο αναφοράς: την ενεργή ανταπόκριση στις μαθησιακές ανάγκες της συγκεκριμένης κάθε φορά ομάδας εκπαιδευομένων, με άξονα προσανατολισμού τις ανάγκες που προκύπτουν στο περιβάλλον εργασίας της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Ο/Η εκπαιδευτής/τρια οργανώνει και καθοδηγεί την εκπαιδευτική πράξη, επιλύει τυχόν ανακύπτοντα προβλήματα, υποστηρίζει, ανατροφοδοτεί και ενδυναμώνει τους/τις εκπαιδευομένους/ες. Διαμεσολαβεί, διευκολύνει και ενισχύει τη διαδικασία μάθησης, σε ομαδικό και σε ατομικό επίπεδο, συνδέοντας την κατάρτιση με τον κόσμο της εργασίας.

Η συμμετοχική και βιωματική εκπαίδευση διαμορφώνει ένα δημιουργικό περιβάλλον μάθησης και ενισχύει την αλληλεπίδραση εκπαιδευτή/τριας και εκπαιδευομένων. Προσφέρει τη δυνατότητα να γίνουν αντιληπτές αλλά και να αξιοποιηθούν στην εκπαιδευτική διαδικασία οι ανάγκες, οι ιδιαιτερότητες, οι δυνατότητες, οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι εμπειρίες της συγκεκριμένης ομάδας των καταρτιζομένων. Προσφέρει τη δυνατότητα να γίνουν πρακτικές και ρεαλιστικές συνδέσεις με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Ένα αλληλεπιδραστικό περιβάλλον μάθησης υποστηρίζουν η χρήση σύντομων εμπλουτισμένων εισηγήσεων και η συχνή εφαρμογή συμμετοχικών εκπαιδευτικών τεχνικών και μέσων. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι η ενίσχυση της συμμετοχής των καταρτιζομένων υποβοηθείται ενεργά με την αξιοποίηση απλών τεχνικών, όπως ο καταιγισμός ιδεών, οι ερωτήσεις-απαντήσεις ή η συζήτηση, οι ατομικές ή/και ομαδικές ασκήσεις εφαρμογής ή επίλυσης προβλήματος, η προσομοίωση, η εργασία σε ομάδες, οι μελέτες περίπτωσης. Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αξιοποιούν τις παραπάνω ή ανάλογες εκπαιδευτικές τεχνικές αντλούν τα θέματά

τους από τη θεματολογία κάθε μαθησιακής ενότητας, καθώς και από τα σχετικά ζητήματα που συνδέονται με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας.

Η εκπαίδευση σε συγκεκριμένες –ατομικές ή/και ομαδικές– δραστηριότητες μέσα στην τάξη και στα εργαστήρια προετοιμάζει τα μέλη της ομάδας για τη συμμετοχή τους στην πρακτική άσκηση/μαθητεία. Η σταδιακή εξειδίκευση της γνώσης, η ανάπτυξη συγκεκριμένων δεξιοτήτων/ικανοτήτων, καθώς και η καλλιέργεια κατάλληλων στάσεων και συμπεριφορών σε ζητήματα που αφορούν την απασχόληση στην ειδικότητα προετοιμάζουν τη συγκεκριμένη κάθε φορά ομάδα εκπαιδευομένων για τα επόμενα βήματα. Το πρόγραμμα κατάρτισης συνδυάζει την απόκτηση θεωρητικών γνώσεων με την ανάπτυξη αναγκαίων πρακτικών δεξιοτήτων για την αποτελεσματική άσκηση του επαγγέλματος.

Σε ανάλογη κατεύθυνση, στο πλαίσιο της πρακτικής εφαρμογής της ειδικότητας, δίνεται και η δυνατότητα ανάπτυξης διαθεματικών προγραμμάτων/σχεδίων δραστηριοτήτων (project), με σύγχρονη εφαρμογή διαφορετικών μαθησιακών ενοτήτων και θεματικών. Οι συγκεκριμένες δραστηριότητες μπορούν να αναπτύσσονται σε μεγαλύτερη ή μικρότερη χρονική έκταση και να συμπεριλαμβάνουν, ενδεικτικά, επισκέψεις σε χώρους εργασίας και εγκαταστάσεις παραγωγής, συναντήσεις με έμπειρους επαγγελματίες της ειδικότητας ή ειδικούς του συγκεκριμένου παραγωγικού τομέα και κλάδου, υλοποίηση ομαδικών εργασιών με συνδυασμό διαφορετικών μαθησιακών ενοτήτων και υπό την καθοδήγηση ομάδας εκπαιδευτών/τριών, ή ακόμη και δημιουργία ομάδων εκπαιδευομένων με στόχο την αμοιβαία άσκηση, μελέτη και αλληλοδιδασκαλία. Οι παραπάνω δραστηριότητες μπορούν να αξιοποιηθούν και αυτόνομα – ανεξάρτητα δηλαδή από την υλοποίηση ενός συνολικότερου project.

3. Υγεία και ασφάλεια κατά τη διάρκεια της κατάρτισης

Για την προστασία των καταρτιζομένων, τόσο στο πλαίσιο της αίθουσας διδασκαλίας και των εργαστηριακών χώρων στο ΙΕΚ όσο και στο πλαίσιο των επιχειρήσεων για την υλοποίηση της πρακτικής άσκησης/μαθητείας, τηρούνται όλες οι προβλεπόμενες διατάξεις για τους κανόνες υγείας και ασφάλειας στην ειδικότητα και στο επάγγελμα αλλά και ευρύτερα όπως προβλέπονται ιδίως από:

- Τον κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων (βλ. Ν. 3850/2010), όπως ισχύει.
- Τις διατάξεις του κτιριοδομικού κανονισμού (βλ. 3046/304/89-ΦΕΚ 59/Δ/03-02-89), όπως ισχύει.
- Τον κανονισμό λειτουργίας των εργαστηριακών κέντρων (ΦΕΚ 1318 Β/2015), όπως ισχύει.
- Το ΦΕΚ 3938/Β/26-08-2021, Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αρ. Κ5/97484, με θέμα την «Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων», όπως ισχύει.
- Το ΦΕΚ 4146/Β/09-09-2021, Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αρ. ΦΒ7/108652/Κ3, με θέμα το «Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας», όπως ισχύει.

Παρακάτω παρατίθενται οι βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας (καθώς και ο σχετικός αναγκαίος εξοπλισμός) για τις συνθήκες άσκησης της ειδικότητας:

3.1 Βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας

Στους/στις καταρτιζομένους/ες πρέπει να παρέχονται άριστες συνθήκες για την εκπαίδευσή τους στους χώρους του ΙΕΚ ή στους χώρους εργαστηριακής και πρακτικής άσκησης, δηλαδή πρέπει να διατίθεται ο απαραίτητος εξοπλισμός, να προσφέρονται όλα τα απαραίτητα μέσα ατομικής προστασίας (ΜΑΠ), να διενεργούνται δωρεάν οι ενδεδειγμένες ιατρικές πράξεις (π.χ. εμβολιασμοί, διαγνωστικές εξετάσεις κ.λπ.), να διεξάγονται τα σχετικά εκπαιδευτικά προγράμματα κ.ο.κ.

Οι καταρτιζόμενοι/ες πρέπει να τηρούν τους κανόνες υγείας και ασφάλειας, όπως αυτοί προβλέπονται από το φορέα στον οποίο εκτελούν την εργαστηριακή ή πρακτική άσκησή τους ή από τον/την εργοδότη/τρια στην περίπτωση της μαθητείας (μέτρα υγιεινής, διαχείριση αποβλήτων, χειρισμός ασθενών και φορτίων, συμμόρφωση με το συνιστώμενο πρόγραμμα εμβολιασμών κ.λπ.).

Οι καταρτιζόμενοι/ες θα πρέπει να εκπαιδεύονται σχετικά με την εφαρμογή των πρωτοκόλλων και διαδικασιών που αφορούν τα ζητήματα υγείας και ασφάλειας τα οποία μπορεί να προκύψουν στις εγκαταστάσεις του ΙΕΚ και των μονάδων παροχής υπηρεσιών υγείας στο πλαίσιο της κατάρτισης.

Σε περίπτωση σχετιζόμενου με την κατάρτιση ατυχήματος ή νοσήματος θα πρέπει να ενημερώνονται οι αρμόδιοι φορείς (ΙΕΚ και μονάδες υγείας) και να προβαίνουν σε όλες τις προβλεπόμενες ενέργειες.

- Σε κάθε περίπτωση, τόσο για την κατάρτιση στο ΙΕΚ, σε επιχειρήσεις και εργαστηριακούς χώρους όσο και για την πρακτική άσκηση ή τη μαθητεία, πέραν της τήρησης των κανόνων ασφαλείας στην ειδικότητα και στο επάγγελμα, τηρούνται οι κανόνες ασφαλείας και υγιεινής όπως προβλέπονται ιδίως από:
- τον κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων (βλ. Ν. 3850/2010, όπως ισχύει)·
- τις διατάξεις του κτιριοδομικού κανονισμού (βλ. 3046/304/89-ΦΕΚ 59/Δ/03-02-89), όπως ισχύει·
- τον κανονισμό λειτουργίας των εργαστηριακών κέντρων (ΦΕΚ 1318 Β/2015)·
- το αρ. 2 της υπ' αρ. 139931/Κ1 ΚΥΑ «Πρακτική Άσκηση ή Μαθητεία καταρτιζομένων ΙΕΚ» (ΦΕΚ 1953 Β/2015)·
- το υπ' αρ. /Κ1/146931/18-09-2015 έγγραφο του ΓΓΔΒΜΝΓ με θέμα «Πρακτική άσκηση καταρτιζομένων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ)»·
- την παρ. 8 του άρθρου 17 του Ν. 4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ 193 Α), όπως ισχύει.

3.2 Μέσα ατομικής προστασίας

Τα συνιστώμενα μέσα ατομικής προστασίας για τους/τις καταρτιζομένους/ες, ανάλογα με τους κινδύνους στους οποίους εκτίθενται, είναι:

- Ιατρικά γάντια μιας χρήσης (λάτεξ ή βινυλίου ή νιτριλίου).
- Προστατευτική ρόμπα, ή ποδιά, ή κουστούμι, ή ολόσωμη φόρμα μιας χρήσης, που χρησιμοποιείται επιπροσθέτως της καθημερινής στολής εργασίας (πλαστική ρόμπα, αποστειρωμένη ρόμπα, ολόσωμη φόρμα με κουκούλα κ.λπ.)
- Μάσκες ιατρικής χρήσης (απλές χειρουργικές, FFP2 και FFP3 – ανάλογα με το είδος έκθεσης).
- Γυαλιά ή ασπίδες προσώπου για την οφθαλμική προστασία.

Η χρήση των παραπάνω μέσων εφαρμόζεται σε συνδυασμό με τις λοιπές συνιστώμενες προφυλάξεις (βασικές, ή επαφής, ή σταγονιδίων, ή αερογενείς), ανάλογα με τη φύση του κινδύνου στον οποίο εκτίθεται ο/η καταρτιζόμενος/η.

Για την τήρηση των συνιστώμενων κατά περίπτωση μέτρων και προφυλάξεων θα πρέπει να παρέχεται πλήρης και επαναλαμβανόμενη εκπαίδευση στους/στις καταρτιζομένους/ες.

***Μέρος Δ' – ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ***

1. Ο Θεσμός της πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση συνδέεται άρρηκτα με τη θεωρητική κατάρτιση, αφού κατά τη διάρκειά της οι πρακτικά ασκούμενοι/ες ανακαλούν τη θεωρητική και εργαστηριακή γνώση για να την εφαρμόσουν στην πράξη και να αντεπεξέλθουν στις εργασίες που τους ανατίθενται. Καλούνται να αναλάβουν συγκεκριμένα καθήκοντα και να δώσουν λύση σε πρακτικά προβλήματα που ανακύπτουν, υπό την εποπτεία των εκπαιδευτών/τριών. Έτσι, ο θεσμός της πρακτικής άσκησης στοχεύει στην ανάπτυξη επαγγελματικών ικανοτήτων/δεξιοτήτων σχετικών με την ειδικότητα, στην ενίσχυση της επαφής με τον εργασιακό χώρο και στην προετοιμασία των εκπαιδευομένων για την παραγωγική διαδικασία – μέσω της απόκτησης εμπειριών ιδιαίτερα χρήσιμων για τη μετέπειτα επαγγελματική τους πορεία.

Αναλυτικότερα, η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική για τους/τις εκπαιδευομένους/ες των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (IEK) και θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης (άρθρο 27 του Ν. 4763/2020 για το Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης).

Στη συνέχεια αναφέρονται χρήσιμες πληροφορίες για το θεσμό της πρακτικής άσκησης, όπως περιγράφονται στη σχετική νομοθεσία, και οι οποίες αφορούν τις βασικές προϋποθέσεις, τον τρόπο και τους όρους υλοποίησής της.

Διάρκεια πρακτικής άσκησης

Η συνολική διάρκεια της περιόδου πρακτικής άσκησης είναι εννιακόσιες εξήντα (960) ώρες. Οι ώρες πρακτικής ανά ημέρα καθορίζονται σε τέσσερις (4) έως οκτώ (8) ανάλογα με τη φύση και το αντικείμενο της ειδικότητας κατάρτισης του/της ασκούμενου/ης. Δεν επιτρέπεται η υπέρβαση του ημερήσιου ωραρίου πέραν των ωρών που ορίζονται στην ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης.

Η περίοδος της πρακτικής άσκησης της ειδικότητας «Βοηθός φυσικοθεραπευτή/τριας» μπορεί να είναι συνεχιζόμενη ή τμηματική, ύστερα από την επιτυχή ολοκλήρωση της θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης του Β' εξαμήνου, και πρέπει να ολοκληρωθεί εντός είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από τη λήξη του τελευταίου εξαμήνου θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης.

Όροι υλοποίησης πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση δύναται να πραγματοποιείται σε θέσεις που προσφέρονται από φυσικά πρόσωπα, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ, δημόσιες υπηρεσίες, ΟΤΑ α' και β' βαθμού και επιχειρήσεις. Εξαιρούνται οι φορείς:

- α) Προσωρινής απασχόλησης
- β) Τα νυχτερινά κέντρα
- γ) Παροχής καθαριότητας και φύλαξης
- δ) Τα πρακτορεία τυχερών παιχνιδιών
- ε) Κάθε επιχείρηση στην οποία δεν είναι εφικτός ο έλεγχος της εκπαίδευσης από τον αρμόδιο φορέα.

Ο/η εκπαιδευόμενος/η ΙΕΚ, προκειμένου να πραγματοποιήσει πρακτική άσκηση, υπογράφει ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης με τον/την εργοδότη/τρια, η οποία θεωρείται από το ΙΕΚ φοίτησης. Η ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης δεν συνιστά σύμβαση εξαρτημένης εργασίας.

Βασικός συντελεστής για την επιτυχή υλοποίηση της πρακτικής άσκησης είναι και ο/η εκπαιδευτής/τρια της επιχείρησης ή υπηρεσίας ο/η οποίος/α αναλαμβάνει την παρακολούθηση και υποστήριξη των ασκούμενων. Σε αυτή την κατεύθυνση, ο/η εργοδότης/τρια ορίζει έμπειρο στέλεχος συναφούς επαγγελματικής ειδικότητας με τον/την πρακτικά ασκούμενο/η ως «εκπαιδευτή/τρια στο χώρο εργασίας», ο/η οποίος/α αναλαμβάνει την αποτελεσματική υλοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στο χώρο εργασίας και την παρακολούθηση της προόδου του/της πρακτικά ασκούμενου/ης.

Η παρακολούθηση της προόδου του/της πρακτικά ασκούμενου/ης γίνεται μέσω του βιβλίου πρακτικής άσκησης. Αναλυτικότερα, σε αυτό καταγράφει ο/η ίδιος/α πρακτικά ασκούμενος/η κατά εβδομάδα τις εργασίες με τις οποίες ασχολήθηκε και περιγράφει συνοπτικά τα καθήκοντα που του/της ανατέθηκαν στο χώρο πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης. Κάθε εβδομαδιαία καταχώρηση ελέγχεται και υπογράφεται από τον εκπαιδευτή/τρια στο χώρο εργασίας.

2. Οδηγίες για τον/την πρακτικά ασκούμενο/η

2.1 Προϋποθέσεις εγγραφής στο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική για τους/τις εκπαιδευόμενους/ες των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης και θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Για την έναρξη της πρακτικής άσκησης στην ειδικότητα «Βοηθός φυσικοθεραπευτή/τριας», οι εκπαιδευόμενοι/ες πρέπει να έχουν συμπληρώσει το Β' εξάμηνο φοίτησης στα ΙΕΚ. Στην περίπτωση αυτή, μπορούν πια να τοποθετηθούν σε θέση πρακτικής της ειδικότητάς τους.

2.2 Δικαιώματα και υποχρεώσεις του/της πρακτικά ασκούμενου/ης

Βασική προϋπόθεση για την επιτυχή υλοποίηση ενός προγράμματος πρακτικής άσκησης είναι η γνώση και η εφαρμογή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων κάθε εμπλεκόμενου μέλους όπως ορίζονται στην εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία.⁴ Στη συνέχεια παρατίθενται κάποια δικαιώματα και υποχρεώσεις των πρακτικά ασκούμενων.

---

⁴ ΦΕΚ 3938/Β/26-8-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αρ. Κ5/97484. Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

➤ **Δικαιώματα πρακτικά ασκούμενων**

1. Τμηματική ή συνεχόμενη υλοποίηση της πρακτικής άσκησης.
2. Δυνατότητα αποζημίωσης, η οποία ορίζεται στο 80% του νόμιμου, νομοθετημένου, κατώτατου ορίου του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη, ή όπως αυτό διαμορφώνεται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, ή αναλογικά εάν η ημερήσια διάρκεια της πρακτικής είναι μικρότερη των οκτώ (8) ωρών. Η αποζημίωση καταβάλλεται στον/στην πρακτικά ασκούμενο/η μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης. Σε περίπτωση μη δυνατότητας χρηματοδότησης της αποζημίωσης της πρακτικής άσκησης, δεν υφίσταται η υποχρέωση αποζημίωσής της, παρά μόνο η υποχρέωση του/της εργοδότη/τριας να αποδίδει τις προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές.
3. Υπαγωγή στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ (πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ) για τον κλάδο του ατυχήματος. Για την ασφάλισή του/της καταβάλλονται οι προβλεπόμενες από την παρ. 1 του άρθρου 10 του Ν. 2217/1994 (Α 83) ασφαλιστικές εισφορές, οι οποίες βαρύνουν το φυσικό ή νομικό πρόσωπο (εργοδότη/τρια) στο οποίο υλοποιείται η πρακτική άσκηση.
4. Δικαίωμα αναφοράς στο ΙΕΚ της μη τήρησης των όρων πρακτικής άσκησης.
5. Δικαίωμα διακοπής πρακτικής άσκησης βάσει τεκμηρίωσης και σχετική δήλωση στο ΙΕΚ εποπτείας.
6. Αλλαγή εργοδότη/τριας, εφόσον συντρέχει τεκμηριωμένος σοβαρότατος λόγος.
7. Οι πρακτικά ασκούμενοι/ες δεν απασχολούνται την Κυριακή και τις επίσημες αργίες.

➤ **Υποχρεώσεις πρακτικά ασκούμενων**

1. Τήρηση του ημερήσιου ωραρίου πρακτικής άσκησης, όπως ορίζεται στην ειδική σύμβαση.
2. Τήρηση των όρων υγείας και ασφάλειας του/της εργοδότη/τριας.
3. Σεβασμός της κινητής και ακίνητης περιουσίας του/της εργοδότη/τριας.
4. Αρμονική συνεργασία με τα στελέχη του/της εργοδότη/τριας.
5. Προσκόμιση –όπου απαιτείται– όλων των απαραίτητων ιατρικών βεβαιώσεων για την εξάσκηση του επαγγέλματος.
6. Προσκόμιση στο ΙΕΚ των απαραίτητων δικαιολογητικών, πριν από την έναρξη και μετά τη λήξη της πρακτικής άσκησης αλλά και σε περίπτωση διακοπής της.
7. Ενημέρωση σε περίπτωση απουσίας του/της ασκούμενου/ης της επιχείρησης και του ΙΕΚ εποπτείας.
8. Τήρηση βιβλίου πρακτικής άσκησης, το οποίο διατίθεται από το ΙΕΚ και στο οποίο αναγράφονται από τους/τις ασκούμενους/ες κατά εβδομάδα οι εργασίες με τις οποίες ασχολήθηκαν και περιγράφονται συνοπτικά τα καθήκοντα που τους ανατέθηκαν στο χώρο πραγματοποίησης πρακτικής άσκησης.
9. Προσκόμιση στο τέλος κάθε μήνα στο ΙΕΚ φοίτησης ή εποπτείας της πρακτικής άσκησης του βιβλίου πρακτικής άσκησης για έλεγχο.
10. Υποβολή μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης του βιβλίου πρακτικής άσκησης στο ΙΕΚ φοίτησης συμπληρωμένο με τις εβδομαδιαίες

εκθέσεις, το χρόνο και το αντικείμενο απασχόλησης, τις ημέρες απουσίας και την επίδοση του/της πρακτικά ασκούμενου/ης. Υποβολή του εντύπου λήξης (Βεβαίωση Παρουσίας) της πρακτικής άσκησης, συμπληρωμένο, υπογεγραμμένο και σφραγισμένο από τον/την εργοδότη/τρια-νόμιμο/η εκπρόσωπο του φορέα απασχόλησης, στο οποίο βεβαιώνεται ότι ο/η εκπαιδευόμενος/η πραγματοποίησε την πρακτική άσκηση στην επιχείρηση/οργανισμό, καθώς και το χρονικό διάστημα αυτής.

11. Άμεση ενημέρωση του ΙΕΚ φοίτησης από τον/την πρακτικά ασκούμενο/η σε περίπτωση διακοπής της πρακτικής άσκησης και προσκόμιση του βιβλίου πρακτικής και του εντύπου της λήξης (Βεβαίωση Παρουσίας) με τις ημέρες πρακτικής άσκησης που έχουν πραγματοποιηθεί. Για να συνεχίσει ο/η εκπαιδευόμενος/η την πρακτική άσκηση για το υπόλοιπο του προβλεπόμενου διαστήματος στον ίδιο ή σε άλλον φορέα απασχόλησης (εργοδότη/τρια), θα πρέπει να ακολουθηθεί εκ νέου η διαδικασία έναρξης πρακτικής. Αν η διακοπή της πρακτικής άσκησης γίνει από τον/την εργοδότη/τρια, τότε οφείλει ο/η τελευταίος/α να ενημερώσει άμεσα το ΙΕΚ φοίτησης του πρακτικά ασκούμενου/ης.

2.3 Φορείς υλοποίησης πρακτικής άσκησης

Κάθε πρακτικά ασκούμενος/η πραγματοποιεί την πρακτική άσκηση σε τμήματα των φορέων απασχόλησης αντίστοιχα με την ειδικότητά του/της, με την εποπτεία υπεύθυνου/ης του φορέα, ειδικότητας αντίστοιχης με το αντικείμενο κατάρτισής του/της.

Ειδικότερα, στην ειδικότητα «Βοηθός φυσικοθεραπευτή/τριας» οι εκπαιδευόμενοι/ες πραγματοποιούν πρακτική άσκηση στον τομέα υγείας και πρόνοιας, σε **φορείς/επιχειρήσεις** που σχετίζονται με τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, όπως:

- εργαστήρια φυσικοθεραπείας
- ιδρύματα και κέντρα αποθεραπείας και αποκατάστασης ΑμεΑ (κινητικές αναπηρίες)
- Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ)
- ιατρεία θεραπευτικών λουτροπηγών
- ειδικά κέντρα αποκατάστασης
- νοσοκομεία, κλινικές, θεραπευτήρια που διαθέτουν τμήματα φυσικοθεραπείας
- αθλητικά κέντρα και χώρους άθλησης

ως «Βοηθοί φυσικοθεραπευτή/τριας-υπάλληλοι εργαστηρίου φυσικοθεραπείας».

Απαιτείται η νόμιμη άδεια λειτουργίας εργαστηρίου φυσικοθεραπείας (σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του ΠΔ 29/87) και η παρουσία-επίβλεψη πτυχιούχου φυσικοθεραπευτή/τριας, με άδεια άσκησης επαγγέλματος.

3. Οδηγίες για τους/τις εργοδότες/τριες που προσφέρουν θέση πρακτικής άσκησης

Οι εργοδότες/τριες που προσφέρουν θέση πρακτικής άσκησης πρέπει να πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις και να λαμβάνουν υπόψη τους κάποια δεδομένα με γνώμονα τη διασφάλιση της ποιότητας της πρακτικής άσκησης αλλά και τη διευκόλυνση του εκπαιδευτικού έργου. Ενδεικτικά αναφέρονται τα παρακάτω:⁵

- Παροχή άρτιων συνθηκών για την εκπαίδευση στο χώρο εργασίας, διάθεση κατάλληλων εγκαταστάσεων, μέσων και εξοπλισμού, ορισμός υπεύθυνου/ης εκπαιδευτή/τριας για τους/τις εκπαιδευομένους/ες.
- Τήρηση συνθηκών υγείας και ασφάλειας εργαζομένων και παροχή όλων των απαραίτητων ατομικών μέσων προστασίας κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης.
- Ενημέρωση των πρακτικά ασκούμενων για τις δραστηριότητες, τα αντικείμενα και τους τομείς της εργασίας και διευκόλυνση της ομαλής ένταξής τους στο εργασιακό περιβάλλον.
- Συμβολή στην απόκτηση προσωπικών δεξιοτήτων και στη διαμόρφωση εργασιακής κουλτούρας στους/στις πρακτικά ασκούμενους/ες.
- Τήρηση των όρων της σύμβασης πρακτικής άσκησης και στόχευση στα μαθησιακά αποτελέσματα της πρακτικής άσκησης όπως αυτά ορίζονται στον Οδηγό Κατάρτισης της ειδικότητας.
- Απαγόρευση υπέρβασης του ημερήσιου ωραρίου πέραν των ωρών που ορίζονται στην ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης.
- Απαγόρευση πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης νυχτερινές ώρες (22:00-06:00), την Κυριακή και στις επίσημες αργίες.
- Συμπλήρωση και καταχώριση του ειδικού εντύπου «Ε3.5 Αναγγελία Έναρξης/Μεταβολών Πρακτικής Άσκησης» σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του αρμόδιου υπουργείου, την έναρξη της πρακτικής άσκησης και τη λήξη αυτής για κάθε πρακτικά ασκούμενο/η. Οι εργοδότες/τριες του Δημοσίου υποχρεούνται επιπλέον να καταχωρίζουν το απογραφικό δελτίο κάθε πρακτικά ασκούμενου/ης στο Μητρώο Μισθοδοτούμενων Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Τα ανωτέρω έγγραφα τηρούνται στο αρχείο εργοδότη/τριας, ώστε να είναι διαθέσιμα σε περίπτωση ελέγχου.
- Ο ανώτατος αριθμός πρακτικά ασκούμενων ανά εργοδότη/τρια εξαρτάται από τον αριθμό των εργαζομένων όπως αυτός παρουσιάζεται στην ετήσια κατάσταση προσωπικού προς την Επιθεώρηση Εργασίας. Ειδικότερα:
  - α) Οι ατομικές επιχειρήσεις, χωρίς κανέναν εργαζόμενο/η, μπορούν να δέχονται έναν (1) πρακτικά ασκούμενο/η.
  - β) Οι εργοδότες/τριες που απασχολούν 1-10 άτομα μπορούν να προσφέρουν θέσεις πρακτικής άσκησης που αντιστοιχούν στο 25% (1-2 άτομα) των εργαζομένων εξαρτημένης εργασίας. Ειδικότερα για εργοδότες/τριες που

---

⁵ Σχετικά με τις υποχρεώσεις των εργοδοτών/τριών κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης, βλ. ΦΕΚ 3938/Β/26-08-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αρ. Κ5/97484. Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

απασχολούν 1-5 άτομα, το αποτέλεσμα της ποσόστωσης στρογγυλοποιείται προς τα κάτω, ενώ για εργοδότες/τριες που απασχολούν από 6-10 άτομα τα αποτελέσματα της ποσόστωσης στρογγυλοποιούνται προς τα πάνω.

γ) Οι εργοδότες/τριες που απασχολούν από 10 και πάνω εργαζομένους/ες μπορούν να δέχονται πρακτικά ασκούμενους/ες που αντιστοιχούν στο 17% των εργαζομένων εξαρτημένης εργασίας, με ανώτατο όριο τα σαράντα (40) άτομα σε κάθε περίπτωση.

δ) Οι εργοδότες/τριες που απασχολούν πάνω 250 εργαζομένους/ες μπορούν να δέχονται πρακτικά ασκούμενους/ες που αντιστοιχούν στο 17% των εργαζομένων εξαρτημένης εργασίας ανά υποκατάστημα, με ανώτατο όριο τα σαράντα (40) άτομα σε κάθε περίπτωση, αν ο αριθμός που προκύπτει από την ποσόστωση είναι μεγαλύτερος. Τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου τα οποία δεν διαθέτουν υποκαταστήματα μπορούν να δέχονται πρακτικά ασκούμενους/ες που αντιστοιχούν στο 17% των υπαλλήλων τους.

- Σε περίπτωση που ο/η εργοδότης/τρια παρέχει παράλληλα θέσεις μαθητείας ή πρακτικής άσκησης άλλων εκπαιδευτικών βαθμίδων, τα ανωτέρω ποσοστά λειτουργούν σωρευτικά.

4. Ο ρόλος του/της εκπαιδευτή/τριας της πρακτικής άσκησης

Ο/η εργοδότης/τρια της επιχείρησης που προσφέρει θέση πρακτικής άσκησης ορίζει ένα έμπειρο στέλεχος συναφούς επαγγελματικής ειδικότητας με τον/την πρακτικά ασκούμενο/η ως «εκπαιδευτή/τρια στο χώρο εργασίας», ο/η οποίος/α αναλαμβάνει την αποτελεσματική υλοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στο χώρο εργασίας, την παρακολούθηση της προόδου των εκπαιδευομένων και την ανατροφοδότηση των υπεύθυνων εκπαιδευτών/τριών στην εκπαιδευτική δομή.

Αναλυτικότερα, ο/η εκπαιδευτής/τρια είναι το συνδετικό πρόσωπο του/της εργοδότη/τριας της επιχείρησης με την εκπαιδευτική δομή (ΙΕΚ) και, κατά συνέπεια, έχει συνεχή συνεργασία με αυτήν. Επιπλέον, ο ρόλος αφορά την παροχή συμβουλών, πληροφοριών ή καθοδήγησης, καθώς πρόκειται για ένα άτομο με χρήσιμη εμπειρία, δεξιότητες και εξειδίκευση, το οποίο υποστηρίζει την προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη των πρακτικά ασκούμενων.

5. Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης

Κατά τη διάρκεια της *πρακτικής άσκησης* επιδιώκεται η αναβάθμιση των γνώσεων, των επαγγελματικών δεξιοτήτων και των ικανοτήτων των σπουδαστών/τριών ΙΕΚ, με αποτέλεσμα την ομαλή μετάβασή τους από την αίθουσα κατάρτισης στο χώρο εργασίας και μάλιστα κάτω από πραγματικές εργασιακές συνθήκες. Στο πλαίσιο αυτής της μετάβασης και της ομαλής ένταξης, οι πρακτικά ασκούμενοι/ες καλούνται να καλλιεργήσουν όχι μόνο επαγγελματικές δεξιότητες που αφορούν την ειδικότητα και οι οποίες δεν εξαντλούνται στο πλαίσιο της αίθουσας κατάρτισης αλλά και οριζόντιες δεξιότητες που ενισχύουν την επαγγελματική τους συμπεριφορά και καλλιεργούν την περιβαλλοντική αλλά και επιχειρηματική

κουλτούρα. Έτσι, η πρακτική άσκηση αποτελεί ένα προπαρασκευαστικό στάδιο κατά το οποίο αναβαθμίζονται οι γενικές και ειδικές γνώσεις, συντελούνται σημαντικές διεργασίες επαγγελματικού προσανατολισμού και διευκολύνεται η επαγγελματική ανάπτυξη του ατόμου.

Αναλυτικότερα, κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης δίνεται η δυνατότητα στον/στην πρακτικά ασκούμενο/η να ασκηθεί στις εργασίες που απορρέουν από τα επιμέρους μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης στην ειδικότητα. Η άσκηση μπορεί να επιτευχθεί μέσω της παρατήρησης της εργασίας, της συμμετοχής σε ομάδα εκτέλεσης της εργασίας, της καθοδηγούμενης εργασίας ή της δοκιμής / αυτόνομης εκτέλεσης της εργασίας από τον/την πρακτικά ασκούμενο/η.

Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνονται οι ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης για την ειδικότητα «Βοηθός φυσικοθεραπευτή/τριας» και οι αντίστοιχες ενδεικτικές εργασίες ανά ενότητα κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης. Επισημαίνεται ότι οι εν λόγω εργασίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους/τις πρακτικά ασκούμενους/ες για τη συμπλήρωση του βιβλίου πρακτικής άσκησης.

Πίνακας 4. Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων πρακτικής άσκησης

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ
<p>A. «Υποδοχή και προετοιμασία ασθενών»</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Υποδοχή του/της ασθενή στο χώρο θεραπείας ● Τοποθέτηση ή/και μεταφορά του/της ασθενή στην κατάλληλη θέση για την εφαρμογή θεραπείας, 	<ul style="list-style-type: none"> ● Μέσα ατομικής προστασίας ● Έπιπλα εργαστηρίου φυσικοθεραπείας ● Ιατρικά όργανα ● Φυσικοθεραπευτικά έντυπα

ακολουθώντας τους κανόνες ασφαλούς μετακίνησης ασθενών

- Καταγραφή (αδρός έλεγχος) της γενικής κατάστασης της υγείας του/της ασθενή (για παράδειγμα πίεση, σφίξεις), πριν από την έναρξη της φυσικοθεραπείας
- Ενημέρωση του/της φυσικοθεραπευτή/τριας για το ιστορικό-κάρτα ασθενή
- Παροχή ηθικής και ψυχολογικής στήριξης στους/στις ασθενείς, σύμφωνα με τις αρχές της συμπερίληψης
- Εξασφάλιση των όρων ατομικής προστασίας των προσώπων που κινούνται στο χώρο του εργαστηρίου φυσικοθεραπείας
- Φροντίδα υγιεινής του χώρου, του εξοπλισμού και των υλικών, σύμφωνα με τα ισχύοντα υγειονομικά

	πρωτόκολλα	
Β. «Προετοιμασία εργαστηρίου φυσικοθεραπείας»	<ul style="list-style-type: none"> ● Οργάνωση του εργαστηρίου φυσικοθεραπείας με βάση τις καθημερινές ανάγκες του προγράμματος ● Προετοιμασία των απαραίτητων αναλώσιμων υλικών και των κατάλληλων μέσων που απαιτούνται στην εκάστοτε φυσικοθεραπευτική πράξη ● Επιμέλεια διακίνησης αναλώσιμων υλικών και προμήθειας των απαραίτητων σε ποσότητα και των κατάλληλων σε ποιότητα υλικών ● Έλεγχος της καλής λειτουργίας και συντήρησης των φυσικοθεραπευτικών μηχανημάτων 	<ul style="list-style-type: none"> ● Μέσα ατομικής προστασίας ● Υλικά, αναλώσιμα ● Βοηθήματα χειρισμού-μεταφοράς ασθενών ● Φυσικοθεραπευτικά μηχανήματα/συσσκευές ● Φυσικοθεραπευτικά εργαλεία/όργανα ● Βοηθήματα
Γ. «Υποβοήθηση του/της φυσικοθεραπευτή/τριας κατά την εφαρμογή	<ul style="list-style-type: none"> ● Υποβοήθηση φυσικοθεραπευτή/τριας κατά την εκτέλεση 	<ul style="list-style-type: none"> ● Μέσα ατομικής προστασίας ● Υλικά, αναλώσιμα

<p>φυσικοθεραπευτικών μεθόδων και μέσων»</p>	<p>κινήσεων και ασκήσεων</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Υποβοήθηση φυσικοθεραπευτή/τριας κατά την εφαρμογή μέσων ηλεκτροθεραπείας, θερμοθεραπείας και ακτινοθεραπείας ● Υποβοήθηση φυσικοθεραπευτή/τριας κατά την αντιμετώπιση ορθοπεδικών και αθλητικών κακώσεων ● Υποβοήθηση φυσικοθεραπευτή/τριας κατά την εφαρμογή φυσικοθεραπευτικών μεθόδων για την αντιμετώπιση αναπνευστικών, καρδιαγγειακών, ρευματικών και νευρολογικών παθήσεων ● Υποβοήθηση φυσικοθεραπευτή/τριας κατά την εφαρμογή προγραμμάτων ομαδικών και ατομικών δραστηριοτήτων για υπερήλικες / τρίτη 	<ul style="list-style-type: none"> ● Βοηθήματα χειρισμού-μεταφοράς των ασθενών ● Φυσικοθεραπευτικά μηχανήματα/συσκευές ● Φυσικοθεραπευτικά εργαλεία/όργανα ● Βοηθήματα
---	--	--

ηλικία

- Υποβοήθηση φυσικοθεραπευτή/τριας κατά την εκπαίδευση και προσαρμογή του ατόμου με αισθητικοκινητικά προβλήματα (ΑμεΑ) σε παραγωγικές δραστηριότητες, μέσα σε περιβάλλον που έχει σχεδιαστεί από ειδικούς/ές φυσικοθεραπευτές/τριες για τις ανάγκες εγκεφαλικής δυσλειτουργίας
- Υποβοήθηση φυσικοθεραπευτή/τριας κατά την κινητοποίηση βαρέως πασχόντων ασθενών (πολυκαταγματιών, ημιπληγικών, παραπληγικών, τετραπληγικών) και μετεγχειρητικών ασθενών
- Υποβοήθηση φυσικοθεραπευτή/τριας στη χρήση βοηθημάτων

	<p>κίνησης, βάρδισης και αυτοεξυπηρέτησης</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Υποβοήθηση φυσικοθεραπευτή/τριας κατά την παροχή πρώτων βοηθειών σε άτομα που βρίσκονται σε επείγουσα κατάσταση ● Μέριμνα για την αποφυγή κατακλίσεων και για τη σωστή, λειτουργική και αναπαυτική θέση του/της ασθενή στο κρεβάτι ● Φροντίδα για τη λειτουργία των συσκευών οξυγονοθεραπείας 	
<p>Δ. «Γραμματειακή υποστήριξη εργαστηρίου φυσικοθεραπείας»</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Ενημέρωση της κάρτας του/της ασθενή (παρουσιολόγιο) και διατήρηση επικαιροποιημένου αρχείου ● Τήρηση στατιστικών στοιχείων σχετικά με το είδος και τον αριθμό των επισκέψεων φυσικοθεραπείας με 	<ul style="list-style-type: none"> ● Έπιπλα γραφείου / εργαστηρίου φυσικοθεραπείας ● Ηλεκτρονικός Υπολογιστής ● Διαδίκτυο ● Έντυπα φυσικοθεραπείας ● Λογισμικά

	<p>τρόπο αξιοποιήσιμο από το/τη φυσικοθεραπευτή/τρια</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Διεκπεραίωση της τηλεφωνικής επικοινωνίας του εργαστηρίου φυσικοθεραπείας ● Τήρηση της αλληλογραφίας του εργαστηρίου φυσικοθεραπείας ● Ταξινόμηση των παραπεμπτικών των ασφαλιστικών ταμείων 	
--	---	--

Ο ελάχιστος εξοπλισμός των εργαστηρίων αφορά την ύπαρξη των απαραίτητων μηχανημάτων φυσικοθεραπείας, όπως αναφέρονται στο ΠΔ 29/87 για την άδεια και ίδρυση εργαστηρίου φυσικοθεραπείας.

Ο ελάχιστος εξοπλισμός των εργαστηρίων θα καθορίζεται κάθε φορά από την αντίστοιχη νομοθεσία που διέπει το επάγγελμα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Προφίλ εκπαιδευτών/τριών

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: Ανατομία

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:

Πτυχίο Ιατρικής ΑΕΙ της ημεδαπής ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής αναγνωρισμένο από τον ΔΟΑΤΑΠ

ή:

Πτυχίο ΑΕΙ/ΑΤΕΙ Φυσικοθεραπείας ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής, αναγνωρισμένο από τον ΔΟΑΤΑΠ, με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος από την αρμόδια αρχή

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: Φυσιολογία

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:

Πτυχίο Ιατρικής ΑΕΙ της ημεδαπής ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής αναγνωρισμένο από τον ΔΟΑΤΑΠ

ή:

Πτυχίο ΑΕΙ/ΑΤΕΙ Φυσικοθεραπείας ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής, αναγνωρισμένο από τον ΔΟΑΤΑΠ, με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος από την αρμόδια αρχή

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: Στοιχεία νοσολογίας

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:

Πτυχίο Ιατρικής ΑΕΙ της ημεδαπής ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής αναγνωρισμένο από τον ΔΟΑΤΑΠ

ή:

Πτυχίο ΑΕΙ/ΑΤΕΙ Φυσικοθεραπείας ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής, αναγνωρισμένο από τον ΔΟΑΤΑΠ, με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος από την αρμόδια αρχή

ή:

Πτυχίο Νοσηλευτικής ΑΕΙ/ΑΤΕΙ της ημεδαπής ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής, αναγνωρισμένο από τον ΔΟΑΤΑΠ

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: Στοιχεία ορθοπεδικής/χειρουργικής

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:

Πτυχίο Ιατρικής ΑΕΙ, με ειδικότητα Ορθοπεδικού ή Χειρουργού, της ημεδαπής ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής του ΔΟΑΤΑΠ

ή:

Πτυχίο ΑΕΙ/ΑΤΕΙ Φυσικοθεραπείας ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής, αναγνωρισμένο από τον ΔΟΑΤΑΠ, με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος από την αρμόδια αρχή

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: Στοιχεία ρευματολογίας

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:

Πτυχίο Ιατρικής ΑΕΙ, με ειδικότητα Ρευματολόγου, της ημεδαπής ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής του ΔΟΑΤΑΠ

ή:

Πτυχίο ΑΕΙ/ΑΤΕΙ Φυσικοθεραπείας ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής, αναγνωρισμένο από τον ΔΟΑΤΑΠ, με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος από την αρμόδια αρχή

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: Κινησιολογία ανθρώπινου κορμού

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:

Πτυχίο ΑΕΙ/ΑΤΕΙ Φυσικοθεραπείας ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής, αναγνωρισμένο από τον ΔΟΑΤΑΠ, με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος από την αρμόδια αρχή

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: Αρχές δεοντολογίας / Βιοηθική στη φυσικοθεραπεία

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:

Πτυχίο ΑΕΙ/ΑΤΕΙ Φυσικοθεραπείας ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής, αναγνωρισμένο από τον ΔΟΑΤΑΠ, με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος από την αρμόδια αρχή

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: Εισαγωγή στη μάλαξη

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:

Πτυχίο ΑΕΙ/ΑΤΕΙ Φυσικοθεραπείας ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής, αναγνωρισμένο από τον ΔΟΑΤΑΠ, με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος από την αρμόδια αρχή

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: Πρακτική εφαρμογή στην ειδικότητα

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:

Πτυχίο ΑΕΙ/ΑΤΕΙ Φυσικοθεραπείας ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής, αναγνωρισμένο από τον ΔΟΑΤΑΠ, με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος από την αρμόδια αρχή

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: Βασικές αρχές φυσικοθεραπείας σε παιδιά και εφήβους

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:

Πτυχίο ΑΕΙ/ΑΤΕΙ Φυσικοθεραπείας ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής, αναγνωρισμένο από τον ΔΟΑΤΑΠ, με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος από την αρμόδια αρχή

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: Στοιχεία νευρολογίας/ψυχιατρικής

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:

Πτυχίο Ιατρικής ΑΕΙ, με ειδικότητα Νευρολόγου ή Ψυχιάτρου, της ημεδαπής ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής του ΔΟΑΤΑΠ

ή:

Πτυχίο ΑΕΙ/ΑΤΕΙ Φυσικοθεραπείας ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής, αναγνωρισμένο από τον ΔΟΑΤΑΠ, με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος από την αρμόδια αρχή

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: Βασικές αρχές φυσικοθεραπείας στην τρίτη ηλικία

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:

Πτυχίο ΑΕΙ/ΑΤΕΙ Φυσικοθεραπείας ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής, αναγνωρισμένο από τον ΔΟΑΤΑΠ, με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος από την αρμόδια αρχή

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: Κινησιολογία άκρων

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:

Πτυχίο ΑΕΙ/ΑΤΕΙ Φυσικοθεραπείας ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής, αναγνωρισμένο από τον ΔΟΑΤΑΠ, με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος από την αρμόδια αρχή

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: Άσκηση: Ασφάλεια και εφαρμογή στο μυοσκελετικό σύστημα

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:

Πτυχίο ΑΕΙ/ΑΤΕΙ Φυσικοθεραπείας ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής, αναγνωρισμένο από τον ΔΟΑΤΑΠ, με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος από την αρμόδια αρχή

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: Κινησιοθεραπεία

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:

Πτυχίο ΑΕΙ/ΑΤΕΙ Φυσικοθεραπείας ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής, αναγνωρισμένο από τον ΔΟΑΤΑΠ, με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος από την αρμόδια αρχή

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: Βασικές αρχές μάλαξης

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:

Πτυχίο ΑΕΙ/ΑΤΕΙ Φυσικοθεραπείας ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής, αναγνωρισμένο από τον ΔΟΑΤΑΠ, με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος από την αρμόδια αρχή

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: Αρχές μετακίνησης ασθενών

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:

Πτυχίο ΑΕΙ/ΑΤΕΙ Φυσικοθεραπείας ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής, αναγνωρισμένο από τον ΔΟΑΤΑΠ, με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος από την αρμόδια αρχή

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: Ειδικά θέματα μάλαξης

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:

Πτυχίο ΑΕΙ/ΑΤΕΙ Φυσικοθεραπείας ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής, αναγνωρισμένο από τον ΔΟΑΤΑΠ, με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος από την αρμόδια αρχή

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: Συντήρηση και τεχνολογία εργαστηρίου φυσικοθεραπείας

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:

Πτυχίο ΑΕΙ/ΑΤΕΙ Φυσικοθεραπείας ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής, αναγνωρισμένο από τον ΔΟΑΤΑΠ, με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος από την αρμόδια αρχή

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: Αρχές εφαρμογής φυσικών μέσων

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:

Πτυχίο ΑΕΙ/ΑΤΕΙ Φυσικοθεραπείας ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής, αναγνωρισμένο από τον ΔΟΑΤΑΠ, με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος από την αρμόδια αρχή

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: Πρώτες βοήθειες / Περίδεση

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:

Πτυχίο ΑΕΙ/ΑΤΕΙ Φυσικοθεραπείας ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής, αναγνωρισμένο από τον ΔΟΑΤΑΠ, με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος από την αρμόδια αρχή

ή:

Πτυχίο Ιατρικής ΑΕΙ της ημεδαπής ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής αναγνωρισμένο από τον ΔΟΑΤΑΠ

ή:

Πτυχίο Νοσηλευτικής ΑΕΙ/ΑΤΕΙ της ημεδαπής ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής, αναγνωρισμένο από τον ΔΟΑΤΑΠ, με πέντε χρόνια πρακτικής εφαρμογής στην ειδικότητα

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: Βασικές αρχές φυσικοθεραπείας στον αθλητισμό

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:

Πτυχίο ΑΕΙ/ΑΤΕΙ Φυσικοθεραπείας ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής, αναγνωρισμένο από τον ΔΟΑΤΑΠ, με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος από την αρμόδια αρχή

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: Άσκηση: Ασφάλεια και εφαρμογή σε νευρολογικές παθήσεις

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:

Πτυχίο ΑΕΙ/ΑΤΕΙ Φυσικοθεραπείας ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής, αναγνωρισμένο από τον ΔΟΑΤΑΠ, με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος από την αρμόδια αρχή

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: Νοσηλευτική

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:

Πτυχίο Νοσηλευτικής ΑΕΙ/ΑΤΕΙ της ημεδαπής ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής, αναγνωρισμένο από τον ΔΟΑΤΑΠ, με πέντε χρόνια πρακτικής εφαρμογής στην ειδικότητα

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: Βοηθήματα βάδισης, κίνησης και αυτοεξυπηρέτησης

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:

Πτυχίο ΑΕΙ/ΑΤΕΙ Φυσικοθεραπείας ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής, αναγνωρισμένο από τον ΔΟΑΤΑΠ, με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος από την αρμόδια αρχή

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: Οργάνωση και διοίκηση εργαστηρίου φυσικοθεραπείας

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:

Πτυχίο ΑΕΙ/ΑΤΕΙ Φυσικοθεραπείας ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής, αναγνωρισμένο από τον ΔΟΑΤΑΠ, με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος από την αρμόδια αρχή

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: Άσκηση: Ασφάλεια και εφαρμογή σε ειδικές πληθυσμιακές ομάδες

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων:

Πτυχίο ΑΕΙ/ΑΤΕΙ Φυσικοθεραπείας ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής, αναγνωρισμένο από τον ΔΟΑΤΑΠ, με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος από την αρμόδια αρχή

Σε όλα τα εργαστηριακά μαθήματα της ειδικότητας απαιτείται πενταετής επαγγελματική προϋπηρεσία των εκπαιδευτών/τριών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με την ειδικότητα

ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ

Βοηθός φυσικοθεραπευτή – Υπάλληλος εργαστηρίου φυσικοθεραπείας (gsae.edu.gr)

Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης (1992). *Οδηγοί Κατάρτισης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης ΙΕΚ*.

Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης (2022). *Καθορισμός των ειδικοτήτων που παρέχονται από τα ΙΕΚ*
https://diek.it.minedu.gov.gr/docs/fek_eidikotites.pdf

ΕΟΠΠΕΠ, Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: <http://www.nqf.gov.gr/index.php/ethniko-plaisio-prosonton>

ΦΕΚ 476 (18/03/2008)

https://files.psf.org.gr/img/enimerosi_files/02072020_231908_be5b.pdf

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ

O*NET Resource Center. Nation's primary source of occupational information. *Physical Therapist Assistants* <https://www.onetonline.org/link/summary/31-2021.00>

World Health Organisation (2017). *WHO Global Report on Falls Prevention in Older Age*. Geneva: World Health Organisation. <http://www.csp.org.uk/professional-union/practice/evidence-base/physiotherapy-works/falls-and-frailty>

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Cedefop <https://www.cedefop.europa.eu>

European Union/ Ταξινόμηση Επαγγελματικών Προσόντων

https://esco.ec.europa.eu/el/classification/occupation_main

Eurostat: <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας (<http://www.gsae.edu.gr/el/>)

Διεθνές Γραφείο Εργασίας: <http://www.ilo.org/safework/lang--en/index.htm>

Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ): www.eopppep.gr

Ελληνική Στατιστική Αρχή. <http://www.statistics.gr/statistics/agr>

Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας: <http://www.elinyae.gr>

Ευρωπαϊκή Ένωση: www.europa.eu

Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία: <https://osha.europa.eu/el>

Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών Αγοράς Εργασίας/ Ετήσια Έκθεση 2020

<https://lmd.eiead.gr/%CE%B5%CF%84%CE%AE%CF%83%CE%B9%CE%B1%CE%AD%CE%BA%CE%B8%CE%B5%CF%83%CE%B7-2020>

Πανελλήνιος Σύλλογος Φυσικοθεραπείας/ Νομοθετικό Πλαίσιο

<https://psf.org.gr/nomothesia.php?page=7&id=1>

Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας: <https://www.sepenet.gr/liferayportal/archike> Υπουργείο Υγείας: <https://covid19.gov.gr/>

Β. Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με τη μεθοδολογία ανάπτυξης των Οδηγών Κατάρτισης

Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης (2013). *Γλωσσάρι*. Ανακτήθηκε 15 Φεβρουαρίου 2020, από <http://www.gsae.edu.gr/el/glossari>

Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης. Τμήμα Σπουδών Προγραμμάτων και Οργάνωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης (2020). *Οδηγοί Σπουδών ειδικοτήτων ΙΕΚ του Ν. 4186/2013*. Ανακτήθηκε 15 Φεβρουαρίου

2020, από <http://www.gsae.edu.gr/el/toppress/1427-odigoι-spoudon-eidikotiton-iek-tou-n-4186-2013>

Γούλας, Χ. & Λιντζέρης, Π. (2017). *Διά Βίου Μάθηση, Επαγγελματική Κατάρτιση, Απασχόληση και Οικονομία: Νέα Δεδομένα, Προτεραιότητες και Προκλήσεις*. Αθήνα: ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, ΙΝΕ ΓΣΕΕ.

Γούλας, Χ., Μαρκίδης, Κ. & Μπαμπανέλου, Δ. (2021). *Πρότυπο ανάπτυξης εκπαιδευτικών υλικών του ΙΝΕ ΓΣΕΕ*. Ανάκτηση από <https://protypoeκpedeftikonvlikon.gr>

Δημουλάς, Κ., Βαρβιτσιώτη, Ρ. & Σπηλιώτη, Χ. (2007). *Οδηγός Ανάπτυξης Επαγγελματικών Περιγραμμάτων*. Αθήνα: ΓΣΕΕ, ΣΕΒ, ΓΣΕΒΕΕ, ΕΣΕΕ.

Καραλής, Θ., Καρατράσογλου, Ι., Μαρκίδης, Κ., Βαρβιτσιώτη, Ρ., Νάτσης, Π. & Παπαευσταθίου, Κ. (2021). *Μεθοδολογικές προσεγγίσεις ανάπτυξης επαγγελματικών περιγραμμάτων και πλαισίων εκπαιδευτικών προδιαγραφών προγραμμάτων*. Αθήνα: ΙΝΕ ΓΣΕΕ. https://www.inegsee.gr/wp-content/uploads/2021/07/Meθodologia_EP_Ebook.pdf

Λευθεριώτου, Π. (χ.χ.). *Η Εκπαιδευτική Διεργασία στην Εκπαίδευση Ενηλίκων*. Αθήνα: Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων, Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων. Ανακτήθηκε 20 Φεβρουαρίου 2020, από http://www.nath.gr/Photos/%CE%95%CE%9A%CE%A0%CE%91%CE%99%CE%94%CE%95%CE%A5%CE%A3%CE%97_%CE%95%CE%9D%CE%97%CE%9B%CE%99%CE%9A%CE%A9%CE%9D.pdf

Cedefop (2014). *Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση στην Ελλάδα: Συνοπτική Περιγραφή*. Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Cedefop (2014). *Terminology of European Education and Training Policy: A Selection of 130 Key Terms*, 2nd edition. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Κορνον, V. A., Shmurygina, O. V., Shchipanova, D. E., Dremina, M. A., Papaloizou, L., Orphanidou, Y. & Morevs, P. (2018). "Functional Analysis and Functional Maps of Qualifications in ECVET Context", *The Education and Science Journal*, 20 (6), 90-117. doi: 10.17853/1994-5639-2018-6-90-117.

Mansfield, B. & Schmidt, H. (2001). *Linking Vocational Education and Training Standards and Employment Requirements: An International Manual*. European Training Foundation. Retrieved June 9 2020, from

https://www.etf.europa.eu/sites/default/files/m/C12578310056925BC12571FE00473D6B_NOTE6UAEET.pdf

Psfidou, I. (2009). "What learning outcome based curricula imply for teachers and trainers", *7th International Conference on Comparative Education and Teacher Training*, June 29-July 3 2009, 183-188. Sofia, Bulgaria: Bureau for Educational Services.

Γ. Σχετική εθνική νομοθεσία

ΦΕΚ 4146/Β/9-9-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αρ. ΦΒ7/108652/Κ3. Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας.

ΦΕΚ 3938/Β/26-08-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αρ. Κ5/97484. Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

ΦΕΚ 254/Α/21-12-2020. Νόμος υπ' αρ. 4763/2020. Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης των επαγγελμάτων (ΕΕ L 173), κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας και άλλες διατάξεις.

ΦΕΚ 3520/Β/19-09-2019. Υπουργική Απόφαση υπ' αρ. 40331/Δ1.13521/2019. Επανακαθορισμός Όρων Ηλεκτρονικής Υποβολής Εντύπων Αρμοδιότητας Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) και Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ).

ΦΕΚ 2440/Β/18-07-2017. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αρ. Κ1/118932/2017. Ρύθμιση Θεμάτων Επιδότησης και Ασφάλισης της Μαθητείας των Σπουδαστών των Δημόσιων και Ιδιωτικών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) και Σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ).

ΦΕΚ 1245/Β/11-04-2017. Υπουργική Απόφαση υπ' αρ. Κ1/54877/2017. Τροποποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ).

ΦΕΚ 1807/Β/02-07-2014. Υπουργική Απόφαση υπ' αρ. 5954/2014. *Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που Υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ).*

ΦΕΚ 566/Β/08-05-2006. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αρ. 110998/08-05-2006. *Πιστοποίηση Επαγγελματικών Περιγραμμάτων.*

Μεθοδολογία ανάπτυξης των Οδηγών Κατάρτισης

Συντακτική ομάδα

Γούλας Χρήστος

Βαρβιτσιώτη Ρένα

Θεοδωρή Ελένη

Καρατράσογλου Μάκης

Μαρκίδης Κωνσταντίνος

Μπαμπανέλου Δέσποινα

Νάτσης Παναγιώτης

Επιμέλεια σύνταξης

Μπαμπανέλου Δέσποινα

Το κείμενο συντάχθηκε στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020» και ειδικότερα της Πράξης με τίτλο «Διαμόρφωση οδηγών κατάρτισης και εκπαιδευτικών εγχειριδίων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ)» – ΟΠΣ (ΜΙΣ) 5069281 που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ)

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

